

Πανεπιστημίου Ποδη

Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης. Το μεγαλύτερο πανεπιστημιακό ίδρυμα της χώρας με πολυσχιδές εκπαιδευτικό, ερευνητικό, κοινωνικό και πολιτιστικό έργο.

Δυσλειτουργίες από την πρώτη εφαρμογή των διατάξεων του νέου νόμου. Επιφυλακτική η πανεπιστημιακή κοινότητα.

Το Α.Π.Θ. αγκάλιασε το Δήμο Φιγαλείας στις πληγείσες περιοχές από τις μεγάλες πυρκαγιές του Αυγούστου.

Ριζική ανακαίνιση στη Φοιτητική Λέσχη.

ΠΗΓΗ: ΦΩΤ. ΑΡΧΕΙΟ «THEMA» (ΦΩΤ. Π. ΔΑΝΕΛΑΤΟΣ)

Εποχή σημαντικών και απότομων αλλαγών

Αρχή χρονιάς και οι δοκιμασίες ξεκινούν για τους διδάσκοντες, τους διδασκόμενους και τη διοίκηση, διότι με την έναρξη εφαρμογής των διατάξεων του νέου νόμου - πλαισίου εμφανίζονται δυσεπίλυτα προβλήματα. Ωστόσο, το διδακτικό έργο στο Α.Π.Θ. παραμένει υψηλό και η ερευνητική δράση του, πολύπλευρη, καινοτόμα και πρωτοπόρα σε πολλούς τομείς, κατακτά συνεχώς νέο πλάτος και βάθος, παρά τις εγγενείς δυσκολίες, όπως οι ελλείψεις στην υλικοτεχνική υποδομή, η αναλογία διδασκόντων και διδασκόμενων αλλά και το υπουργοκεντρικό σύστημα. Και αυτό, διότι είμαστε σταθερά προσανατολισμένοι στο να παρέχουμε στους προπτυχιακούς και μεταπτυχιακούς φοιτητές μας, έλληνες και αλλογενείς, ποιοτικές σπουδές, κάνοντας πράξη τη διεπιστημονικότητα και τη διαπολιτισμικότητα.

Είναι γνωστό ότι η αλλαγή είναι συνυφασμένη με τη ζωή. Όμως τα τελευταία χρόνια υπάρχει η αίσθηση ότι ζούμε σε εποχή σημαντικών και απότομων αλλαγών, όχι μόνο κλιματικών: από τη μια η αδήριτη ανάγκη συντονισμού της Ελλάδας με τις διεθνείς και ιδίως τις ευρωπαϊκές εξελίξεις στον τομέα της παιδείας, κι από την άλλη η πίεση που ασκεί η παράδοση στη δημόσια τριτοβάθμια εκπαίδευση. Η Ελλάδα προσπαθεί να ισορροπήσει, να πετύχει τη σύγκλιση με αρμονικό τρόπο και να βρει το ρυθμό που θα διασφαλίζει ένα ευοίωνα μέλλον στο ελληνικό δημόσιο πανεπιστήμιο.

Αξίζει, τέλος, να σημειώσουμε ότι από φέτος η έναρξη του ακαδημαϊκού έτους συνδέεται με την αναβαθμισμένη Φοιτητική Εβδομάδα, αφού αυτή διαρκεί έως τα τέλη Νοεμβρίου. Μια εβδομάδα βιβλικής διάρκειας, που αναδεικνύει τα ταλέντα των φοιτητών μας και επιτρέπει την ώσμωση του Α.Π.Θ. με την κοινωνία της Θεσσαλονίκης.

Η συντακτική επιτροπή

ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΙΣΜΕΝΗ Η ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΑΚΗ ΚΟΙΝΟΤΗΤΑ ΜΕ ΤΑ ΠΡΩΤΑ

Καινούργια χρονιά

Ρεπορτάζ
Δημήτρης Κρασιώτης

Δυσλειτουργίες επισημαίνουν τα πανεπιστήμια στην εφαρμογή των διατάξεων του νέου νόμου που οδηγούν σε χρονοβόρες διαδικασίες και σε μεγάλα έξοδα τα πανεπιστήμια. Αναθεώρηση του νόμου ζητούν οι πανεπιστημιακοί, ενώ οι φοιτητές δηλώνουν αποφασισμένοι να προχωρήσουν σε κινητοποιήσεις, αν εφαρμοσθούν οι διατάξεις που προβλέπουν διαγραφές συμφοιτητών τους λόγω υπέρβασης του ανώτατου ορίου φοίτησης.

Η νέα ακαδημαϊκή χρονιά έχει ήδη αρχίσει εδώ και δύο μήνες και έντονος προβληματισμός διακατέχει την πανεπιστημιακή κοινότητα για την εξέλιξή της, καθώς πρόκειται για την πρώτη περίοδο ουσιαστικής εφαρμογής του καινούργιου θεσμικού πλαισίου που ρυθμίζει τη λειτουργία των ανώτατων εκπαιδευτικών ιδρυμάτων, του νόμου - πλαισίου 3549/2007. Ενός νόμου που την περσινή χρονιά συνάντησε την αντίθεση σύσσωμης της πανεπιστημιακής κοινότητας και η εμμονή του Υπουργείου Παιδείας να τον φέρει στη βουλή και να τον υπερψηφίσει προκάλεσε αλυσιδωτές αντιδράσεις και κινητοποιήσεις πανεπιστημιακών δασκάλων και φοιτητών καθ' όλη σχεδόν τη διάρκεια της περσινής χρονιάς, επιφέροντας μια πρωτοφανή αναστάτωση στη λειτουργία του πανεπιστημίου.

Η πανεπιστημιακή κοινότητα δεν θα ήθελε σε καμία περίπτωση να δει το ίδιο σκηνικό να επαναλαμβάνεται και φέτος, καθώς θα απορρυθμίσει εντελώς το πανεπιστήμιο και θα παρακωλύσει επικίνδυνα πλέον κάθε του δραστηριότητα, θέτοντας υπό γενική αμφισβήτηση τόσο την ποιότητα των παρεχόμενων σπουδών, όσο και το επίπεδο του παραγόμενου ερευνητικού έργου.

Αδυναμίες και δυσλειτουργίες

Από τα πρώτα κιόλας στάδια της εφαρμογής του ο νόμος φάνηκε ότι έχει σοβαρές αδυναμίες στην εφαρμογή του, προκαλεί γραφειοκρατικές αγκυλώσεις και δυσλειτουργίες και αποδεικνύεται χρονοβόρος στις διαδικασίες και πολυέξοδος. Η κατάσταση αυτή προβληματίζει τις διοικήσεις των πανεπιστημίων και όλο και περισσότερο πληθαίνουν οι φωνές που ζητούν αναστολή της εφαρμογής, ακόμη και ανάκληση της ισχύος του. Η Πανελλήνια Ομοσπονδία Συλλόγων Διδακτικού και Ερευνητικού Προσωπικού, δηλαδή ο σύλλογος των πανεπιστημιακών καθηγητών, επισημαίνει τις αδυναμίες του νόμου και ζητά από το Υπουργείο Παιδείας την αναθεώρηση των διατάξεών του και το καλεί να μην προχωρήσει στην εφαρμογή του. Ταυτόχρονα

ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΑΠΟ ΤΗΝ ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΤΟΥ ΝΕΟΥ ΝΟΜΟΥ - ΠΛΑΙΣΙΟΥ

ΣΕ ΣΚΟΤΕΙΝΟ ΤΟΠΙΟ

υπενθυμίζει ότι δύο ακόμη νομοσχέδια βρίσκονται σε εκκρεμότητα, αυτά για την έρευνα και τη μεταπτυχιακή εκπαίδευση, για το περιεχόμενο των οποίων –τουλάχιστον όπως είχε παρουσιασθεί προεκλογικά– εκφράζει την αντίθεσή του.

Στο ίδιο μήκος κύματος και οι φοιτητές που δηλώνουν αποφασισμένοι να προχωρήσουν σε κινητοποιήσεις, αν ενεργοποιηθούν οι διατάξεις του νόμου που οδηγούν σε διαγραφή των καλούμενων «αιώνιων» φοιτητών ή αυτών που προβλέπουν παραπομπή σε τριμελείς εξεταστικές επιτροπές μετά από δεύτερη αποτυχία σε κάποιο μάθημα.

Σύμφωνα πάντως με πληροφορίες που συχνά βλέπουν το φως της δημοσιότητας, προβληματισμένη για την εφαρμοσιμότητα αρκετών διατάξεων του νέου νόμου φαίνεται να είναι και η νέα ηγεσία του Υπουργείου Παιδείας, καθώς δεν επιθυμεί ούτε την ένταση ούτε τη συνεχή αντιπαράθεση με τα πανεπιστήμια. Γι' αυτό και μελετά πολύ προσεκτικά τις επόμενες κινήσεις της.

Σχέσεις δράσης - αντίδρασης

Έτσι, οι επίμαχες διατάξεις του νέου νόμου έχουν ήδη τεθεί στο «μικροσκόπιο» των μελών του διδακτικού και ερευνητικού προσωπικού των ανώτατων εκπαιδευτικών ιδρυμάτων της χώρας και της φοιτητικής κοινότητας και επισημαίνεται από κάθε πλευρά τόσο το προβληματικό θεωρητικό υπόβαθρο στο οποίο στηρίχθηκε ο νομοθέτης, όσο και η δύσκολη και επίπονη υλοποίηση θέσεων του νομοθετήματος.

Τα κυριότερα σημεία που είναι υπεύθυνα για τις αντιδράσεις των πανεπιστημίων αφορούν τα **τετραετή συμβόλαια οικονομικού προγραμματισμού** που καλούνται να υπογράψουν με την πολιτεία, το θέμα του **ασύλου**, τη **συγκρότηση των εκλεκτορικών σωμάτων**, τους **«αιώνιους»** –κατά το υπουργείο– **φοιτητές**, τα συγγράμματα, ενώ με σκεπτικισμό αναμένονται οι εξελίξεις σχετικά με το ζήτημα της **αξιολόγησης** και του ουσιαστικού –για την επιβίωση των ιδρυμάτων– θέματος της **χρηματοδότησης**.

Καρκινοβατούν τα τετραετή συμβόλαια που καλούνται να υπογράψουν τα πανεπιστήμια με την πολιτεία, καθώς κάτι τέτοιο μπορεί εύκολα να οδηγήσει στην υποχρηματοδότησή τους ή και στη διακοπή χρηματοδότησης. Και αυτά την ίδια ώρα που τα πανεπιστήμια καλούνται να αξιολογηθούν για την ποιότητα του έργου τους χωρίς όμως να διαθέτουν κονδύλια, χωρίς να ανανεώνονται οι υποδομές τους και χωρίς να αναπληρώνεται το προσωπικό που συνταξιοδοτείται.

Καινούργια χρονιά σε σκοτεινό τοπίο

τους. Πάντως, πρωταρχικό ζητούμενο παραμένει η αποκατάσταση των σχέσεων εμπιστοσύνης ανάμεσα στο Υπουργείο Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων και στην πανεπιστημιακή κοινότητα (διδασκτικό προσωπικό και φοιτητές), καθώς η προηγούμενη ηγεσία του υπουργείου συνέβαλε δραστικά στο να τις οδηγήσει στο ναδίρ.

Αυτό ακριβώς επισημαίνει και ο αντιπρόεδρος της Πανελλήνιας Ομοσπονδίας Συλλόγων Διδακτικού και Ερευνητικού Προσωπικού Γιάννης Μαϊστρος, ο οποίος προσκαλεί το νέο υπουργό Παιδείας Ευριπίδη Στυλιανίδη να «*μην επαναλάβει λάθη του παρελθόντος, κρατώντας αλαζονική στάση και υιοθετώντας ύβρεις απέναντι στην πανεπιστημιακή κοινότητα και στο φοιτητικό κίνημα*». Είναι γεγονός ότι ο κ. Στυλιανίδης δέχθηκε να κάνει το αυτονόητο, δηλαδή να συναντηθεί με φοιτητές (κάτι που δεν είχε κάνει η προκάτοχός του), αλλά αυτό από μόνο του δεν είναι αρκετό και προκειμένου να μην αποδειχθεί συγκυριακό επικοινωνιακό κόλπο, απαιτείται επίδειξη καλόπιστης και ειλικρινούς διάθεσης.

Προβληματισμός για τα τετραετή συμβόλαια με την πολιτεία

Η εφαρμογή του νόμου - πλαισίου φαίνεται, πάντως, να συναντά ανυπέρβλητες δυσκολίες. Η απαίτηση για εκπόνηση τετραετών προγραμμάτων - συμβολαίων από τα ιδρύματα δείχνει να μοιάζει ανεδαφική, καθώς κανένα πανεπιστήμιο δεν έχει συντάξει τέτοιο πλαίσιο. Η αντίδραση της πανεπιστημιακής κοινότητας έγκειται στην έλλειψη ενημέρωσης για τη χρηματοδότηση και τον αριθμό των εισακτέων. Πρόκειται για ερωτήματα που εύλογα τίθενται, καθώς η αξίωση της συγκεκριμένης διάταξης δεν συμβαδίζει με το καθεστώς υποχρηματοδότησης που διέπει τα ανώτατα εκπαιδευτικά ιδρύματα.

Όπως, άλλωστε, προκύπτει από έκθεση του Οργανισμού Οικονομικής Συνεργασίας και Ανάπτυξης (Ο.Ο.Σ.Α.), η Ελλάδα καταλαμβάνει την τελευταία θέση μεταξύ των ανεπτυγμένων χωρών του οργανισμού στις δαπάνες για τα πανεπιστήμια και το αντίστοιχο ποσοστό βρίσκεται κατά 2% περίπου χαμηλότερα από τον αντίστοιχο μέσο όρο. Τα στοιχεία αυτά αποκτούν ακόμη μεγαλύτερη βαρύτητα στην περίπτωση του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης, που αποτελεί το πολυπληθέστερο πανεπιστημιακό ίδρυμα της νοτιοανατολικής Ευρώπης. Ωστόσο, αυτός ο μεγάλος αριθμός φοιτητών είναι αντιστρόφως ανάλογος με τις υποδομές, τον εξοπλισμό και το προσωπικό που διαθέτει το Α.Π.Θ., δίνοντας την εντύπωση ότι η πολιτεία αδιαφορεί. Η κατάσταση επιδεινώνεται από την απόλυση των συμβασιούχων διδασκόντων (προεδρικό διάταγμα 407/80) που συμπλήρωσαν το ανώτατο όριο σύμβασης, για τη μη κάλυψη των οποίων ελλοχεύει ο κίνδυνος ακόμη και «*να μην πραγματοποιηθούν ορισμένα μαθήματα*», όπως άλλωστε υπογράμμισε σε συνέντευξη που έδωσε στον τύπο η αντιπρύτανης ακαδημαϊκών υποθέσεων του Α.Π.Θ. καθ. Αθανασία Τσατσάκου.

Κατά συνέπεια πρόκειται μάλλον για παραλογισμό αφενός να υπάρχει η απαίτηση για την εκπόνηση συμβολαίων μεταξύ πανεπιστημίων και πολιτείας και για την αξιολόγησή τους και αφετέρου η στάση της κυβέρνησης να οδηγήσει σε απαξίωση το δημόσιο πανεπιστήμιο και «*στην υποβάθμιση της ανώτατης εκπαίδευσης*».

Δυσλειτουργία στη συγκρότηση των εκλεκτορικών σωμάτων

Η συγκρότηση των εκλεκτορικών σωμάτων, σύμφωνα με το νέο νόμο - πλαίσιο, αποτελεί ένα ακόμη σημείο σύγκρουσης υπουργείου και πανεπιστημιακών, καθώς οι τελευταίοι θεωρούν ότι κινείται σε λάθος κατεύθυνση. Μάλιστα, έχουν ήδη προσφύγει για το θέμα αυτό στο Συμβούλιο της Επικρατείας, προκειμένου να κριθεί αυτή και άλλες διατάξεις του νόμου ως αντισυνταγματικές.

Ως εκ τούτου, αναμένεται ένα «θερμό» διάστημα μέχρι το Μάρτιο περίπου, οπότε και αναμένεται να εκδικαστεί η προσφυγή. Πολλοί πανεπιστημιακοί θεωρούν ότι η απαίτηση του νόμου να διαμορφώνεται το εκλεκτορικό σώμα τουλάχιστον κατά το ένα τρίτο από μέλη άλλων τμημάτων αντίκειται σε στοιχειώδεις αρχές της αυτονομίας των πανεπιστημίων και δημιουργεί έναν ιδιότυπο διαρκή ακαδημαϊκό τουρισμό που κοστίζει στο κράτος αρκετά εκατομμύρια και επιβαρύνει τα τμήματα με πρόσθετες γραφειοκρατικές διαδικασίες.

Η συγκεκριμένη διάταξη παρουσιάζει αρκετές πρακτικές δυσκολίες, προϋποθέτει συνεχείς μετακινήσεις μελών διδακτικού και ερευνητικού προσωπικού, ενώ επιπλέον υπάρχει το πρόβλημα της ανακολουθίας ορισμένων ειδικοτήτων με αποτέλεσμα να είναι αδύνατη η προσέλευση του απαιτούμενου αριθμού εξωτερικών κριτών.

«Αιώνιοι» φοιτητές

Ιδιαίτερα έντονη αναμένεται να είναι και η αντίδραση των φοιτητών κυρίως σε θέματα που τους αφορούν, όπως οι επιταγές του νόμου για ρύθμιση των ζητημάτων των «αιώνιων» φοιτητών και της τοποθέτησης ανώτατου ορίου φοίτησης στα πανεπιστήμια. Το θέμα αποτέλεσε και ένα από τα κύρια προτάγματά τους στις περσινές κινητοποιήσεις, καθώς θεωρούν ότι αντίκειται στο ακαδημαϊκό πνεύμα της ανώτατης εκπαίδευσης και θέτει τις βάσεις για την αλλοίωση του εκπαιδευτικού χαρακτήρα των πανεπιστημίων.

Πάντως, αν και οι φοιτητές έχουν προειδοποιήσει ότι δεν θα επιτρέψουν να πραγματοποιηθεί καμία διαγραφή συμφοιτητή τους από τα μητρώα των τμημάτων, ορισμένα από αυτά προχώρησαν ήδη στην αποστολή επιστολών προς αυτούς που ο νόμος χαρακτηρίζει «αιώνιους».

Το φλέγον θέμα του ασύλου

Σε πλήρη αντιστοιχία με τα παραπάνω ως προς τις αντιδράσεις και τις αμφισβητήσεις που δημιουργούν, παραμένει και το ακανθώδες ζήτημα του πανεπιστημιακού ασύλου, καθώς αποτελεί ένα μόνιμο πεδίο «σύγκρουσης» της πανεπιστημιακής κοινότητας με την πολιτεία. Φοιτητές και πανεπιστημιακοί θεωρούν ότι με το νέο νόμο υπονομεύεται ο θεσμός του ασύλου και δημιουργούνται οι συνθήκες για τον περιορισμό του.

Ιδιαίτερο προβληματισμό και σκεπτικισμό ήρθε να προκαλέσει, ανοίγοντας και πάλι τον κύκλο των συζητήσεων για το θέμα αυτό, το περιστατικό που συνέβη στις 8 Σεπτεμβρίου μετά το τέλος της πορείας για την επίσκεψη του πρωθυπουργού στη Διεθνή Έκθεση Θεσσαλονίκης. Η σύλληψη 19-χρονης εντός του χώρου του Α.Π.Θ. δημιούργησε καχυποψίες και παρά τις διαβεβαιώσεις ότι δεν πραγματοποιήθηκε κάτι έκνομο, ο Ε.Σ.Δ.Ε.Π. του Α.Π.Θ. με ανακοίνωσή του ζητά διευκρινιστικές απαντήσεις σχετικά με την «αποτελεσματική προληπτική αστυνομική περιφρούρηση προ των πυλών των αύλων χώρων του ιδρύματος» και με τον «ακριβή χρόνο εισόδου των κουκουλοφόρων αστυνομικών στους προστατευόμενους χώρους». Με νεότερη, μάλιστα, απόφασή του επισημαίνει ότι «δεν δόθηκαν επαρκείς εξηγήσεις σχετικά με το σύνολο των ενεργειών και ειδικότερα με την παρουσία και λειτουργία αστυνομικών χωρίς διακριτικά (με καλυμμένα πρόσωπα)» και απευθύνονται στις πανεπιστημιακές αρχές «για την πραγματοποίηση ενδελεχούς ελέγχου του ζητήματος».

Εν αναμονή της αναγνώρισης των πτυχίων που χορηγούν τα κολέγια

Εκτός, όμως, από τις διατάξεις του νέου νόμου και την εφαρμογή τους, έντονες αντιδράσεις προκαλεί και η ενδεχόμενη αναγνώριση των διπλωμάτων που χορηγούν τα ιδιωτικά κολέγια που συνεργάζονται με ευρωπαϊκά πανεπιστήμια. Η ημερομηνία μέχρι την οποία η πολιτεία έχει δεσμευτεί απέναντι στην Ευρωπαϊκή Ένωση ότι θα υπογράψει την αρμόδια κοινοτική οδηγία πλησιάζει. Αν, λοιπόν, αναλογιστεί κανείς τη δημιουργία ενός ακόμη πιο θολού τοπίου που θα επέλθει από την εξέλιξη αυτή, αναφορικά με την κατοχύρωση των επαγγελματικών δικαιωμάτων, τότε είναι σε θέση να φανταστεί και τις οξύτερες αντιθέσεις που θα εκφραστούν από την πλευρά της πανεπιστημιακής κοινότητας.

Εν μέσω αυτού του σύνθετου και εύθραυστου σκηνικού στα ελληνικά πανεπιστήμια, αρχίζει η νέα ακαδημαϊκή χρονιά. Το δημόσιο πανεπιστήμιο τώρα, ίσως περισσότερο από ποτέ, καλείται να αποδείξει ότι εκτός από το πλούσιο εκπαιδευτικό και ερευνητικό έργο που παράγει και το οποίο τεχνηέντως έχει αρκετά δυσφημισθεί, διαθέτει και κοινωνικό πρόσωπο και χαρακτήρα, δημιουργώντας με τον τρόπο αυτό ένα ουσιαστικό μίγμα κοινωνικής προσφοράς και αλληλεγγύης.

ΠΗΓΗ: ΑΡΧΕΙΟ Α.Π.Θ. (ΦΩΤ. Γ. ΣΥΝΕΦΑΚΗΣ)

Καμένο όλο το βουνό μέχρι το χωριό.

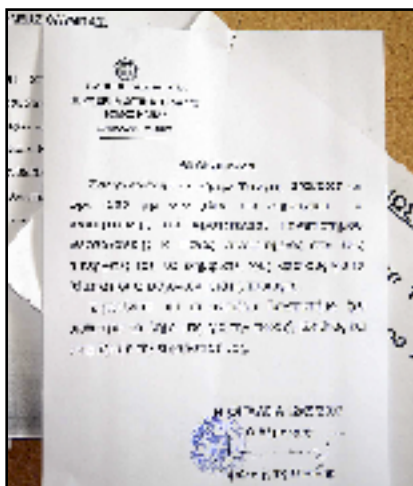
ΤΟ Α.Π.Θ. ΑΠΟΔΕΙΚΝΥΕΙ ΤΟΝ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΤΟΥ ΡΟΛΟ ΚΑΙ ΧΑΡΑΚΤΗΡΑ

Το Α.Π.Θ. αγκάλιασε το Δήμο Φιγαλείας

Το Δήμο Φιγαλείας, μια από τις πλέον πληγείσες περιοχές κατά τη διάρκεια των πρόσφατων πυρκαγιών, υιοθέτησε το Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης.

Με τον τρόπο αυτό, το ίδρυμα απέδειξε για ακόμη μία φορά την εξωστρέφεια και τον κοινωνικό του χαρακτήρα, κάνοντας αυτό που αποτελεί αυτονόητη υποχρέωση κάθε δημόσιου φορέα ο οποίος υπηρετεί την κοινωνική συνοχή και ανάπτυξη. Το Α.Π.Θ. μη μένοντας αμέτοχο μπροστά στη μεγαλύτερη οικολογική καταστροφή της σύγχρονης ιστορίας της χώρας μας, σύστησε εξαμελή ομάδα με επικεφαλής τον αντιπρύτανη Σταύρο Πανά, που επισκέφτηκε το δήμο στις 11 Σεπτεμβρίου και έκανε αυτοψία στις καμένες εκτάσεις.

Η αποστολή είχε ως στόχο τη συνάντηση με τους τοπικούς φορείς, αλλά και τους κατοίκους της περιοχής. Κατά τη διάρκεια της επίσκεψης πραγματοποιήθηκε ανοιχτή συγκέντρωση στο δημαρχείο, στην οποία δόθηκαν οι απαραίτητες πληροφορίες και κατευθύνσεις για την αντιμετώπιση των προβλημάτων σε ευαίσθητους και μείζονες σημασίας τομείς, όπως η ελαιοκομία

ΠΗΓΗ: ΑΡΧΕΙΟ Α.Π.Θ. (ΦΩΤ. Γ. ΣΥΝΕΦΑΚΗΣ)

Λαϊκή συνέλευση στο Δήμο Φιγαλείας. Οι κάτοικοι παρακολουθούν με έκδηλο ενδιαφέρον τις υποδείξεις της επιστημονικής ομάδας του Α.Π.Θ. που επισκέφθηκε την περιοχή.

ΠΗΓΗ: ΑΡΧΕΙΟ Α.Π.Θ. (ΦΩΤ. Γ. ΣΥΝΕΦΑΚΗΣ)

και η κτηνοτροφία. Απώτερος σκοπός ήταν η διαμόρφωση ενός πλαισίου δράσης, το οποίο θα περιελάμβανε τόσο τις άμεσες κινήσεις που χρειάζονται να πραγματοποιηθούν για την αντιμετώπιση των προβλημάτων, όσο και ένα μακροπρόθεσμο σχέδιο.

Στις άμεσες δράσεις περιλαμβάνονται οι εργασίες αποκατάστασης των εγκαταστάσεων του γυμνασίου και του λυκείου της Νέας Φιγαλείας. Στην ίδια κατεύθυνση, επιλέχθηκαν, με τη σύμφωνη γνώμη της Δασικής Υπηρεσίας, τέσσερα ρέματα, στα οποία προβλέπεται να πραγματοποιηθούν αντιπλημμυρικά έργα και βελτιωτικές παρεμβάσεις για τη συγκράτηση των εδαφών της περιοχής σε περίπτωση βροχόπτωσης. Οι απαιτούμενοι οικονομικοί πόροι για την υλοποίηση αυτού του σχεδίου θα προέλθουν από τον ειδικό λογαριασμό του Α.Π.Θ., την Εταιρία Διαχείρισης και Αξιοποίησης της περιουσίας του ιδρύματος, καθώς και από εισφορές των μελών της πανεπιστημιακής κοινότητας.

Σε ευθετότερο χρόνο το σχέδιο προβλέπει την παροχή θεωρητικής και τεχνικής επιστημονικής βοήθειας σε κάθε πιθανή παραγωγική δραστηριότητα που μπορεί να υποστηριχθεί από το πανεπιστήμιο.

(Βλέπε σχετική αναφορά και στο αφιέρωμα αυτού του τεύχους)

ΠΗΓΗ: ΑΡΧΕΙΟ Α.Π.Θ. (ΦΩΤ. Γ. ΣΥΝΕΦΑΚΗΣ)

Την εξωστρέφεια και τον κοινωνικό του χαρακτήρα ανέδειξε η απόφαση της συγκλήτου του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης να υιοθετήσει έναν από τους δήμους των περιοχών της Πελοποννήσου που επλήγησαν πρόσφατα από τις μεγάλες πυρκαγιές.

ΠΗΓΗ: ΑΡΧΕΙΟ Α.Π.Θ. (ΦΩΤ. Γ. ΤΣΟΥΦΛΙΔΗΣ)

ΠΗΓΗ: ΑΡΧΕΙΟ Α.Π.Θ. (ΦΩΤ. Γ. ΤΣΟΥΦΛΙΔΗΣ)

ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΤΗΚΑΝ ΤΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΤΟΥ ΕΡΓΟΥ «ΠΥΘΑΓΟΡΑΣ Ι» ΠΟΥ ΠΡΑΓΜΑΤΟΠΟΙΗΘΗΚΑΝ ΣΤΟ Α.Π.Θ.

Έρευνα με σκοπό την ποιότητα και την αριστεία

Με επιτυχία ολοκληρώθηκαν οι εργασίες της ημερίδας που οργανώθηκε για την παρουσίαση των αποτελεσμάτων του έργου «Πυθαγόρας Ι» από την Επιτροπή Ερευνών του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης.

Την ημερίδα, που πραγματοποιήθηκε στις 21 Σεπτεμβρίου, χαιρέτησε ο αντιπρύτανης και πρόεδρος της Επιτροπής Ερευνών Σταύρος Πανάς. Ο κ. Πανάς αναφέρθηκε στη διπλή αποστολή της Επιτροπής, επισημαίνοντας ότι «εκτός από τη διαχείριση των έργων, την οποία προσπαθεί να κάνει με άριστο και επαγγελματικό τρόπο, η Επιτροπή Ερευνών έχει και την ευθύνη της χάραξης της ερευνητικής πολιτικής του πανεπιστημίου. Όπως είναι γνωστό, η ερευνητική πολιτική του πανεπιστημίου κινείται σε δύο κεντρικά ζητήματα - κλειδιά: την ποιότητα και την αριστεία. Αυτά φέρνουν και θα φέρουν και στο μέλλον το Α.Π.Θ. να μετέχει στην πρωτοπορία της διεθνούς έρευνας».

Παράλληλα, τόνισε την απαίτηση για «την ανάδειξη των άριστων νέων ερευνητών με τη χορήγηση ετησίως 50 υποτροφιών αριστείας σε υποψήφιους διδάκτορες και διδακτορικούς ερευνητές, με κριτήρια αριστείας στις ερευνητικές τους επιδόσεις». Τα αποτελέσματα του έργου παρουσίασε ο ιδρυματικά υπεύθυνος στο Α.Π.Θ., καθηγητής Χαράλαμπος Δημητριάδης.

Δημιουργία βάσεων δεδομένων

Το έργο «ΠΥΘΑΓΟΡΑΣ Ι» αφορά την ενίσχυση ερευνητικών ομάδων με σκοπό αφενός την ανάπτυξη και την εφαρμογή νέων μεθόδων - τεχνικών και αφετέρου την εκπόνηση μελετών που αντιμετωπίζουν πλήθος επιμέρους επιστημονικών, τεχνολογικών, περιβαλλοντολογικών και κοινωνικών προβλημάτων. Μέχρι στιγμής στο πλαίσιο του «Πυθαγόρας Ι» υλοποιήθηκαν στο Α.Π.Θ. 65 συνολικά έργα σε τρεις ενότητες: Γενικά θέματα, περιβάλλον και οικολογία, φύλο και ισότητα.

Με αφετηρία τα έργα αυτά και την εμπειρία από τη συνεργασία μεταξύ των μελών της ακαδημαϊκής κοινότητας, δημιουργήθηκε βάση δεδομένων σχετικά με την τεχνογνωσία και την εμπειρία των ερευνητικών ομάδων του Α.Π.Θ., τα ερευνητικά τους ενδιαφέροντα, το διαθέσιμο και επιθυμητό εξοπλισμό, και τις δυνατότητες συνεργασίας με άλλα Α.Ε.Ι., ιδρύματα και ινστιτούτα του εσωτερικού και του εξωτερικού. Επιπλέον, δημιουργήθηκε τράπεζα πληροφοριών, ώστε να συγκεντρωθούν τα ερευνητικά αποτελέσματα των υποέργων της έρευνας. Παράλληλα, συντάχθηκε κατάλογος ερευνητικών, τεχνολογικών και κοινωνικών προβλημάτων, τα οποία οι ερευνητικές ομάδες θεωρούν πρωτεύοντα, προκειμένου να αντιμετωπιστούν από μελλοντικές έρευνες και με τον τρόπο αυτό να υποστηριχθεί ο μακροπρόθεσμος προγραμματισμός της έρευνας στο Α.Π.Θ.

Πληροφορίες που αφορούν την τεκμηρίωση του ανθρώπινου δυναμικού, των δραστηριοτήτων και των αποτελεσμάτων του έργου είναι δυνατό να αναζητηθούν στον επίσημο δικτυακό τόπο του «Πυθαγόρας Ι», <http://web.auth.gr/pythagoras>. Στην ιστοσελίδα καταχωρούνται σταδιακά τα υποέργα του «Πυθαγόρας Ι» και στο άμεσο μέλλον θα ενταχθούν και αυτά του «Πυθαγόρας ΙΙ».

Το έργο «Πυθαγόρας Ι» αφορά την ενίσχυση ερευνητικών ομάδων με σκοπό αφενός την ανάπτυξη και την εφαρμογή νέων μεθόδων - τεχνικών και αφετέρου την εκπόνηση μελετών που αντιμετωπίζουν πλήθος επιμέρους επιστημονικών, τεχνολογικών, περιβαλλοντολογικών και κοινωνικών προβλημάτων.

ΠΛΗΘΟΣ ΥΠΟΤΡΟΦΙΩΝ ΧΟΡΗΓΕΙ ΤΟ Α.Π.Θ. ΣΕ ΕΛΛΗΝΕΣ ΚΑΙ ΑΛΛΟΔΑΠΟΥΣ ΦΟΙΤΗΤΕΣ

Μπορείς και εσύ να διεκδικήσεις μια υποτροφία στις σπουδές σου

Το Α.Π.Θ. χορηγεί υποτροφίες για προπτυχιακές και μεταπτυχιακές σπουδές, για εκπόνηση διδακτορικής διατριβής σε Έλληνες και αλλοδαπούς φοιτητές, σε οικονομικούς μετανάστες και άλλες κατηγορίες φοιτητών, προκειμένου να τους διευκολύνει οικονομικά στις σπουδές τους με βασικότερο κριτήριο την καλή επίδοση στις σπουδές τους.

Υποτροφίες σε Έλληνες και αλλοδαπούς προπτυχιακούς και μεταπτυχιακούς φοιτητές χορηγεί το Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης κάθε χρόνο μέσω του Τμήματος Σπουδών, της Επιτροπής Ερευνών και του Τμήματος Κληροδοτημάτων.

Πιο συγκεκριμένα, το **Τμήμα Σπουδών** χορηγεί υποτροφίες:

- σε αλλοδαπούς, αλλογενείς φοιτητές και οικονομικούς μετανάστες, για ένα οικονομικό έτος στις προπτυχιακές σπουδές, για δύο στις μεταπτυχιακές σπουδές ή τρία οικονομικά έτη στην εκπόνηση διδακτορικής διατριβής,
- σε αλλοδαπούς, αλλογενείς και ομογενείς, προπτυχιακούς και μεταπτυχιακούς φοιτητές πανεπιστημίων του εξωτερικού, για την παρακολούθηση του θερινού εντατικού προγράμματος του Σχολείου Νέας Ελληνικής Γλώσσας,
- σε αλλοδαπούς, αλλογενείς και ομογενείς, ελληνομαθείς πτυχιούχους Τμημάτων Νεοελληνικών Σπουδών, που προέρχονται από χώρες της Νοτιοανατολικής Ευρώπης, για την απόκτηση μεταπτυχιακού διπλώματος ειδίκευσης σε αντίστοιχα προγράμματα που λειτουργούν στο Α.Π.Θ. ή για υποστήριξη της ερευνητικής δραστηριότητας στο Α.Π.Θ. φοιτητών που είναι ήδη εγγεγραμμένοι σε προγράμματα μεταπτυχιακών σπουδών στη χώρα τους,
- σε Έλληνες προπτυχιακούς ή μεταπτυχιακούς φοιτητές συγκεκριμένων τμημάτων του Α.Π.Θ. για την παρακολούθηση μηνιαίων θερινών μαθημάτων γλώσσας και πολιτισμού σε πανεπιστήμια του εξωτερικού στο πλαίσιο συμφωνιών επιστημονικής συνεργασίας με την προϋπόθεση της αμοιβαιότητας.

Η **Επιτροπή Ερευνών** του Α.Π.Θ., επίσης, χορηγεί ετησίως 40 υποτροφίες αριστείας (μία για κάθε τμήμα) σε μεταπτυχιακούς φοιτητές που είναι υποψήφιοι διδάκτορες και δέκα υποτροφίες αριστείας σε μεταδιδακτορικούς ερευνητές στο Α.Π.Θ.

Το **Τμήμα Κληροδοτημάτων** του Α.Π.Θ. χορηγεί από τα έσοδα των κληροδοτημάτων, κληροδοσιών και δωρεών που διαχειρίζεται, υποτροφίες, βραβεία και οικονομικές ενισχύσεις σε προπτυχιακούς φοιτητές (με επιλογή ή διαγωνισμό) και πτυχιούχους του ιδρύματος για μεταπτυχιακές σπουδές στο Α.Π.Θ. ή στο εξωτερικό, οι οποίοι, κατά κύριο λόγο, προέρχονται από την περιοχή που αναφέρει το κάθε κληροδότημα, κληροδοσία ή δωρεά, από οικονομικά αδύνατες οικογένειες και, οι οποίοι, αριστεύουν στις σπουδές τους.

Τέλος, με απόφαση της συγκλήτου του Α.Π.Θ. (αρ. συν. 2771/31-8-2005) συστάθηκε **Ταμείο Υποστήριξης Φοιτητών** για την κάλυψη έκτακτων οικονομικών αναγκών των φοιτητών, που κατά την κρίση της αρμόδιας επιτροπής δεν μπορούν να αντιμετωπιστούν από τους ίδιους. Οι αιτήσεις και τα απαραίτητα δικαιολογητικά υποβάλλονται στην Εταιρία Αξιοποίησης και Διαχείρισης Περιουσίας του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης.

Αναλυτικές πληροφορίες παρέχονται στους δικτυακούς τόπους:

- <http://www.auth.gr/students/services/scholarships>
- <http://www.dps.web.auth.gr>
- <http://www.auth.gr/students/services/funding>

Στιγμιότυπο από την υποδοχή των αλλοδαπών υποτρόφων φοιτητών που πραγματοποιήθηκε στις 20 Αυγούστου στην Αίθουσα Τελετών του Α.Π.Θ.

ΡΙΖΙΚΗ ΑΝΑΚΑΙΝΙΣΗ ΠΡΑΓΜΑΤΟΠΟΙΗΘΗΚΕ ΣΤΗ ΦΟΙΤΗΤΙΚΗ ΛΕΣΧΗ

Το διάβασμα περνάει απ' το στομάχι...

*Ήδη στη Φοιτητική Λέσχη
λειτουργεί σύστημα
υψηλών προδιαγραφών
ελέγχου και πιστοποίησης
της υγιεινής και ασφάλειας
των τροφίμων.*

Σημαντικές αλλαγές συνάντησαν φέτος οι φοιτητές του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης που επισκέφτηκαν τη Φοιτητική Λέσχη του ιδρύματος μετά τις 20 Σεπτεμβρίου. Ο λόγος είναι η ριζική ανακαίνιση που πραγματοποιήθηκε κατά τη διάρκεια του καλοκαιριού, τόσο στις αίθουσες σίτισης και στα μαγειρεία, όσο και στα μηχανήματα παρασκευής συσσιτίου. Οι εργασίες ανακαίνισης αφορούν την τοποθέτηση νέων τραπεζιών και καθισμάτων, τη διαμόρφωση νέου δαπέδου και την εξασφάλιση της άμεσης πρόσβασης του συσσιτίου από τα μαγειρεία στους ιμάντες διανομής. Επιπλέον, ανακαινίστηκε η αίθουσα σίτισης του προσωπικού της λέσχης και βρίσκονται σε εξέλιξη εργασίες βελτίωσης της αίθουσας σίτισης των εργαζομένων. Σε ευθεότερο χρόνο σχεδιάζεται η τοποθέτηση του νέου μηχανολογικού εξοπλισμού στα μαγειρεία.

Ακόμη πιο σημαντική από την απαραίτητη ανανέωση του μηχανολογικού εξοπλισμού και της ανακαίνισης των αιθουσών είναι η διασφάλιση της ποιότητας των παρεχόμενων προϊόντων. Προς την κατεύθυνση αυτή, προκηρύχθηκαν 4 θέσεις ειδικού επιστημονικού προσωπικού, η κάλυψη των οποίων προβλέπεται να γίνει εντός του τρέχοντος ακαδημαϊκού έτους. Εξάλλου, εδώ και ένα χρόνο η λέσχη λειτουργεί με προδιαγραφές «HASP», που αποτελούν υψηλές προδιαγραφές πιστοποίησης υγιεινής και ασφάλειας τροφίμων.

Τέλος, στο πλαίσιο των βελτιωτικών κινήσεων στη λειτουργία της Φοιτητικής Λέσχης εντάσσεται και η ανακοίνωση του εβδομαδιαίου προγράμματος σίτισης στο δικτυακό τόπο: http://www.auth.gr/students/services/board/index_el.html

(Βλέπε σχετική αναφορά και στο αφιέρωμα αυτού του τεύχους)

*Τα νέα μαγειρεία
της Φοιτητικής Λέσχης.*

ΠΗΓΗ: ΦΩΤ. ΑΡΧΕΙΟ Ι. ΠΑΤΑΛΟΠΑΝΗ

Η προβολή του Α.Π.Θ. είναι ομολογουμένως απαιτητική υπόθεση. Είναι βέβαιο, ωστόσο, ότι στο πανεπιστήμιό μας αποτυπώνεται μεγάλο μέρος των δραστηριοτήτων και των τιμητικών διακρίσεων, των πεπραγμένων και των πρωτοβουλιών των συναδέλφων καθώς και των επιδόσεων των φοιτητών μας. Το πρώτο εισαγωγικό κείμενο του αφιερώματος θέτει επί τάπητος το ζήτημα της ισορροπίας του πανεπιστημίου μας στην Ευρώπη ως δυναμικού ακαδημαϊκού ιδρύματος, διατηρώντας ταυτοχρόνως τον δημόσιο χαρακτήρα του. Στη συνέχεια,

ΔΥΝΑΜΙΚΟ ΚΑΙ ΠΟΛΥΠΛΕΥΡΟ

Το πανεπιστήμιό μας

ξεδιπλώνεται ο πραγματικά εντυπωσιακός όγκος των δραστηριοτήτων του Α.Π.Θ.: προπτυχιακές και μεταπτυχιακές δραστηριότητες με έμφαση στην έρευνα, συνεργασίες μας με άλλα ιδρύματα της χώρας ή του εξωτερικού επιδιώκοντας έναν πρωταγωνιστικό ρόλο στα Βαλκάνια και τη Ν.Α.

Ευρώπη· οι καινοτομίες, η κορυφαία διατμηματική συνεργασία στον τομέα της γλώσσας που έδωσε καρπούς για τη διδασκαλία της ελληνικής ως δεύτερης ή ξένης γλώσσας, το πρόγραμμα Ε.Π.Ε.Α.Ε.Κ. για την ομαλή ένταξη των παιδιών των μεταναστών και παλινοστούντων στο γυμνάσιο· το σχεδόν σαραντάχρονο Σχολείο Νέας Ελληνικής Γλώσσας, οι σχέσεις μας με τις παρευξείνιες που τροφοδοτούν με έμπυχο δυναμικό τα εκεί τμήματα Ελληνικών Σπουδών και η Ιατρική Σχολή με το καινοτομικό της πρόγραμμα της εκπαίδευσης εκπαιδευτών.

Ο άνθρωπος όμως ζήσεται και επ' άρτω! Η Πανεπιστημιακή Φοιτητική Λέσχη σιτίζει και περιθάλπει υγειονομικά 12.000 φοιτητές, ενώ τα ποικίλα κληροδοτήματα του Α.Π.Θ. βοηθούν αριστούχους και ή άπορους φοιτητές. Την ερευνητική διαδικασία υποβοηθά η ανακαινισμένη βιβλιοθήκη του Α.Π.Θ. Οι πλούσιες καλλιτεχνικές δραστηριότητες των καλλιτεχνικών (και όχι μόνον) τμημάτων του Α.Π.Θ. και το Τελλόγλειο Ίδρυμα εμπλουτίζουν την καλλιτεχνική ζωή της πόλης. Η ήδη δεκαετής Έδρα της Unesco πραγματοποιεί τον πλούσιο απολογισμό της.

Το τελευταίο κείμενο του αφιερώματός μας, ελάχιστο κοινωνικό χρέος στους συμπολίτες μας που το περασμένο καλοκαίρι επιλέγησαν από τις πυρκαγιές, αναφέρεται στην «υιοθεσία» του Δήμου Φιγαλείας από το Α.Π.Θ.

ΠΗΓΗ: ΦΩΤ. ΑΡΧΕΙΟ «ΤΗΜΑ» (ΦΩΤ. Θ. ΚΑΤΣΑΝΑΣ)

ΕΝΤΑΞΗ ΤΟΥ Α.Π.Θ. ΣΤΟ ΣΥΓΧΡΟΝΟ ΕΝΙΑΙΟ ΑΚΑΔΗΜΑΪΚΟ ΧΩΡΟ

Με σεβασμό στις ανθρωπίνες αξίες

της **Αθανασίας Τσατσάκου**
αντιπρυτάνεως ακαδημαϊκών
υποθέσεων και προσωπικού

Το Α.Π.Θ. πρέπει να βρει τις λεπτές εκείνες ισορροπίες που θα του επιτρέψουν να ενταχθεί αξιόπιστα στον ενιαίο ευρωπαϊκό χώρο, χωρίς να χάσει το δημόσιο χαρακτήρα και την αυτονομία του και χωρίς να γίνει έρμαιο μιας άκρατης και νομοτελειακής εμπορευματοποίησης.

Το Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο της Θεσσαλονίκης μετράει ήδη ογδόντα δύο χρόνια ακαδημαϊκής ζωής και λειτουργίας. Είναι ένα δημόσιο ανώτατο εκπαιδευτικό ίδρυμα με πλούσια ιστορία, δημοκρατική παράδοση και πολυάριθμο ανθρώπινο δυναμικό που, χάρις στον πραγματικά καθολικό χαρακτήρα του, τα υψηλά ακαδημαϊκά προσόντα του διδακτικού και ερευνητικού του προσωπικού και τη λειτουργία στους κόλπους του μεταπτυχιακών και διδακτορικών προγραμμάτων σπουδών μπορεί να εγγυηθεί τόσο το βάθος, όσο και το εύρος της παρεχόμενης γνώσης και να ικανοποιήσει αξιόπιστα τις ανάγκες της εποχής μας για διατμηματική / διαπανεπιστημιακή συνεργασία, διεπιστημονικότητα και διαπολιτισμική επικοινωνία.

Στο Α.Π.Θ. η διδασκαλία είναι, σε όλα τα επίπεδα, άρρηκτα συνδεδεμένη με την έρευνα· καταβάλλεται δε σοβαρή συλλογική προσπάθεια, ώστε να παρέχονται στους φοιτητές και στις φοιτήτριές του ευκαιρίες για επαγγελματική σταδιοδρομία, χωρίς ωστόσο να περιορίζεται η επιστημονική περιέργεια και η ερευνητική ελευθερία των διδασκόντων και των διδασκομένων και αυτή παρά την οικονομική δυσπραγία και τις σοβαρές ελλείψεις σε υποδομές και προσωπικό.

Στη διελκυστίνδα των δύο πόλων

Είναι γνωστό ότι στον ενιαίο ακαδημαϊκό χώρο που συγκροτείται στο εσωτερικό της Ευρωπαϊκής Ένωσης αλλά και, ευρύτερα, της ευρωπαϊκής ηπείρου, συγκρούονται δύο τάσεις και ανταγωνίζονται δύο πρότυπα. Το πρώτο, που φαίνεται να κυριαρχεί στην παρούσα συγκυρία, εμπνέεται από το αγγλοσαξονικό παράδειγμα και υπακούει σε οικονομοκεντρικά κυρίως κριτήρια· το δεύτερο, που ακολουθείται από τις χώρες του Νότου, σέβεται τις ανθρωποκεντρικές και κοινωνικές ευρωπαϊκές αρχές και αξίες, δίνοντας βάρος στην παραγωγή και τη μετάδοση της επιστημονικής γνώσης, χωρίς να εργαλειοποιεί υπέρμετρα την τελευταία.

Πώς όμως το Α.Π.Θ. μπορεί να ενταχθεί αξιόπιστα στον παραπάνω χώρο, χωρίς να χάσει το δημόσιο χαρακτήρα και την αυτονομία του και χωρίς να γίνει έρμαιο μιας

άκρατης και νομοτελειακής εμπορευματοποίησης; Ποιο ιδιαίτερο προφίλ πρέπει να προβάλλει και πού θα στηρίξει την αναγνωρισιμότητά του;

Για να απαντήσει ικανοποιητικά στα παραπάνω ερωτήματα το Α.Π.Θ. οφείλει να αναπτύξει μια σύνθετη στρατηγική που να διευρύνει την εμβέλεια και την κοινωνική του παρέμβαση, αφενός μεν συμβάλλοντας στην περιφερειακή ανάπτυξη, αφετέρου δε ενισχύοντας τον εθνικό αλλά και το διεθνή του ρόλο μέσα από ποικίλες διαπανεπιστημιακές συνεργασίες και ανταλλαγές απόψεων και εμπειριών. Εμπειριών που αναδεικνύουν προβλήματα κοινά σε όλες τις ευρωπαϊκές χώρες –όπως αυτό της υποχρηματοδότησης των πανεπιστημίων– και αναζητούν κοινές λύσεις.

Το Α.Π.Θ. οφείλει να κινηθεί δημιουργικά μέσα στο δίπολο «συνέργεια - ανταγωνισμός», να συμμετάσχει σε συλλογικούς θεσμούς και να συνάψει εκείνες τις συμμαχίες που θα του επιτρέψουν να συμβάλει στην προώθηση πολιτικών που θα αναστρέψουν την ισχυρή τάση αποσύνδεσης της έρευνας από τη διδασκαλία, θα συνδυάσουν τη μαζικοποίηση της εκπαίδευσης και την παροχή ίσων ευκαιριών με τις σύγχρονες απαιτήσεις για «αριστεία» στην έρευνα, θα πιέσουν για την κατάργηση του αρνητικού ευρωπαϊκού φαινομένου της ακαδημαϊκής μετεγκατάστασης / αποεδαφοποίησης (délocalisation), η σχεδιαζόμενη ρύθμιση του οποίου, μέσω της αλλαγής του άρθρου 16 του συντάγματος, έφερε τόση αναταραχή και στα δικά μας πανεπιστήμια.

Στόχος η αναβάθμιση

Πολλά ανώτατα ιδρύματα και σε διάφορες χώρες ενώνουν ήδη τη φωνή τους, χρησιμοποιώντας μάλιστα τη μόνη γλώσσα που καταλαβαίνουν τα κέντρα των Βρυξελλών. Δηλαδή μιλούν με όρους οικονομικούς, απαιτώντας «προστασία των φοιτητών καταναλωτών από την εξαπάτηση εκ μέρους αμαθών εμπόρων που τους παρέχουν, με το αζημίωτο, πτυχία μειωμένης αξίας και χωρίς αντίκρισμα».

Πέρα όμως από την προσπάθεια να εξαλείψει τα κακώς έχοντα, το Α.Π.Θ. οφείλει, πάνω απ' όλα, να καταστήσει ορατές και μετρήσιμες τις επιδόσεις του, να εναρμονίσει τα προγράμματα σπουδών και να διασφαλίσει την ισοτιμία των τίτλων του με εκείνους των μεγάλων ομοταγών ευρωπαϊκών πανεπιστημίων, έτσι ώστε οι απόφοιτοί του να μη θεωρούνται πτυχιούχοι, κάτοχοι μεταπτυχιακών διπλωμάτων ή διδάκτορες δεύτερης κατηγορίας στον ενιαίο ακαδημαϊκό χώρο.

Δεν πρέπει άλλωστε να μας διαφεύγει ότι όσο η σπουδή για ονομαστική σύγκλιση μπορεί να δυσκολεύει την πραγματική, άλλο τόσο και η πραγματική σύγκλιση μπορεί να μην αναγνωρίζεται ελλείψει ονομαστικής.

Είναι, λοιπόν, αδήριτη ανάγκη να προχωρήσουμε, μακριά από ηττοπαθείς εκλογικεύσεις, στη μεθοδική καταγραφή των δυνατοτήτων και των αδυναμιών μας και να προωθήσουμε την «επίσημη» –εσωτερική καταρχάς– αξιολόγηση του έργου μας, αρκεί να της δώσουμε το επιστημονικό, ιδεολογικό και κοινωνικό περιεχόμενο που εμείς επιθυμούμε. Χωρίς φόβο και χωρίς πάθος.

Το Α.Π.Θ. οφείλει να κινηθεί δημιουργικά μέσα στο δίπολο «συνέργεια - ανταγωνισμός», να συμμετάσχει σε συλλογικούς θεσμούς και να συνάψει εκείνες τις συμμαχίες που θα του επιτρέψουν να συμβάλει στην προώθηση πολιτικών που θα αναστρέψουν την ισχυρή τάση αποσύνδεσης της έρευνας από τη διδασκαλία.

Ανεβάζοντας διαρκώς ψηλότερα τον πήχη

των

Δημήτρης Προφήτου

καθηγήτριας, προέδρου
της Γεωπονικής Σχολής,
μέλους της Επιτροπής Σπουδών
του Α.Π.Θ.

και **Νίκου Παπαϊωάννου**

αναπλ. καθηγητή
Κτηνιατρικής Σχολής,
μέλους της Επιτροπής Σπουδών
του Α.Π.Θ.

Η ποιότητα των προπτυχιακών και των μεταπτυχιακών σπουδών στο Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης είναι εξαιρετικά υψηλού επιπέδου και ευρέος φάσματος. Το Α.Π.Θ. είναι από τα λίγα πανεπιστήμια διεθνώς που καλύπτει όλα τα γνωστικά και επιστημονικά αντικείμενα σπουδών, εξασφαλίζοντας την αναγκαία για την επιστημονική εξέλιξη αλληλεπίδρασή τους, καθώς και τον αναγκαίο για την έρευνα και τη διδασκαλία τους συντονισμό.

Η υψηλού επιπέδου παροχή των σπουδών επιτυγχάνεται με την πολύ καλή υλικοτεχνική υποδομή (κτιριακές εγκαταστάσεις, εποπτικά διδακτικά μέσα, εργαστηριακός εξοπλισμός, κ.ά.), τα νέα αξιολογικά συγγράμματα, τη σχετικά καλή αναλογία των διδασκόντων προς τους φοιτητές (σε κάθε διδάσκοντα αναλογούν περίπου 15 προπτυχιακοί φοιτητές) και τα σύγχρονα προγράμματα σπουδών που εφαρμόζονται στις σχολές και στα τμήματα. Βέβαια, η υλικοτεχνική υποδομή καθώς και η αναλογία των διδασκόντων προς τους φοιτητές παρουσιάζουν μεγάλες παραλλαγές ανάμεσα στις σχολές και στα τμήματα, ιδιαίτερα στα νεοσύστατα και στα τμήματα στα οποία η διδασκαλία περιλαμβάνει εργαστηριακές ασκήσεις και γενικότερα υποχρεωτική πρακτική άσκηση.

Υποστηρίζει και ενθαρρύνει την έρευνα

Στο Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης είναι εγγεγραμμένοι σήμερα περισσότεροι από 96.000 προπτυχιακοί και μεταπτυχιακοί φοιτητές. Από αυτούς 88.000 (περί τους 50.000 εν ενεργεία), φοιτούν σε προπτυχιακά προγράμματα και 8.000 σε μεταπτυχιακά προγράμματα σπουδών.

Τα προγράμματα σπουδών κατά κανόνα περιλαμβάνουν 2 κύκλους: τον προπτυχιακό κύκλο που οδηγεί στην απόκτηση του πτυχίου και το μεταπτυχιακό κύκλο που οδηγεί στην απόκτηση μεταπτυχιακού διπλώματος ειδίκευσης (ΜΔΕ) (α' κύκλος) και διδακτορικού διπλώματος (β' κύκλος).

Η διάρκεια φοίτησης στις περισσότερες σχολές και στα τμήματα του Α.Π.Θ. είναι 8 εξάμηνα, ενώ σε όλα τα τμήματα της Πολυτεχνικής Σχολής, στη Γεωπονική Σχολή, στη Σχολή Δασολογίας και Φυσικού Περιβάλλοντος, στην Κτηνιατρική Σχολή, και Οδοντιατρική Σχολή είναι 10 εξάμηνα και στην Ιατρική Σχολή 12 εξάμηνα.

*Το Α.Π.Θ. με τη γενικότερη
ερευνητική του πολιτική
υποστηρίζει και ενθαρρύνει τη
συμμετοχή στην έρευνα όλου
του ανθρώπινου δυναμικού,
με ιδιαίτερη έμφαση τους
νέους επιστήμονες, τους
μεταπτυχιακούς φοιτητές και
τους υποψήφιους διδάκτορες.*

ΠΗΓΗ: ΦΩΤ. ΑΡΧΕΙΟ Ν. ΤΣΑΚΙΡΗ

Πρέπει να ληφθεί υπόψη ότι η γνώση και τα επιστημονικά επιτεύγματα σήμερα δεν παράγονται ατομικά, αλλά συνήθως αποτελούν αποτέλεσμα συλλογικής και πολλές φορές διεπιστημονικής προσπάθειας από ομάδες ή ακόμη και από ευρωπαϊκά ή παγκόσμια δίκτυα. Στο πλαίσιο αυτό, το πανεπιστήμιο πρέπει και μπορεί, διατηρώντας την ακαδημαϊκή του διάσταση και πνευματικότητα, να πρωτοστατεί στη σωστή και ουσιαστική εφαρμογή των παραπάνω στόχων. Το Α.Π.Θ. με τη γενικότερη ερευνητική του πολιτική υποστηρίζει και ενθαρρύνει τη συμμετοχή στην έρευνα όλου του ανθρωπίνου δυναμικού, με ιδιαίτερη έμφαση τους νέους επιστήμονες, τους μεταπτυχιακούς φοιτητές και τους υποψήφιους διδάκτορες.

Το Α.Π.Θ. έχει εκτεταμένη ερευνητική δραστηριότητα, καλή συμμετοχή σε ευρωπαϊκά έργα, καθώς και διεθνείς συνεργασίες, που δρομολογούνται μέσω κυρίως κοινών μεταπτυχιακών προγραμμάτων αλλά και συνεπιβλέψεις κοινών διδακτορικών διατριβών. Με στόχο, επομένως, την εμπάθυνση των γνώσεων των πτυχιούχων των πανεπιστημίων σε ιδιαίτερους τομείς της επιστήμης τους συγκροτήθηκαν και λειτουργούν στα περισσότερα τμήματα και στις σχολές του Αριστοτέλειου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης συνολικά 57 μεταπτυχιακά προγράμματα σπουδών, που είτε οδηγούν στη λήψη διδακτορικού διπλώματος είτε στην απόκτηση διπλώματος ειδίκευσης. Παράλληλα, επειδή οι μεταπτυχιακές σπουδές αποτελούν προνομιακό χώρο σύζευξης έρευνας και διδασκαλίας, ενισχύονται και τα διατμηματικά και τα διαπανεπιστημιακά προγράμματα προκειμένου να αξιοποιήσουν τις τεράστιες δυνατότητες του έμψυχου δυναμικού και να ανταποκριθούν καλύτερα στις ανάγκες της κοινωνίας.

Συνεργασίες με ελληνικά και ξένα πανεπιστήμια

Σήμερα στο Α.Π.Θ. λειτουργούν 17 διατμηματικά και διαπανεπιστημιακά προγράμματα σπουδών, ενώ υπάρχουν συνεργασίες με αναγνωρισμένα ομοταγή ιδρύματα της αλλοδαπής για την οργάνωση και λειτουργία κοινών προγραμμάτων μεταπτυχιακών σπουδών ή και συνεπιβλέψη στην εκπόνηση διδακτορικών διατριβών.

Στο πλαίσιο των διεθνών συνεργασιών του, το Α.Π.Θ. συνεργάζεται με περισσότερα από 500 ευρωπαϊκά και άλλα πανεπιστήμια, για την ανταλλαγή διδασκόντων και διδασκομένων, τη διεξαγωγή εντατικών μαθημάτων κ.τ.λ. Με τα ίδια προγράμματα γίνεται και ανταλλαγή ενός σημαντικού αριθμού μελών Δ.Ε.Π. Περίπου 100 διδάσκοντες του Α.Π.Θ. διδάσκουν ετησίως σε άλλα ευρωπαϊκά πανεπιστήμια και άλλοι τόσοι, προερχόμενοι από ευρωπαϊκά ιδρύματα, διδάσκουν στο Α.Π.Θ.

Γίνεται, επομένως, αντιληπτό ότι το Α.Π.Θ. δίκαια μπορεί να εγγυηθεί τόσο το αξιοζήλευτο επίπεδο της παρεχόμενης γνώσης, όσο και τον κεντρικό του ρόλο στην πνευματική και επαγγελματική ανάπτυξη και εξέλιξη των νέων επιστημόνων, γιατί στην ουσία αποτελεί πόλο ευημερίας της κοινωνίας, αφού συμβάλλει στην ενδυνάμωση της κοινωνικής συνοχής, της πολιτιστικής και οικονομικής ανάπτυξης της χώρας.

Το Α.Π.Θ. μπορεί να εγγυηθεί τόσο το αξιοζήλευτο επίπεδο της παρεχόμενης γνώσης, όσο και τον κεντρικό του ρόλο στην πνευματική και επαγγελματική ανάπτυξη και εξέλιξη των νέων επιστημόνων.

ΠΗΓΗ: ΦΩΤ. ΑΡΧΕΙΟ Τ.Μ. ΜΗΧΑΝΟΛΟΓΩΝ ΜΗΧΑΝΙΚΩΝ

ΣΤΟΧΟΣ ΤΟΥ Α.Π.Θ. ΕΙΝΑΙ ΝΑ ΑΠΑΙΤΗΣΕΙ ΠΡΩΤΑΓΩΝΙΣΤΙΚΟ ΡΟΛΟ ΣΤΗ ΔΙΕΘΝΗ ΚΑΙ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΚΟΙΝΟΤΗΤΑ

Η διαμορφωμένη πραγματικότητα της παγκοσμιοποίησης και η ανάγκη της προσέγγισης των χωρών στη βάση νέων συνεκτικών σχέσεων συνεργασίας, καθώς και οι νέες απαιτήσεις της παγκόσμιας οικονομίας με έντονο προσανατολισμό προ τη γνώση υποχρεώνουν τα πανεπιστήμια να διαδραματίσουν έναν κεντρικό λειτουργικό ρόλο στην έρευνα, στην ανάπτυξη, στην καινοτομία, στην παραγωγή και μετάδοση της γνώσης σε περιφερειακό, εθνικό, ευρωπαϊκό και διεθνές επίπεδο.

Το ρόλο αυτόν καλούνται να τον επιτελέσουν τα πανεπιστημιακά ιδρύματα κατά τρόπο τέτοιο, ώστε να μετατραπούν σε δυναμικούς σύγχρονους σχηματισμούς με προηγμένες υποδομές και αναπτυγμένες συνεργασίες στο διεθνές στερέωμα. Πα-

Δυναμική παρουσία στο διεθνές περιβάλλον

ΤΟΥ **Κων/νου Δ. Φινοκαλιώτη**

καθηγητή του Τμήματος
Νομικής του Α.Π.Θ.,
προέδρου της Επιτροπής
Διεθνών Σχέσεων Α.Π.Θ.

ράλληλα να καλλιεργήσουν έναν υψηλού επιπέδου ποιοτικό διάλογο που θα στοχεύει στην επίλυση σύνθετων προβλημάτων, που άπτονται τόσο ζητημάτων παιδείας και έρευνας, αλλά και σχέσεων ανάμεσα στην εκπαίδευση, στην κοινωνία και στην οικονομία, ικανοποιώντας κατ' αυτόν τον τρόπο ευρύτερα αιτήματα της σύγχρονης κοινωνίας.

Σε πρωταγωνιστικό ρόλο

Στο διεθνές αυτό περιβάλλον και καταρχάς στο πλαίσιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης των 25 κρατών - μελών, αλλά και στα στενότερα εδαφικά όρια των Βαλκανίων καλείται να δραστηριοποιηθεί το Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης, το οποίο, δεδομένης της κομβικής γεωπολιτικής του θέσης, αντιμετωπίζει μία σπουδαία πρόκληση: να αναδειχθεί σε κεντρικό σύγχρονο πανεπιστημιακό ίδρυμα, που αφενός θα πρωταγωνιστεί στα Βαλκάνια και αφετέρου θα αναδειχθεί σε πυλώνα εκπαίδευσης και έρευνας στη Νότια Ανατολική Ευρώπη.

Ειδικότερα, το Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης λόγω της δυναμικότητάς του, της επιστημονικής του ποιότητας, των σύγχρονων υποδομών που διαθέτει και της διοικητικής του αρτιότητας μπορεί να παίξει έναν πρωταγωνιστικό ρόλο στην ευρύτερη Βαλκανική και μπορεί να στηρίξει, χάρη στις σύγχρονες υποδομές του, στα πρώτα του βήματα το Διεθνές Πανεπιστήμιο. Μπορεί με άλλα λόγια να αποτελέσει το

δίαυλο επικοινωνίας με τις Βαλκανικές χώρες απ' όπου, όπως είναι φυσικό, μπορεί να αντλεί ένα μεγάλο αριθμό σπουδαστών.

Παράλληλα, στο πλαίσιο του ενιαίου ευρωπαϊκού χώρου παιδείας και εκπαίδευσης, το Αριστοτέλειο ως μέλος της Ένωσης Ευρωπαϊκών Πανεπιστημίων (European University Association - EUA) συντονίζει τη δράση του με όλα τα ποιοτικά πανεπιστημιακά ιδρύματα της Ευρώπης, συμμετέχει στις στρατηγικές έρευνας, εκπαίδευσης, διάδοσης της γνώσης, ανταλλαγής και μετακίνησης σπουδαστών, συνάπτοντας συμφωνίες συνεργασίας με περίπου 70 εκ των κορυφαίων πανεπιστημιακών ιδρυμάτων ευρωπαϊκών χωρών. Αυτό φυσικά δεν σημαίνει την έλλειψη σχέσεων και με πανεπιστήμια άλλων κρατών ιδιαίτερα των πλέον αναπτυσσόμενων. Προς το σκοπό αυτό έχει υπογράψει και εφαρμόσει σημαντικές συμφωνίες επιστημονικής συνεργασίας με πανεπιστήμια της Ρωσίας, των Η.Π.Α., του Καναδά, της Κίνας και άλλων χωρών. Ιδιαίτερα ενθαρρυντική είναι η συνεργασία του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου και με Α.Ε.Ι. της γείτονος Τουρκίας, γεγονός που διευκολύνει το διάλογο στο επίπεδο της εκπαίδευσης αλλά και στην κατανόηση των πολιτών(;).

Επιστημονικές συνεργασίες

Στην πραγμάτωση του πρωταγωνιστικού, δραστήριου, ποιοτικού ρόλου του Αριστοτελείου συμβάλλει τα μέγιστα το Τμήμα Διεθνών Σχέσεων που έχει την ευθύνη του συντονισμού, ελέγχου και διαχείρισης των διμερών συμφωνιών επιστημονικής συνεργασίας του Αριστοτελείου με ομοταγή ή ισότιμα ανώτατα ιδρύματα της αλλοδαπής, τα περισσότερα των οποίων, όπως είναι αναμενόμενο, ανήκουν στην Ευρωπαϊκή Ένωση.

Στην ουσία, οι συμφωνίες αυτές διευκολύνουν την επιστημονική συνεργασία σε ερευνητικό ή εκπαιδευτικό επίπεδο, μέσω ανταλλαγής επισκέψεων επιστημονικού προσωπικού, καθώς και φοιτητών, επιτρέποντας εντέλει την καλλιέργεια γόνιμου, ποιοτικού, επιστημονικού διαλόγου. Συγχρόνως, στο πλαίσιο της δημιουργίας ενός «ενιαίου ευρωπαϊκού χώρου» σύγκλισης των εκπαιδευτικών συστημάτων των κρατών μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης, το Αριστοτέλειο συμμετέχει στα ερευνητικά προγράμματα «TEMPUS», «MUNDUS», «Marie Curie» κ.ά., που στοχεύουν στην εκπαίδευση νέων σπουδαστών και στην πληρέστερη κατάρτιση των νέων ερευνητών.

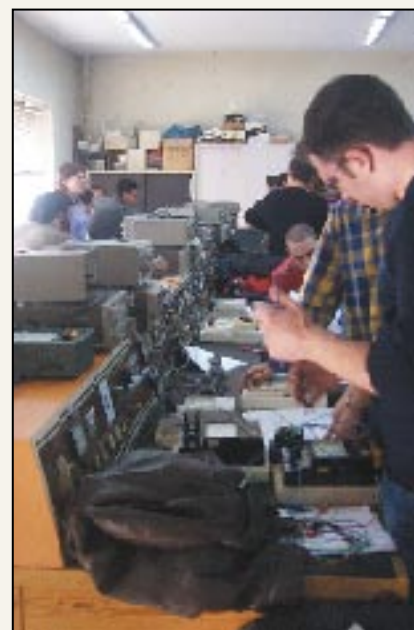
Η συμμετοχή του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης στο διεθνές περιβάλλον γνώσης και έρευνας αναμένεται να προσδώσει στους Έλληνες ερευνητές και σπουδαστές, που θα αξιοποιήσουν τις παρεχόμενες ευκαιρίες, νέους ορίζοντες, νέες ιδέες, νέες παραστάσεις, εντάσσοντάς τους δημιουργικά στην κοινωνία της γνώσης και της επιστημονικής κατάρτισης, που δίχως τη διεθνή συνεργασία είναι αδύνατον να επιτευχθούν.

Τα ερευνητικά πεδία

Κρίσιμες ερευνητικές περιοχές, τις οποίες το Α.Π.Θ. καλύπτει ή πρόκειται άμεσα να καλύψει μέσω των διεθνών συμφωνιών και παράλληλα απασχολούν το σύνολο της κοινωνίας, είναι ο ευαίσθητος χώρος των τροφίμων, του περιβάλλοντος, των επικοινωνιών, των μεταφορών, της ενέργειας, της γεωργίας και των κοινωνικοοικονομικών και ανθρωπιστικών επιστημών. Η ποιοτική αντιμετώπιση των ανωτέρω ερευνητικών πεδίων αποτελεί πρόκληση για το πανεπιστήμιο, καθόσον τελική φιλοδοξία όλου του έμφυχου δυναμικού του Αριστοτελείου είναι να αποτελέσει τον κεντρικό πυλώνα της διαμόρφωσης και αναγέννησης μιας σύγχρονης, παραγωγικής ελληνικής κοινωνίας.

Με την ελπίδα της ευδοκίμησης όλων των ανωτέρω στόχων και της συνειδητοποίησης του πρωταγωνιστικού ρόλου που μπορεί και οφείλει να παίξει το Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης, ευχή όλων είναι το Α.Π.Θ. να αποτελέσει χώρο παραγωγής πραγματικής γνώσης και έρευνας που θα παράγει υψηλού επιπέδου έμφυχο δυναμικό, κύτταρο των κοινωνιών μας για τα βήματα προς την νέα εποχή. Υπό τις παρούσες συνθήκες η «εξωστρέφεια» του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου μέσω της συνεργασίας του με αλλοδαπά Α.Ε.Ι. σε προπτυχιακό αλλά και σε μεταπτυχιακό επίπεδο θα διαμορφώσει τις συνθήκες για την υλοποίηση των στόχων του αυτών.

Δεδομένης της κομβικής γεωπολιτικής του θέσης, το Α.Π.Θ. αντιμετωπίζει μία σπουδαία πρόκληση: να αναδειχθεί σε κεντρικό σύγχρονο πανεπιστημιακό ίδρυμα, που αφενός θα πρωταγωνιστεί στα Βαλκάνια και αφετέρου θα αναδειχθεί σε πυλώνα εκπαίδευσης και έρευνας στη Νότια Ανατολική Ευρώπη.

ΠΗΓΗ: ΦΩΤ. ΑΡΧΕΙΟ ΤΜ. ΗΛΕΚΤΡΟΛΟΓΙΑΣ ΜΗΧΑΝΙΚΩΝ & ΜΗΧ. ΥΠΟΛΟΓΙΣΤΩΝ

Το μεγάλο άλμα στην έρευνα

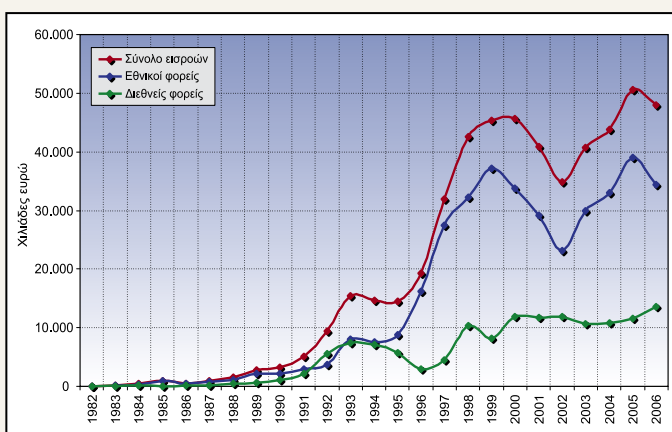
του **Σταύρου Πανά**

αντιπρύτανη
ερευνητικής πολιτικής του Α.Π.Θ.

Η ερευνητική στρατηγική του πανεπιστημίου έχει δύο κεντρικούς και αλληλοεπιδραστικούς στόχους: την ανάπτυξη της αριστείας και την ανάπτυξη της ποιότητας στην έρευνα, ώστε το Α.Π.Θ. να αποτελέσει ένα διακεκριμένο πανεπιστήμιο ανάμεσα στο πλήθος των ευρωπαϊκών πανεπιστημίων. Για την επίτευξη του στόχου αυτού η Επιτροπή Ερευνών εφαρμόζει την αντίστοιχη ερευνητική πολιτική με εσωτερικές δράσεις, παράλληλα με άλλες, οι οποίες έχουν αντίκτυπο στο εξωτερικό του περιβάλλον, όπως και στα θεσμικά και οικονομικά ζητήματα που το αφορούν.

Η ερευνητική δραστηριότητα που αναπτύσσεται στο πανεπιστήμιο μπορεί να έχει τους δείκτες της· ωστόσο αυτοί που προέρχονται από τη χρηματοδοτούμενη έρευνα είναι ευκολότερο να μετρηθούν σε σχέση με εκείνους που προέρχονται από τη μη χρηματοδοτούμενη ερευνητική δραστηριότητα.

Η Επιτροπή Ερευνών είναι σε θέση να παρουσιάσει μια αναλυτική εικόνα της χρηματοδοτούμενης ερευνητικής δραστηριότητας του πανεπιστημίου, από την οποία μπορεί να εξαχθούν πολύτιμα συμπεράσματα.

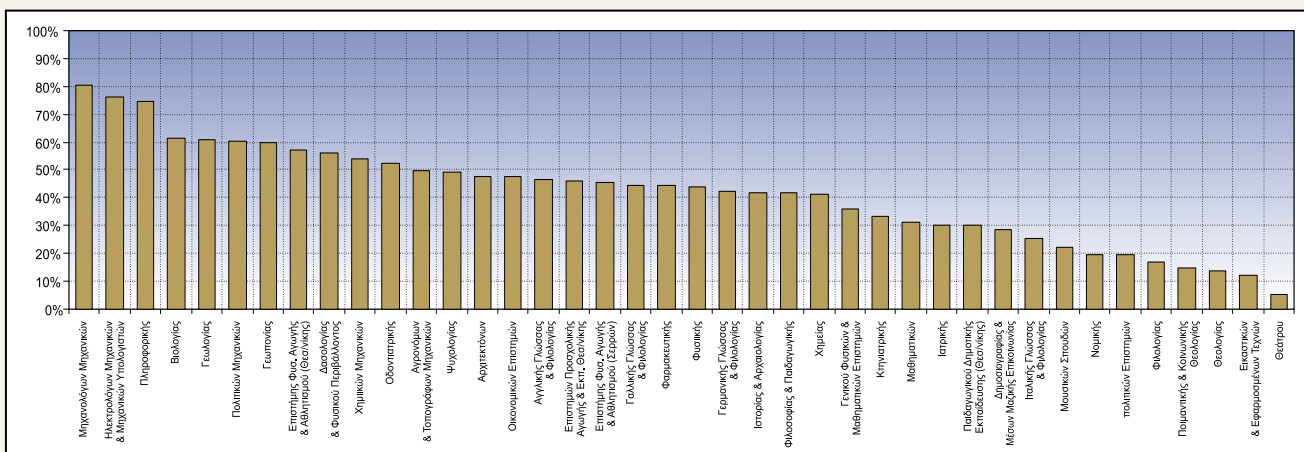

Εισροές από χρηματοδοτήσεις ανά έτος κατά την τελευταία 25-ετία 1982 - 2006 (σε χιλιάδες €).

Οι ερευνητικές επιδόσεις των τμημάτων

Έτσι, τα τρία τελευταία χρόνια η χρηματοδότηση των ερευνητικών και συναφών δραστηριοτήτων κυμαίνεται περίπου στα 50 εκ. ευρώ ετησίως και οι χρηματοδοτήσεις αυτές κατευθύνθηκαν σε έργα με επιστημονικά υπεύθυνους μέλη Δ.Ε.Π., τα οποία προέρχονται από τμήματα του πανεπιστημίου.

Από την κατανομή κατά τμήμα προκύπτει η ένταση της ερευνητικής επίδοσης των τμημάτων στη χρηματοδοτούμενη έρευνα· ωστόσο ενδιαφέρον έχει αφενός η εικόνα, η οποία δεν περιλαμβάνει το πρόγραμμα Ε.Π.Ε.Α.Ε.Κ., το οποίο θεωρείται περισσότερο αναπτυξιακό πρόγραμμα, και αφετέρου ο δείκτης ερευνητικής έντασης των τμημάτων, ο οποίος προκύπτει από την ερευνητική συμμετοχή κάθε μέλους Δ.Ε.Π. του τμήματος σε όλα τα έργα που εκτελούνται στο πανεπιστήμιο, ανεξαρτήτως τμήματος

Ένταση ερευνητικής συμμετοχής μελών ΔΕΠ ανά τμήμα ή σχολή χωρίς να συμπεριληφθεί το πρόγραμμα ΕΠΕΑΕΚ 2004 - 2006 (σε χιλιάδες €).

προέλευσης του επιστημονικού υπευθύνου. Ο δείκτης αυτός θα μπορούσε να αποτελέσει ένδειξη της διεπιστημονικότητας, εάν συσχετιστεί με τη χρηματοδότηση ανά τμήμα ή σχολή (χωρίς να λαμβάνονται υπόψη τα προγράμματα Ε.Π.Ε.Α.Ε.Κ.).

Η χρηματοδότηση της έρευνας

Εξάλλου, η σύνθεση των κεφαλαίων για χρηματοδότηση της έρευνας αναδεικνύει το βαθμό εξάρτησης ή μη της χρηματοδοτούμενης έρευνας από κρατικές πηγές και το βαθμό ποικιλίας των χρηματοδοτικών πηγών της έρευνας.

Έτσι, η προέλευση των χρηματοδοτήσεων από υπουργεία κυμαίνεται από 41% έως 50% και στο ποσοστό αυτό περιλαμβάνονται και οι χρηματοδοτήσεις των κοινοτικών πλαισίων στήριξης. ενώ ένα ποσοστό από 19% έως 23% προέρχεται από κεφάλαια της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για την εκτέλεση προγραμμάτων του προγράμματος πλαισίου. Το υπόλοιπο ποσοστό, που κυμαίνεται από 27% έως 40% προέρχεται από οργανισμούς και εταιρείες του ιδιωτικού και δημόσιου τομέα.

Η εκτίμηση ότι το χαρτοφυλάκιο των ερευνητικών κεφαλαίων στηρίζεται σε ποικιλία φορέων χρηματοδότησης βασίζεται στο γεγονός ότι, τα τρία τελευταία χρόνια, 1.125 φορείς χρηματοδότησαν στο σύνολο των έργων που διαχειρίστηκε η Επιτροπή Ερευνών.

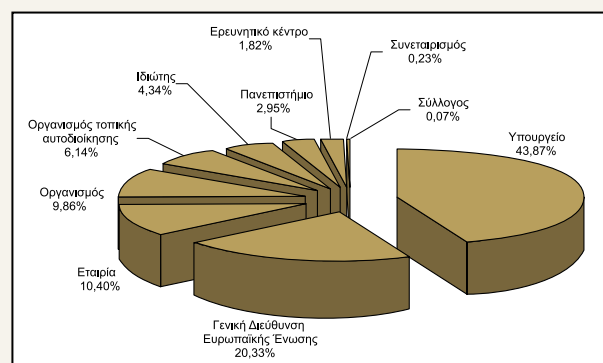
Η συμμετοχή της πανεπιστημιακής κοινότητας

Η συμμετοχή του πανεπιστημιακού ερευνητικού δυναμικού στη χρηματοδοτούμενη έρευνα είναι αρκετά υψηλή, φθάνοντας για τα μέλη Δ.Ε.Π. το 50% του συνόλου των μελών Δ.Ε.Π. του πανεπιστημίου με ενεργή συμμετοχή όλων των βαθμίδων.

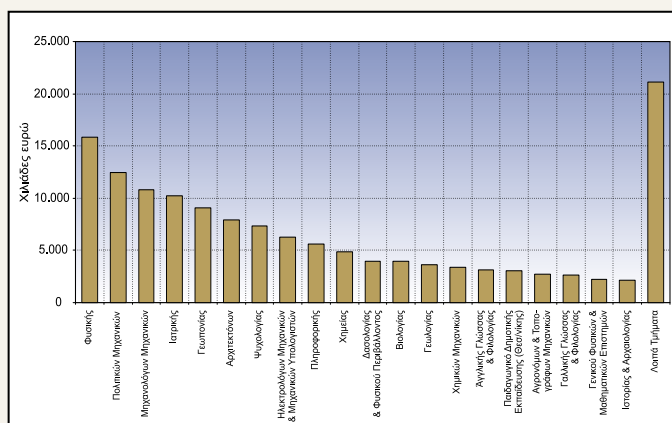
Έτσι, ο μέσος όρος συμμετοχής στα χρηματοδοτούμενα έργα είναι:

- των καθηγητών 31%,
- των αναπληρωτών καθηγητών 25%,
- των επίκουρων καθηγητών 22% και
- των λεκτόρων 22%.

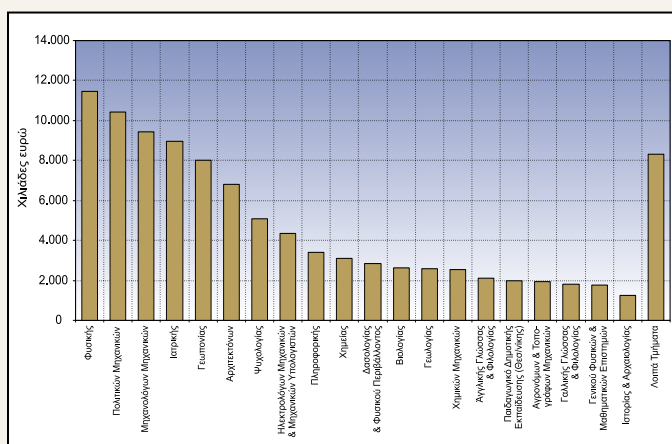
Οι εξωτερικοί συνεργάτες κυμαίνονται από 5.000 έως 7.000 ανά έτος, με μέσο πλήθος 5.500 τα τρία τελευταία χρόνια.

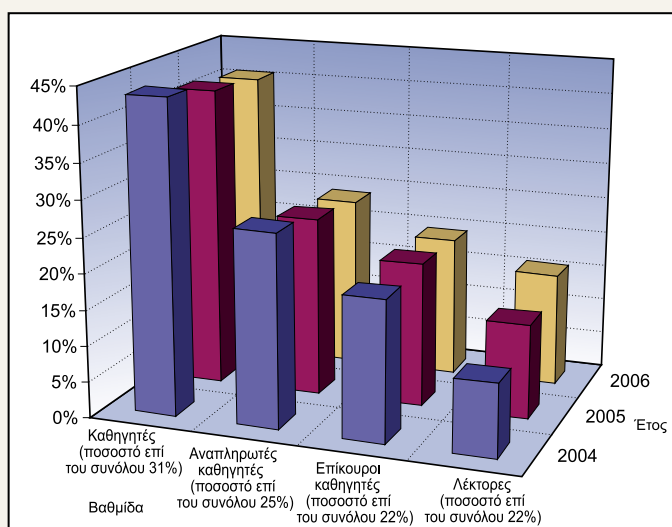
Χρηματοδοτήσεις ανά κατηγορία φορέα 2004 - 2006.

Χρηματοδοτήσεις για έρευνα ανά τμήμα ή σχολή 2004 - 2006 (σε χιλιάδες €).

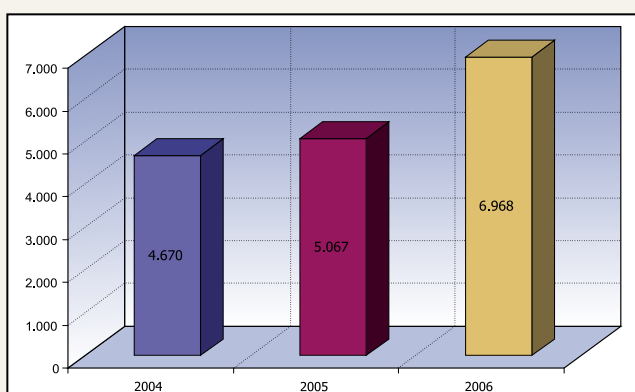

Χρηματοδοτήσεις ανά τμήμα ή σχολή χωρίς να συμπεριληφθεί το πρόγραμμα Ε.Π.Ε.Α.Ε.Κ. 2004 - 2006 (σε χιλιάδες €).

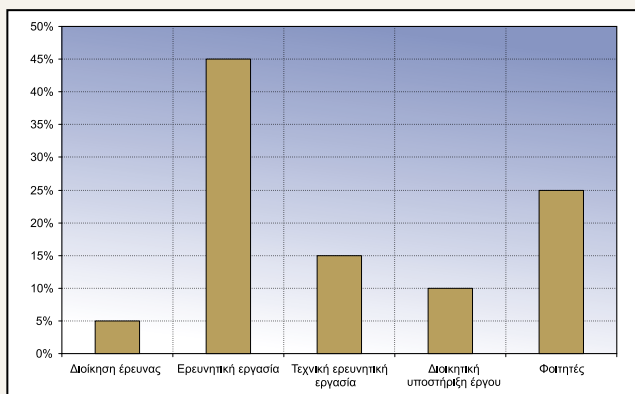

Ποσοστά κάθε βαθμίδας επί του συνόλου των ενεργών μελών Δ.Ε.Π.

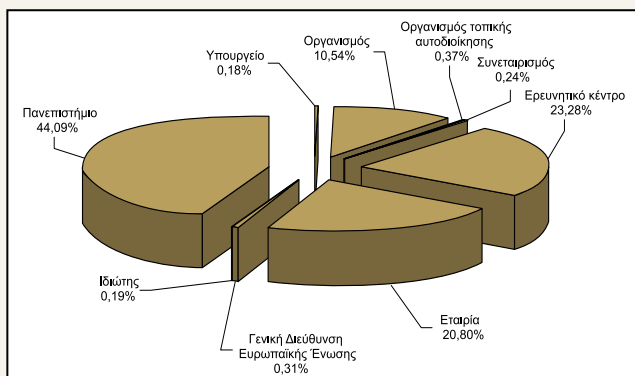
Το Α.Π.Θ. έχει συνεργαστεί σε ένα πλήθος ερευνητικών προγραμμάτων με πάμπολλους εθνικούς και διεθνείς φορείς, που καλύπτουν όλο το εύρος, από πανεπιστήμια και ερευνητικά κέντρα, μέχρι οργανισμούς και εταιρίες, αναπτύσσοντας ποικίλες δράσεις στον τομέα της εκπαίδευσης, της αξιοποίησης των ερευνητικών αποτελεσμάτων, στην ανάπτυξη της διεπιστημονικότητας, της δημιουργικότητας, της καινοτομίας και της κινητικότητας του ανθρώπινου δυναμικού.

Πλήθος εξωτερικών συνεργατών ανά έτος 2004-2006.

Ποσοστά ανά είδος ερευνητικής δραστηριότητας 2004-2006.

Συμμετοχή συνεργαζόμενων φορέων ανά κατηγορία 2004 - 2006.

Από το σύνολο των απασχολούμενων στην έρευνα:

- το 5% απασχολείται στη διοίκηση έργων,
- το 45% με ερευνητική εργασία,
- το 15% έχει ρόλο τεχνικού έρευνας,
- το 10% με διοικητική υποστήριξη έργων,
- ενώ το 25% περίπου είναι φοιτητές.

Ερευνητικές κατευθύνσεις

Η εταιρικότητα και η διεθνοποίηση της έρευνας που εκτελείται στο Α.Π.Θ. είναι ένα άλλο σημαντικό χαρακτηριστικό. Μέχρι σήμερα το Α.Π.Θ. συνεργάστηκε με 1800 φορείς σε ευρωπαϊκά, διεθνή και εθνικά προγράμματα. Οι φορείς αυτοί είναι πανεπιστήμια, ερευνητικά κέντρα, εταιρίες και οργανισμοί.

Η Επιτροπή Ερευνών αναπτύσσει ειδικές δράσεις για την αποτύπωση και την ανάπτυξη της ερευνητικής δραστηριότητας στο Α.Π.Θ., οι οποίες αφορούν ειδικότερα:

- την ανάπτυξη της ποσότητας και της ποιότητας της έρευνας,
- την ενσωμάτωση των ερευνητικών αποτελεσμάτων στην εκπαίδευση,
- την αξιοποίηση των ερευνητικών αποτελεσμάτων στην οικονομία και την κοινωνία,
- την παραγωγή άριστου ερευνητικού δυναμικού,
- την ανάπτυξη ερευνητικής υποδομής και τις υποδομές υποστήριξης έρευνας,
- την ανάπτυξη της διεπιστημονικότητας,
- την πρόωθηση κλίματος δημιουργικότητας και καινοτομίας,
- την κινητικότητα του ανθρώπινου δυναμικού,
- την ανάπτυξη της εταιρικότητας και διεθνοποίησης της έρευνας.

Στην κατεύθυνση αυτή βρίσκονται οι πρωτοβουλίες που αναλαμβάνει η Επιτροπή Ερευνών, όπως η χορήγηση υποτροφιών αριστείας σε νέους ερευνητές, η δημιουργία θεματικών δικτύων έρευνας για την ενίσχυση της διεπιστημονικότητας, η χρηματοδότηση έργων έρευνας διεπιστημονικού χαρακτήρα για νέες ερευνητικές ομάδες, η πιστοποίηση εργαστηρίων με ISO για την καθιέρωση λειτουργίας συστημάτων ποιότητας, η προσφορά ενημέρωσης για ευκαιρίες χρηματοδότησης της έρευνας με ηλεκτρονικές υπηρεσίες, οι ενημερωτικές εκδηλώσεις και συναντήσεις εργασίας για μέλη Δ.Ε.Π. και ερευνητές, τα σεμινάρια στη διοίκηση και στις τεχνικές έρευνας για το νέο ερευνητικό δυναμικό, η ενίσχυση συνεδρίων, η λειτουργία μονάδων της Επιτροπής Ερευνών για την ανάπτυξη της κινητικότητας ερευνητών και τη μεταφορά τεχνολογίας, την ενίσχυση των δικτύων δεδομένων και φωνής του Α.Π.Θ. για την υποστήριξη της ερευνητικής δραστηριότητας, καθώς και την ανέγερση του Κέντρου Διάδοσης Αποτελεσμάτων Έρευνας, το οποίο θα προσφέρει συνεδριακούς και εκθεσιακούς χώρους και υπηρεσίες για την κάλυψη των αναγκών της ερευνητικής δραστηριότητας.

Η Επιτροπή Ερευνών άλλωστε απευθύνει σταθερή πρόσκληση προς όλα τα μέλη της πανεπιστημιακής κοινότητας να συμβάλουν στη βελτίωση της εικόνας της ερευνητικής δραστηριότητας του πανεπιστημίου, συμμετέχοντας ενεργά στην ανάπτυξη νέων επιδόσεων, προσωπικών και συλλογικών.

ΠΗΓΗ: ΦΩΤ. ΑΡΧΕΙΟ ΤΜ. ΗΛΕΚΤΡΟΛΟΓΩΝ ΜΗΧΑΝΙΚΩΝ & ΜΗΧ. ΥΠΟΛΟΓΙΣΤΩΝ

Η ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΑΚΗ ΕΡΕΥΝΑ ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΕΥΕΙ ΤΟΝ ΠΥΡΗΝΑ ΤΗΣ ΓΝΩΣΗΣ

Η καινοτομία στο πανεπιστήμιο: Αυτοφυής ή καλλιεργήσιμη διαδικασία;

Τα τελευταία χρόνια ο όρος «καινοτομία» έχει αναδυθεί στην επικαιρότητα, συνοδευόμενος από όρους όπως «πόλος», «ζώνη», «τεχνολογία αιχμής», «έρευνα», «αξιολόγηση», «ανάπτυξη», «εκπαίδευση». Μέσα σε μια ευρωπαϊκή προοπτική, η καινοτομία προβάλλεται ως μία κορυφή του τριγώνου της γνώσης: εκπαίδευση, έρευνα και καινοτομία. Είναι προφανές πως τα πανεπιστήμια έχουν ουσιαστική σημασία και για τους τρεις πόλους.

Εύκολα γίνεται κατανοητό πως η αύξηση και η βελτίωση των επενδύσεων για τον εκσυγχρονισμό και την ποιότητα των πανεπιστημίων είναι άμεση επένδυση στο μέλλον της Ευρώπης και των Ευρωπαίων. Παράλληλα, μια θεσμική στήριξη προς την κατεύθυνση αυτή μπορεί να δημιουργήσει ευκαιρίες για έρευνα αιχμής, να υποστηρίξει τη διεθνή ερευνητική συνεργασία, να προωθήσει την οικονομία της γνώσης και να καταστήσει την Ελλάδα ανταγωνιστική σε παγκόσμιο επίπεδο, βελτιώνοντας τη θέση της στην παγκόσμια ερευνητική κοινότητα.

του **Λεόντιου Χατζηλεοντιάδη**

επικούρου καθηγητή
Τμήματος Ηλεκτρολόγων
Μηχανικών & Μηχανικών
Υπολογιστών Α.Π.Θ.

Η γνώση δεν αποκτά πάντα εμπορική αξία

Αυτό είναι το επιθυμητό πλαίσιο. Παρ' όλα αυτά, η κοινή πρακτική πολλές φορές ακολουθεί αντιφατικές διαδρομές. Έτσι, πολλές φορές, συντονιστικά προβλήματα, ασάφειες στόχων, αδράνεια προάσπισης των πνευματικών δικαιωμάτων, αποσύνδεση από φορείς μετεξέλιξης της ιδέας, ώστε να εξασφαλιστεί η χρηστικότητα της από διευρυμένο κοινό, οδηγούν σε προσωπικές, αφηγηματικού τύπου, αδιέξοδες ερμηνείες του όρου καινοτομία.

Δεν είναι τυχαίο ότι ένα πολύ μικρό ποσοστό ανάπτυξης νέων προϊόντων πετυχαίνει στην αγορά. Ειδικότερα, μόνο μία από τις 4.000 ιδέες φτάνει στην αγορά, ενώ μόνο το 4% από τα προϊόντα που φτάνουν στον καταναλωτή πετυχαίνουν πραγματικά. Ένα καινοτόμο προϊόν μπορεί να έχει υπόσταση μόνον όταν δημιουργεί μια «αξιακή πρόταση», υπάρχει ικανός αριθμός αγοραστών για όλη τη ζωή του προϊόντος για να δικαιολογήσει την επένδυση και η «αξιακή πρόταση» έχει διάρκεια. Αυτή η χρονική εξάρτηση απαιτεί δυναμική αντιμετώπιση τόσο στη σύλληψη, όσο και στη διαχείριση μιας καινοτόμου ιδέας, χαρακτηριστικό που πολλές φορές παραβλέπεται με τον

*Οι αποτελεσματικές
διαχειριστικές λύσεις
μπορούν να εφαρμοστούν,
εφόσον τα πανεπιστήμια
θέσουν ως αυτοσκοπό τα
ερευνητικά αποτελέσματα και
δημιουργήσουν δομές που
προσελκύουν την καινοτομία,
αφιερώνοντας και το κατάλληλο
προσωπικό.*

Η καινοτομία στο πανεπιστήμιο: Αυτοφυής ή καλλιεργήσιμη διαδικασία;

ενθουσιασμό της σύλληψης της ιδέας.

Το πανεπιστήμιο, ως χώρος δημιουργικής εκκόλαψης και ανάπτυξης της γνώσης, έχει την ευκαιρία να επενδύσει στην ανάπτυξη της «συνεταιρικής μνήμης», δηλαδή στην αξιοποίηση των ατομικών γνώσεων κάθε μέλους του, αποθηκεύοντας και διαθέτοντας κάθε κομμάτι της γνώσης ή της πληροφορίας που συμβάλλει στην αύξηση της απόδοσής του. Βασική λειτουργία της συνεταιρικής μνήμης είναι η βελτίωση της ανταγωνιστικότητας του πανεπιστημίου μέσω της βελτίωσης του τρόπου διαχείρισης της γνώσης του. Κατά συνέπεια, η ενθάρρυνση τόσο της επιστημολογικής μετατροπής της γνώσης (εμπλέκοντας τόσο την άμεση, όσο και την υπονοούμενη γνώση), όσο και της οντολογικής μετατροπής (εμπλέκοντας δημιουργικές πηγές, όπως άτομα, ομάδες, εργαστήρια) συμβάλλει στην παραγωγή της νέας γνώσης.

Η μετατροπή της γνώσης και των ιδεών σε όφελος, το οποίο μπορεί να είναι για εμπορική χρήση ή για το κοινό καλό, μπορεί να οδηγήσει σε νέα ή βελτιωμένα προϊόντα, διαδικασίες ή υπηρεσίες. Επιπλέον, η ενδυνάμωση της κατανόησης της αξίας της γνώσης, η αναγνώριση των βασικών ανθρώπων γνώσης που μπορούν να συμμετάσχουν σε μια κοινή ερευνητική προσπάθεια, η έμφαση στο δημιουργικό δυναμικό, η καθαρή διατύπωση της ανάγκης για την παραγωγή γνώσης και η διατύπωση μέτρων και βασικών στόχων επιτυχίας είναι κάποιοι από τους παράγοντες που μπορούν να συμβάλουν στη δημιουργία ενός κλίματος ανάπτυξης και πρωτοπορίας στο πανεπιστήμιο.

Δημιουργική διέγερση με απελευθέρωση της σκέψης

Μέσα από το παραπάνω πρίσμα, έχουν αναληφθεί, τα τελευταία χρόνια, πρωτοβουλίες από το Εργαστήριο Τηλεπικοινωνιών του Τμήματος Ηλεκτρολόγων Μηχανικών και Μηχανικών Υπολογιστών με στόχο την ενίσχυση της διατύπωσης και υλοποίησης καινοτόμων ιδεών, ενεργοποιώντας πυρήνες προπτυχιακών και μεταπτυχιακών φοιτητών σε συνεργασία με μέλη Δ.Ε.Π. Με αφορμή τη συμμετοχή σε παγκόσμιους φοιτητικούς διαγωνισμούς (π.χ., IEEE Computer Society, Microsoft Imagine Cup) προτάθηκαν ανθρωποκεντρικού χαρακτήρα τεχνολογικές εφαρμογές, οι οποίες εμπεριέχουν καινοτόμα στοιχεία, που συνέβαλαν στην αναγνώρισή τους σε παγκόσμιο επίπεδο.

Αντίθετα με τη συνηθισμένη διαδικασία της επιβολής ενός θεματικού χώρου δράσης σε προσκλήσεις έρευνας, στην περίπτωση αυτή ακολουθήθηκε δημιουργική διέγερση που ξεκίνησε από τον πυρήνα της ομάδας. Αυτό είχε ως αποτέλεσμα την απελευθέρωση της σκέψης των μελών της ομάδας, οδηγώντας στη μεγιστοποίηση της απόδοσής της. Έτσι, προτάθηκαν εφαρμογές, όπως ασύρματο στηθοσκόπιο (BlueSteth), οδηγός πλοήγησης τυφλών στην πόλη (SmartEyes), μετατροπέας της νοηματικής γλώσσας σε φωνή και αντίστροφα (Sign2Talk), ανιχνευτής αλλεργιογόνων (AllergyON), προηγμένο σύστημα εκπαίδευσης των παιδιών στο φάσμα του αυτισμού (Noesis).

Η πανεπιστημιακή έρευνα αντιπροσωπεύει τον πυρήνα της γνώσης και έναν από τους σημαντικότερους παράγοντες της καινοτομίας. Οι αποτελεσματικές διαχειριστικές λύσεις μπορούν να εφαρμοστούν εφόσον τα πανεπιστήμια θέσουν ως αυτοσκοπό τα ερευνητικά αποτελέσματα και δημιουργήσουν δομές που προσελκύουν την καινοτομία, αφιερώνοντας και το κατάλληλο προσωπικό. Παράλληλα, η δημιουργία ενός «ερευνητικού αποθεματικού» θα βοηθήσει στην ανάπτυξη υποδομών διάρκειας, οι οποίες σε συνδυασμό με έναν αξιακό χώρο στρατηγικής και μιας τεχνικής αποτίμησης μπορεί να οδηγήσουν στη μείωση της αβεβαιότητας και του ρίσκου της νέας ιδέας.

Η ενθάρρυνση τόσο της επιστημολογικής μετατροπής της γνώσης, όσο και της οντολογικής μετατροπής συμβάλλει στην παραγωγή της νέας γνώσης. Η μετατροπή της γνώσης και των ιδεών σε όφελος, το οποίο μπορεί να είναι για εμπορική χρήση ή για το κοινό καλό, μπορεί να οδηγήσει σε νέα ή βελτιωμένα προϊόντα, διαδικασίες ή υπηρεσίες.

ΠΗΓΗ: ΦΩΤ. ΑΡΧΕΙΟ ΤΜ. ΗΛΕΚΤΡΟΛΟΓΩΝ ΜΗΧ. & ΜΗΧ. ΥΠΟΛΟΓΙΣΤΩΝ

ΕΞΩΡΙΖΕΙ ΤΟ Α.Π.Θ. ΑΝΑΜΕΣΑ ΣΤΑ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΑ 31 ΧΩΡΩΝ

Τα είκοσι χρόνια του «ERASMUS» στο Αριστοτέλειο

του Άρη Αβδελά

καθηγητή του Τμήματος Πολιτικών Μηχανικών, προέδρου της Επιτροπής Ευρωπαϊκών Εκπαιδευτικών Προγραμμάτων

Συμπληρώθηκαν είκοσι χρόνια από τότε που ξεκίνησε το πρόγραμμα «ERASMUS» τον Ιούνιο του 1987. Την πρώτη εκείνη χρονιά, σε όλη την Ευρώπη, συμμετείχαν στο πρόγραμμα 3.244 φοιτητές, ενώ σήμερα περισσότερα από 150.000 άτομα κινούνται κάθε χρόνο στο πλαίσιο του Προγράμματος. Συνολικά περισσότεροι από 1.500.000 Ευρωπαίοι φοιτητές αξιοποίησαν την υποτροφία ERASMUS.

Για τον εορτασμό των 20 χρόνων, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή και οι 31 χώρες που συμμετέχουν στο Πρόγραμμα διοργανώνουν εκδηλώσεις σε όλη τη διάρκεια του 2007. Στο Αριστοτέλειο, μία πρώτη εκδήλωση διοργανώθηκε από την Επιτροπή και το Τμήμα Ευρωπαϊκών Εκπαιδευτικών Προγραμμάτων στις 10 Μαΐου σε κοινό εορτασμό με την «Ημέρα της Ευρώπης». Μία δεύτερη, με ενημερωτικό χαρακτήρα, πραγματοποιήθηκε στις 17 Οκτωβρίου, που είναι η «Ελληνική Ημέρα ERASMUS». Η κεντρική εκδήλωση για τα εικοσάχρονα έγινε στο Βερολίνο τον περασμένο Μάιο, με την ευκαιρία της έναρξης του νέου κύκλου του προγράμματος. Στην εκδήλωση αυτή τιμήθηκε το Α.Π.Θ., διότι κατά το ακαδημαϊκό έτος 2004-'05, ανάμεσα στα πανεπιστήμια των 31 χωρών, ήταν τέταρτο σε απόλυτους αριθμούς σε εξερχόμενα μέλη διδακτικού προσωπικού και τρίτο σε εισερχόμενα μέλη διδακτικού προσωπικού.

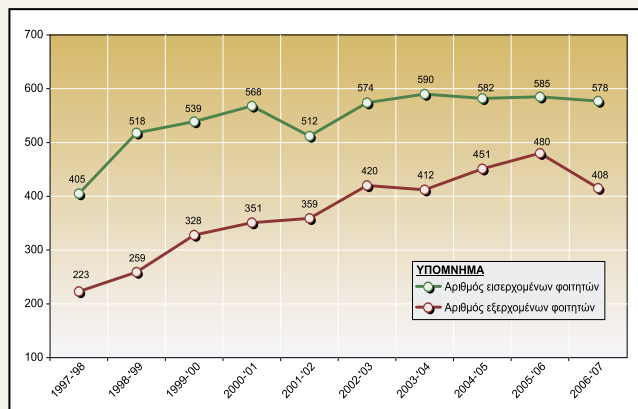
Για τον ίδιο λόγο, το Α.Π.Θ. περιλαμβάνεται στην ειδική έκδοση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για τα είκοσι χρόνια του προγράμματος «ERASMUS Success Stories: Europe creates opportunities».

Και μετά τι;

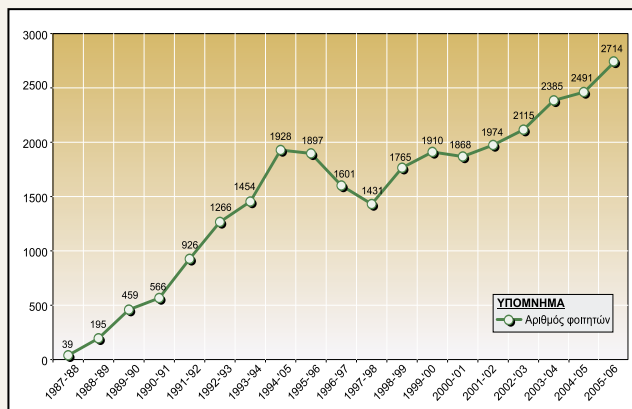
Τι κερδίσαμε ως πανεπιστήμιο αυτά τα είκοσι χρόνια που συμμετέχουμε; Αξίζει τον κόπο όλη αυτή η προσπάθεια για να μετακινείται περίπου το 1% των ενεργών φοιτητών και το 4% των διδασκόντων του Α.Π.Θ. κάθε χρόνο;

Η γνώμη των φοιτητών μας, έτσι όπως αυτή προκύπτει μέσα από τα ερωτηματολόγια που συμπληρώνουν επιστρέφοντας, είναι θετική, ανεξάρτητα από τις δυσκολίες που αντιμετωπίζουν (πριν φύγουν, κατά τη διάρκεια της παραμονής τους στο εξωτερικό και αφού επιστρέψουν), από τη γραφειοκρατία του προγράμματος (και όχι μόνο την ελληνική), από τη χαμηλή οικονομική ενίσχυση κ.τ.λ. Για τους μετακινούμενους διδάσκοντες αντίστοιχα, η μη εναρμόνιση των προγραμμάτων σπουδών, οι πολλές

Το 21% των Ελλήνων φοιτητών που μετακινήθηκαν προς ξένα πανεπιστήμια προέρχεται από το Α.Π.Θ., το οποίο δέχθηκε το 25% των εισερχομένων φοιτητών στο σύνολο των ανώτατων ελληνικών ιδρυμάτων.

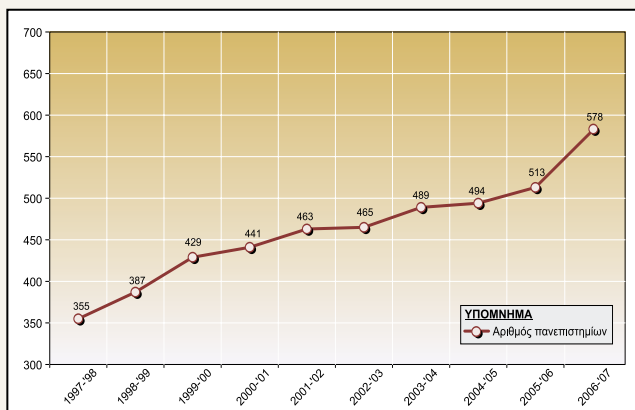

Συγκριτικά στοιχεία εισερχομένων και εξερχομένων φοιτητών ανά έτος για το Α.Π.Θ. (Πηγή: Τ.Ε.Ε.Π.-Α.Π.Θ.).

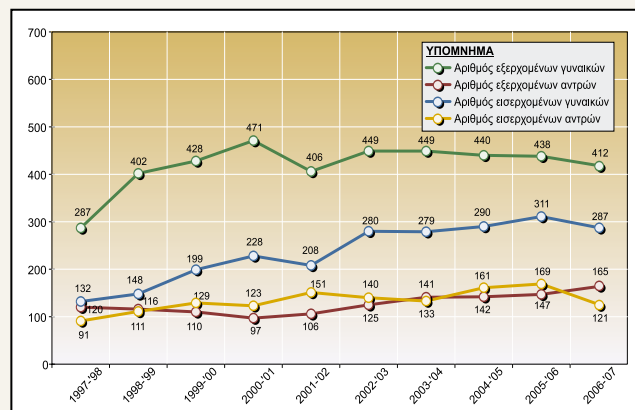

Η κινητικότητα των φοιτητών των ελληνικών ιδρυμάτων τριτοβάθμιας εκπαίδευσης ανά έτος.

(Πηγή: http://ec.europa.eu/education/programmes/socrates/erasmus/stat_en.html και I.K.Y.).

Ο αριθμός των πανεπιστημίων με τα οποία συνεργάζεται το Α.Π.Θ. (1997-2007).
(Πηγή: Τ.Ε.Ε.Π.-Α.Π.Θ.).

Κινητικότητα εξερχόμενων και εισερχόμενων φοιτητών ανά φύλο και ανά έτος.
(Πηγή: Τ.Ε.Ε.Π.-Α.Π.Θ.).

Τα είκοσι χρόνια του «ERASMUS» στο Αριστοτέλειο

υποχρεώσεις στο Α.Π.Θ., η γραφειοκρατία του προγράμματος και η χαμηλή οικονομική ενίσχυση αποτελούν ανασταλτικούς παράγοντες.

Πρέπει να σημειωθεί ότι με βάση τα τελευταία διαθέσιμα στοιχεία σε ευρωπαϊκό επίπεδο (2005-'06), που περιλαμβάνονται στο «ERASMUS Student and Teacher Mobility 2005/2006: Overview of the National Agencies' final reports 2005/2006» προκύπτει ότι οι φοιτητές του Α.Π.Θ. αποτελούν το 21% του συνόλου των Ελλήνων φοιτητών που μετακινήθηκαν. Ταυτόχρονα το Α.Π.Θ. δέχτηκε το 25% των εισερχόμενων φοιτητών στο σύνολο των ανώτατων ελληνικών ιδρυμάτων (Α.Ε.Ι. και Τ.Ε.Ι.). Εξάλλου, σύμφωνα με τα στοιχεία του Ι.Κ.Υ., το 25% των διδασκόντων ελληνικών ιδρυμάτων που μετακινήθηκαν ανήκουν στο Α.Π.Θ. Η κινητικότητα των φοιτητών του Α.Π.Θ. είναι μεγαλύτερη από τον ευρωπαϊκό μέσο όρο που για το 2005-'06 ήταν 0,76%. Για τους διδάσκοντες τα δεδομένα είναι πολύ καλύτερα, αν λάβει κανείς υπόψη ότι ο ευρωπαϊκός μέσος όρος ήταν αντίστοιχα στο 2,1%.

Πέρα από αυτά τα αριθμητικά δεδομένα υπάρχουν οι αμφίδρομες συνέπειες της κινητικότητας: Η εμπειρία της άλλης χώρας, η προβολή της ευρωπαϊκής διάστασης και προοπτικής του Α.Π.Θ., η γνωριμία με ένα διαφορετικό σύστημα μάθησης, η πρόκληση του ανοίγματος σε άλλα ακροατήρια με διαφορετική υποδομή γνώσεων, η αίσθηση της ευρωπαϊκής ταυτότητας, οι ατέλειες και συχνά η έλλειψη διαφάνειας της διαδικασίας μάθησης και τόσα άλλα. Όπως αναφέρεται στην έρευνα του 2005 «The Professional Value of ERASMUS Mobility», το 47% των Ελλήνων φοιτητών που κινήθηκαν το 2000-'01, θεωρούν ότι το επάγγελμα που ασκούν είναι ενσωματωμένο σε ένα διεθνές περιβάλλον (31% για το μέσο όρο των ερωτηθέντων). Αντίστοιχα, το 82% των διδασκόντων από την Ελλάδα που κινήθηκαν το 2000-'01, δήλωσαν ότι η μικρή διάρκεια διδασκαλία στο εξωτερικό βοήθησε τις επαγγελματικές και επιστημονικές προοπτικές τους (38% για το μέσο όρο των ερωτηθέντων).

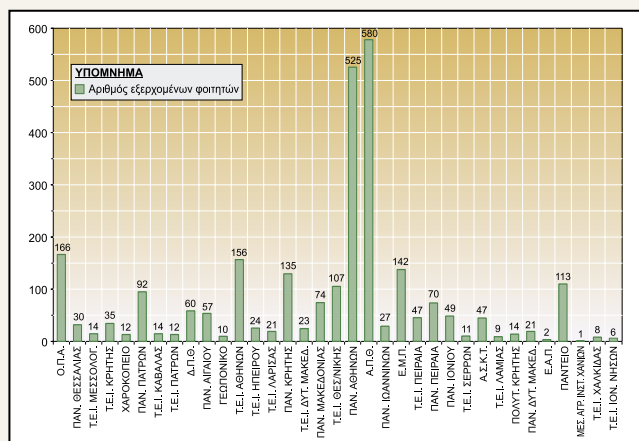
Από φέτος το πρόγραμμα αλλάζει. Αποκτά νέες δράσεις και επιτρέπει μετακινήσεις φοιτητών για πρακτική άσκηση σε επιχειρήσεις και ερευνητικά κέντρα του εξωτερικού. Ομοίως προβλέπει τη μετακίνηση διδασκόντων και διοικητικού προσωπικού σε ιδρύματα τριτοβάθμιας εκπαίδευσης και επιχειρήσεις για συμμετοχή σε σεμινάρια, ομάδες εργασίας, πρακτική άσκηση κ.ά.

«Το Α.Π.Θ. είναι ίδρυμα ίσων ευκαιριών»

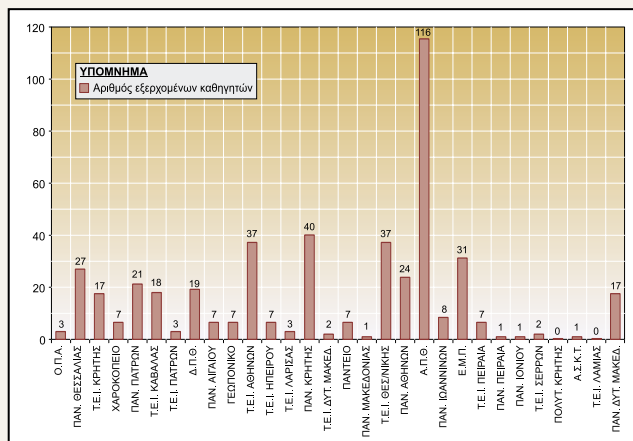
Το Α.Π.Θ. είναι ίδρυμα ίσων ευκαιριών. Υπάρχει Επιτροπή Κοινωνικής Πολιτικής που υποστηρίζει τους φοιτητές με ειδικές ανάγκες. Λειτουργεί προπτυχιακό διατμηματικό πρόγραμμα γυναικείων σπουδών, στο οποίο συμμετέχουν 25 τμήματα.

Θέματα σχετικά με ισότητα φύλων, βελτίωση της κοινωνικής και οικονομικής συνοχής και καταπολέμησης της ξενοφοβίας και του ρατσισμού καθώς και ενσωμάτωσης ατόμων με αναπηρίες υπάρχουν στα προγράμματα σπουδών πολλών τμημάτων. Τέλος, το Α.Π.Θ. συμμετέχει στο European Access Network.

Από το Erasmus University Charter του Α.Π.Θ.
<http://www.eurep.auth.gr/dpe.htm>

Εξερχόμενοι φοιτητές ανά ίδρυμα (2005-'06).
(Πηγή: Ι.Κ.Υ.).

Εξερχόμενοι καθηγητές ανά ίδρυμα (2005-'06).
(Πηγή: Ι.Κ.Υ.).

Η νέα μορφή του προγράμματος

Από το νέο ακαδημαϊκό έτος 2007-'08 το πρόγραμμα άλλαξε. Ο οικείος «ΣΩΚΡΑΤΗΣ» τελείωσε και τρία απρόσωπα αρχικά θα είναι μαζί μας μέχρι το 2013. Τα αρχικά είναι L.L.P. και σημαίνουν «**Lifelong Learning Programme**». Το L.L.P. περιλαμβάνει τα γνωστά «COMENIUS» (σχολική εκπαίδευση), «ERASMUS» (πανεπιστημιακή εκπαίδευση), «LEONARDO Da VINCI» (επαγγελματική κατάρτιση) και «GRUNDTVIG» (εκπαίδευση ενηλίκων). Η κατανομή των δραστηριοτήτων μεταξύ των τεσσάρων προγραμμάτων λίγο διαφέρει από τα αντίστοιχα προηγούμενα προγράμματα. Το σημαντικό είναι ότι το πρόγραμμα «ERASMUS» περιλαμβάνει πλέον, εκτός από τη γνωστή κινητικότητα φοιτητών για σπουδές και διδασκόντων για διδασκαλία, νέες δράσεις. Συμπληρωματικά αυτών στις οποίες ήδη δραστηριοποιείται, το Α.Π.Θ. έχει θέσει ως στόχο να υλοποιήσει τις νέες δράσεις.

Συγκεκριμένα

- Οι φοιτητές, επιπλέον της υποτροφίας ERASMUS για σπουδές, μπορούν να μετακινηθούν για πρακτική άσκηση σε επιχειρήσεις, ερευνητικά κέντρα κ.τ.λ.
- Οι διδάσκοντες μπορούν να μετακινηθούν σε ιδρύματα τριτοβάθμιας εκπαίδευσης και επιχειρήσεις για συμμετοχή σε σεμινάρια, ομάδες εργασίας, πρακτική άσκηση, αποσπάσεις μικρής διάρκειας.
- Το διοικητικό προσωπικό των ιδρυμάτων τριτοβάθμιας εκπαίδευσης μπορεί να μετακινηθεί σε ιδρύματα τριτοβάθμιας εκπαίδευσης και επιχειρήσεις, μέσω αποσπάσεων μικρής διάρκειας και επισκέψεις μελέτης, για εκμάθηση και ανταλλαγή καλής πρακτικής κ.τ.λ.

Ταυτόχρονα θα ενταθεί η προσπάθεια για την απόκτηση του ECTS Label και του Diploma Supplement Label και της διέγερσης της συμμετοχής σε «Εντατικά Προγράμματα», «Θεματικά Δίκτυα», «Κοινά Προγράμματα» και προγράμματα «Erasmus Mundus», ενισχύοντας τη διεθνή παρουσία του Α.Π.Θ. και συμβάλλοντας στην υλοποίηση του στόχου της σύγκλισης του ευρωπαϊκού χώρου ανώτατης εκπαίδευσης με τον ευρωπαϊκό χώρο έρευνας.

«Εντυπωσιάζομαι απ' όσα πετύχαμε»

Λένε ότι ο Αϊνστάιν είπε κάποτε πως αν εξαφανιστούν οι μέλισσες ο κόσμος θα επιβιώσει μόνο για τέσσερα χρόνια –περίπου η μισή τροφή μας εξαρτάται από το να γονιμοποιούν οι μέλισσες τις σοδειές μας πετώντας εδώ κι' εκεί. Όταν σκέφτομαι αυτά που πετύχαμε στην ανώτατη εκπαίδευση τα τελευταία είκοσι χρόνια, εντυπωσιάζομαι από τις συσσωρευτικές συνέπειες του μόχθου αυτών που θα μπορούσαν να θεωρηθούν οι μέλισσες εργάτες του εκσυγχρονισμού των πανεπιστημίων –τους φοιτητές μας και τους διδάσκοντες Erasmus.

Odile Quintin, γενική διευθύντρια Γενικής Διεύθυνσης Εκπαίδευσης και Πολιτισμού, Ευρωπαϊκή Επιτροπή
Ομιλία κατά το συνέδριο για την έναρξη του L.L.P., Βερολίνο, Μάιος 2007.

ΔΙΑΤΜΗΜΑΤΙΚΕΣ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΕΣ ΜΕ ΓΛΩΣΣΙΚΟ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΣΤΟ Α.Π.Θ.

Με το άρωμα της γλώσσας

της Τέτας Συμεωνίδου - Χριστίδου

καθηγήτριας του Τμήματος
Γαλλικής Γλώσσας
και Φιλολογίας Α.Π.Θ.

Οι διατμηματικές συνεργασίες, που εδώ και 15 κοντά χρόνια έχουν ξεκινήσει μεταξύ τμημάτων του πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης, έχουν δώσει άλλη διάσταση στην επιστήμη της γλώσσας και έχουν ανοίξει νέους δρόμους που υπόσχονται πολλά και δείχνουν ικανές να βγάλουν από επαγγελματικά αδιέξοδα νέους πτυχιούχους ξενόγλωσσων τμημάτων.

Η πρώτη διατμηματική συνεργασία, που άρχισε το 1993 με την ίδρυση του διατμηματικού προγράμματος μεταπτυχιακών σπουδών στις «Επιστήμες της Γλώσσας και της Επικοινωνίας» με πρωτοβουλία των Τμημάτων Γαλλικής, Γερμανικής και Ιταλικής Γλώσσας και διευρύνθηκε αργότερα, το 1998 και το 2004, με τη συμμετοχή του Τμήματος Ηλεκτρολόγων Μηχανικών και Μηχανικών Υπολογιστών της Πολυτεχνικής Σχολής και του Τμήματος Οικονομικών Επιστημών του Α.Π.Θ., δεν ήταν παρά μόνο η αρχή μιας σειράς από ερευνητικές δραστηριότητες που ακολούθησαν και συνεχίζουν να αναπτύσσονται μεταξύ συνεργαζόμενων τμημάτων και τομέων. Το διατμηματικό αυτό πρόγραμμα συντονίζει το Τμήμα Γαλλικής Γλώσσας και Φιλολογίας του Α.Π.Θ. με 4 ειδικεύσεις.

Η πρώτη αυτή συνεργασία έδωσε τη δυνατότητα σε πολλούς αποφοίτους τμημάτων, θεωρητικών κυρίως σχολών, να αποκτήσουν μεταπτυχιακούς τίτλους πιο ελκυστικούς ίσως για την αγορά εργασίας. Η διατμηματική έρευνα, που διεξάγεται στο πλαίσιο του παραπάνω διατμηματικού προγράμματος μεταπτυχιακών σπουδών, μελετώντας και τις νέες επαγγελματικές προοπτικές όπως εμφανίζονται σήμερα στον ευρωπαϊκό χώρο, προτείνει για την εκπαίδευση και την εξειδίκευση των μεταπτυχιακών φοιτητών την απόκτηση συγκεκριμένων δεξιοτήτων και γνώσεων σε πολλούς νέους τομείς που αποδεδειγμένα χρειάζεται η κοινωνία.

Η ελληνική ως δεύτερη / ξένη γλώσσα

Ο μετέπειτα σχεδιασμός και η ανάπτυξη προγράμματος μεταπτυχιακών σπουδών στον Τομέα Γλωσσολογίας του Τμήματος Φιλολογίας, από κοινού με τα τμήματα του Α.Π.Θ. Αγγλικής Γλώσσας, Γαλλικής Γλώσσας, Φιλοσοφίας και Παιδαγωγικής και Ηλεκτρολόγων Μηχανικών και Μηχανικών Υπολογιστών, το 1998, με ειδίκευση τη «γλωσσική επικοινωνία και τη νεοελληνική ως δεύτερη / ξένη γλώσσα», επιβεβαίωσε ότι για την επιτυχή αντιμετώπιση των σημερινών ερευνητικών προκλήσεων απαιτούνται διεπιστημονικές συμπράξεις που εκ των πραγμάτων οδηγούν σε εξοικονόμηση υλικών και ανθρώπινων πόρων, αλλά κυρίως σε εμπλουτισμό των επιστημονικών πεδίων με άλλα και κατά συνέπεια οδηγούν σε αποτελεσματικότερη υλοποίηση των εκπαιδευτικών εφαρμογών τους.

Για παράδειγμα τα προγράμματα σπουδών του Σχολείου Νέας Ελληνικής Γλώσσας του Α.Π.Θ. (περίοδος 2003-2005) σαφώς επηρεάστηκαν από τα νέα ερευνητικά δεδομένα, που προέκυψαν από τις προαναφερθείσες συνεργασίες. Υιοθετώντας τη διαπολιτισμική προσέγγιση για τη διδασκαλία και εκμάθηση της ελληνικής ως ξένης γλώσσας σε πολύγλωσσα-πολυπολιτισμικά κοινά, προτάθηκαν μαθήματα γλωσσικού πολιτισμού που σχεδιάστηκαν για πολλαπλά επίπεδα γλωσσομάθειας και στη συνέχεια αξιολογήθηκαν για να ενσωματωθούν στα προγράμματα γλωσσικής διδασκαλίας.

Η μετάφραση σε νέους δρόμους

Η ανάθεση εξάλλου του ερευνητικού έργου (1995-2000) από την Ισραηλιτική Κοινότητα Θεσσαλονίκης στο Τμήμα Γαλλικής αναφορικά με τη μετάφραση: *Histoire des Israélites de Salonique* / Ιστορία των Ισραηλιτών της Σαλονίκης του J. Nehama ανέδειξε πραγματικές ανάγκες διεπιστημονικής συνεργασίας και ενεργοποίησε την ερευνητική δυναμική των δύο συνεργαζόμενων τομέων. Η πενταετής έρευνα που απαιτήθηκε για την περαίωση της παραπάνω έκδοσης (Studio University Press, 2000) έδωσε αφορμές για νέες ερευνητικές δράσεις και διατμηματικές - διατομεακές συνεργασίες (Τομέας Γλωσσολογίας και Διδακτικής, Τομέας Μετάφρασης, Εργαστήριο Διδακτικής των Ζωντανών Γλωσσών του Τμήματος Γαλλικής, τμήματα: Ιστορίας και Αρχαιολογίας, Παιδαγωγικής και Φιλοσοφίας, Νομικής, Θεολογίας).

Η περαιτέρω ανάπτυξη θεωρητικής σκέψης πάνω σε θέματα μεταφραστικής διαδικασίας και σύγχρονων πρακτικών παρακίνησε μέλη Δ.Ε.Π., μεταπτυχιακούς φοιτητές και υποψήφιους διδάκτορες να ασχοληθούν σοβαρά με συγκεκριμένα μεταφραστικά προβλήματα, ανοίγοντας νέους δρόμους στους κλάδους της μεταφρασεολογίας, της μετάφρασης και της υπολογιστικής γλωσσολογίας.

Η επιστήμη της μετάφρασης άλλωστε φαίνεται να εδραιώνεται από το 2000 στο πανεπιστήμιό μας με την ίδρυση τομέων στα ξενόγλωσσα τμήματα και την επιτυχή λειτουργία του διατμηματικού προγράμματος μεταπτυχιακών σπουδών «Διερμηνείας και Μετάφρασης», που, με την υποστήριξη της Ευρωπαϊκής Ένωσης, συντονίζει το Τμήμα Αγγλικής και συμμετέχουν τα τμήματα Φιλολογίας, Γαλλικής, Γερμανικής και Ιταλικής Γλώσσας και Φιλολογίας.

Πιστοποιητικά γλωσσομάθειας

Και στο χώρο της διδακτικής των γλωσσών, από το 2003, δραστηριοποιούνται τα τμήματα Γαλλικής και Ιταλικής Γλώσσας και Φιλολογίας του Α.Π.Θ. για την ανάπτυξη του Κρατικού Πιστοποιητικού Γλωσσομάθειας σύμφωνα με τις διατάξεις των ν. 2740/1999 και ν. 3149/2003. Πιο συγκεκριμένα, το Υπουργείο Παιδείας έχει

Με το άρωμα της γλώσσας

Ο σχεδιασμός και η ανάπτυξη προγράμματος μεταπτυχιακών σπουδών στον Τομέα Γλωσσολογίας του Τμήματος Φιλολογίας, από κοινού με τα τμήματα του Α.Π.Θ. Αγγλικής Γλώσσας, Γαλλικής Γλώσσας, Φιλοσοφίας και Παιδαγωγικής και Ηλεκτρολόγων Μηχανικών και Μηχανικών Υπολογιστών, το 1998, με ειδίκευση τη «γλωσσική επικοινωνία και τη νεοελληνική ως δεύτερη / ξένη γλώσσα», επιβεβαίωσε ότι για την επιτυχή αντιμετώπιση των σημερινών ερευνητικών προκλήσεων απαιτούνται διεπιστημονικές συμπράξεις που οδηγούν σε εξοικονόμηση υλικών και ανθρώπινων πόρων, αλλά κυρίως σε εμπλουτισμό των επιστημονικών πεδίων με άλλα.

αναθέσει σε αυτά τα δύο τμήματα του Α.Π.Θ. το σχεδιασμό του όλου εγχειρήματος της πιστοποίησης της γλωσσομάθειας για τη γαλλική και ιταλική γλώσσα, ενώ τα αντίστοιχα τμήματα του Εθνικού Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών είναι υπεύθυνα για την αγγλική και γερμανική γλώσσα. Πρόκειται για ένα ερευνητικό έργο στο οποίο, εκτός των επιστημονικά υπευθύνων, εμπλέκονται ερευνητές - εκπαιδευτικοί, τεχνολόγοι, ειδικοί επιστήμονες στη σύνταξη τεστ, στην πιστοποίηση - αξιολόγηση και στη μετρολογία. Ενώ τα ως τώρα εξεταζόμενα επίπεδα γλωσσομάθειας (B1, B2, G1) ακολουθούν την εξάβαθμη κλίμακα που προτείνεται από το *Κοινό Ευρωπαϊκό Πλαίσιο Αναφοράς* για τις γλώσσες του Συμβουλίου της Ευρώπης (ΚΕΠΑ Common European Framework of Reference for Languages: Learning, Teaching, Assessment, Cambridge UP, 2001), οι επικοινωνιακές δεξιότητες που ελέγχονται και αξιολογούνται έχουν προσαρμοστεί στις ανάγκες της ελληνικής κοινωνίας. Έχει ανακοινωθεί από το Υπουργείο Παιδείας ότι το 2008 θα εξεταστούν και τα επίπεδα A1, A2 για τις τέσσερις γλώσσες.

Η ικανότητα διαμεσολάβησης (από την ελληνική στην ξένη γλώσσα) είναι για παράδειγμα μια από τις καινοτομίες του κρατικού πιστοποιητικού γλωσσομάθειας που το κάνει να διαφέρει από τα άλλα συστήματα πιστοποίησης. Ως εκ τούτου τα θέματα που προετοιμάζονται από τις επιστημονικές ομάδες των τμημάτων ξένων γλωσσών και φιλολογιών έχουν ως αποδέκτη τον υποψήφιο που ζει, εκπαιδεύεται και εργάζεται στην Ελλάδα, δεδομένου ότι οι εξετάσεις για διαφορετικά επίπεδα γνώσης μιας εκ των τεσσάρων ξένων γλωσσών οργανώνονται από τον εθνικό εκπαιδευτικό φορέα και η πιστοποίηση φέρει τη σφραγίδα του. Η σύνταξη των θεμάτων και η διασφάλιση της εγκυρότητας των οργάνων ελέγχου / μέτρησης απαιτεί μεταξύ άλλων μια σειρά από συστηματικές αναλύσεις των αποτελεσμάτων προηγούμενων εξεταστικών περιόδων, διερεύνηση του βαθμού δυσκολίας / ευκολίας των θεμάτων ανά επίπεδο και πιλοτική εφαρμογή των δοκιμασιών σε δείγμα γλωσσομαθών στην Ελλάδα.

Μια διέξοδος σε επαγγελματικά αδιέξοδα

Τα αποτελέσματα από τις επιστημονικές συνεργασίες που εν συντομία έχουν παρουσιαστεί είναι ιδιαίτερα θετικά και γόνιμα. Ενδεικτικά αναφέρεται ότι ικανός αριθμός μεταπτυχιακών φοιτητών και υποψήφιων διδασκόντων συνέγραψαν διπλωματικές εργασίες και διδακτορικές διατριβές, διατυπώνοντας συγκεκριμένες προτάσεις και προωθώντας την έρευνα που επιτελείται στους κόλπους των συνεργαζόμενων εκπαιδευτικών μονάδων.

Από τη διεπιστημονική αυτή συνεργασία που έχει ξεκινήσει εδώ και αρκετά χρόνια, διαφαίνονται νέοι δρόμοι που ενδεχομένως οδηγήσουν σε κοινά προπτυχιακά προγράμματα σπουδών, ικανά να βγάλουν από τα επαγγελματικά αδιέξοδα νέους πτυχιούχους ξενόγλωσσων τμημάτων με «μικρή ζήτηση».

ΝΕΕΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΠΡΟΣΕΓΓΙΣΕΙΣ ΣΤΗ ΓΥΜΝΑΣΙΑΚΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ

Το άνοιγμα του πανεπιστημίου στη σχολική εκπαίδευση

της **Ζωής Παπαναούμ**
καθηγήτριας του Τμήματος
Φιλοσοφίας και Παιδαγωγικής
του Α.Π.Θ.

Η ανάγκη να συνδεθεί η τριτοβάθμια με τη δευτεροβάθμια εκπαίδευση έχει αναγνωριστεί από το πανεπιστήμιό μας πολλαπλώς τα τελευταία χρόνια. Τα οφέλη είναι αμοιβαία τόσο με όρους εκπαιδευτικούς και ερευνητικούς όσο και με όρους ανάπτυξης ανθρώπινου δυναμικού, με απώτερο «ωφελοούμενο» την ελληνική κοινωνία.

Στην κατεύθυνση αυτή κινείται και το έργο πανελλαδικής εμβέλειας με τίτλο «Ένταξη παιδιών παλιννοστούντων και αλλοδαπών στο σχολείο (γυμνάσιο)», το οποίο έχει ανατεθεί στο Τμήμα Φιλοσοφίας και Παιδαγωγικής του Α.Π.Θ. από το Υπουργείο Παιδείας και χρηματοδοτείται από το Ε.Π.Ε.Α.Ε.Κ. II. Το έργο στελεχώνεται από επιστήμονες και ερευνητές του Α.Π.Θ., αλλά και άλλων πανεπιστημίων της χώρας, ειδικευμένους στη διαπολιτισμική εκπαίδευση, τη διδασκαλία της ελληνικής γλώσσας, το σχεδιασμό και τη μεθόδευση της διδασκαλίας, καθώς και την επιμόρφωση εκπαιδευτικών και στελεχών.

Σκοπός του έργου αυτού είναι η καταπολέμηση της σχολικής αποτυχίας και της διαρροής μαθητών με γλωσσικές και πολιτισμικές ιδιαιτερότητες, καθώς και η ομαλότερη ένταξή τους στο σχολείο και στην ελληνική κοινωνία. Επίσης έχει στόχο να συμβάλει στη διάχυση της διαπολιτισμικής παιδείας στο ελληνικό σχολείο προς όφελος και των γηγενών μαθητών, ώστε να μπορούν να αντεπεξέλθουν με επιτυχία στην πραγματικότητα της σύγχρονης πολυπολιτισμικής κοινωνίας.

Καινοτομικές πρακτικές

Στο πλαίσιο του έργου υλοποιείται μια σειρά αντισταθμιστικών παρεμβάσεων με αποδέκτες τους μαθητές με πολιτισμικές ιδιαιτερότητες, καθώς και δράσεις που αφορούν τους εκπαιδευτικούς και τα στελέχη της εκπαίδευσης, τους γονείς και τις τοπικές κοινότητες.

Οι πιο σημαντικές αφορούν τη διάγνωση και παρακολούθηση της γλωσσικής και μαθησιακής πορείας των μαθητών με πολιτισμικές ιδιαιτερότητες, το σχεδιασμό και τη

Η υλοποίηση μιας σειράς αντισταθμιστικών παρεμβάσεων με αποδέκτες τους μαθητές με πολιτισμικές ιδιαιτερότητες, καθώς και δράσεις που αφορούν τους εκπαιδευτικούς και τα στελέχη της εκπαίδευσης, τους γονείς και τις τοπικές κοινότητες.

Το άνοιγμα του πανεπιστημίου στη σχολική εκπαίδευση

διεξαγωγή προγραμμάτων ενισχυτικής διδασκαλίας της ελληνικής γλώσσας με χρήση κατάλληλου εκπαιδευτικού υλικού, τη λειτουργία θερινών τμημάτων προλυκειακής εκπαίδευσης (με έμφαση στη γλώσσα και τον σχολικό επαγγελματικό προσανατολισμό), την ανάπτυξη νέων διδακτικών προσεγγίσεων σε μικτές τάξεις, ενέργειες συμβουλευτικής και ψυχοκοινωνικής στήριξης των μαθητών, τη σύνδεση σχολείου και οικογένειας, την επιμόρφωση εκπαιδευτικών και στελεχών της εκπαίδευσης, την εκπόνηση εκπαιδευτικού επιμορφωτικού υλικού, τη δικτύωση σχολείων, καθώς και τη διοργάνωση ημερίδων διάχυσης.

Τεχνογνωσία με προστιθέμενη αξία

Η υλοποίηση του έργου ξεκίνησε τον Ιανουάριο του 2006, στο μέσο σχεδόν του σχολικού έτους, με ανάπτυξη των δράσεών του σε 70 περίπου γυμνάσια. Από το επόμενο σχολικό έτος (2006 - 2007) εντάχθηκαν και συνεργάζονται 190 περίπου γυμνάσια από όλη τη χώρα, με πολυπολιτισμική σύνθεση μαθητικού πληθυσμού, ενώ η εμβέλεια του έργου αναπτύχθηκε σε πολλαπλάσιο αριθμό σχολείων μέσω των δράσεων επιμόρφωσης και διάχυσης. Στη δράση της αντισταθμιστικής διδασκαλίας συμμετείχαν μέχρι τώρα 1.830 μαθητές και απασχολήθηκαν 157 αδιόριστοι φιλόλογοι, ενώ στη δράση της επιμόρφωσης συμμετείχαν 1.350 εκπαιδευτικοί.

Φέτος, τελευταία χρονιά υλοποίησης, ιδιαίτερη βαρύτητα δίνεται σε δράσεις δημοσιοποίησης, με στόχο να διαχυθούν σε όλη την επικράτεια οι καινούριες στρατηγικές που αποδείχθηκαν ωφέλιμες μέσα από εσωτερική αξιολόγηση. Έχουν επίσης κατατεθεί συγκεκριμένες προτάσεις στο Υπουργείο Παιδείας για τα υποστηρικτικά μέτρα που μπορεί να πάρει η πολιτεία για τη διασφάλιση της συνέχειας. Ένα χώρο ενημέρωσης και ανοιχτού διαλόγου για κάθε ενδιαφερόμενο αποτελεί η ιστοσελίδα του έργου (web.auth.gr/erpas).

Μια γενική μας διαπίστωση είναι ότι στη σχέση σχολείου - πανεπιστημίου τα οφέλη είναι αμφίδρομα, καθώς η πράξη μπορεί να ανατροφοδοτήσει τη θεωρία. Ειδικότερα, από την έως τώρα εξέλιξη του έργου προκύπτει η ανάγκη συνεργείας μεταξύ επιμέρους κλάδων των ανθρωπιστικών επιστημών, καθώς και ανατροφοδότησής τους από την εκπαιδευτική πράξη. Στην κατεύθυνση αυτή θεωρούμε ότι το δυναμικό που επενδύθηκε, καθώς και η τεχνογνωσία που παρήχθη στο πλαίσιο του έργου, μπορούν να αποτελέσουν προστιθέμενη αξία για ένα πανεπιστήμιο με το εύρος και την εμβέλεια του Αριστοτελείου.

Σκοπός του έργου αυτού είναι η καταπολέμηση της σχολικής αποτυχίας και της διαρροής μαθητών με γλωσσικές και πολιτισμικές ιδιαιτερότητες, καθώς και η ομαλότερη ένταξή τους στο σχολείο και στην ελληνική κοινωνία αλλά και η διάχυση της διαπολιτισμικής παιδείας στο ελληνικό σχολείο προς όφελος και των γηγενών μαθητών, ώστε να μπορούν να αντεπεξέλθουν με επιτυχία στην πραγματικότητα της σύγχρονης πολυπολιτισμικής κοινωνίας.

Η ΥΠΕΡΤΡΙΑΚΟΝΤΑΕΤΗΣ ΠΡΟΣΦΟΡΑ ΤΟΥ ΣΧΟΛΕΙΟΥ ΝΕΑΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΓΛΩΣΣΑΣ ΕΧΕΙ ΠΛΕΟΝ ΔΙΕΘΝΗ ΑΝΑΓΝΩΡΙΣΗ

Προβάλλουμε και διαδίδουμε την ελληνική γλώσσα

της **Θεοδώρας Καλδή - Κουλικίδου**

προϊσταμένης γραμματείας
του Σχολείου Νέας Ελληνικής
Γλώσσας του Α.Π.Θ.

Το Α.Π.Θ. συμπληρώνει τον επόμενο χρόνο 40 χρόνια προσφοράς μαθημάτων ελληνικής γλώσσας σε αλλοδαπούς. Το 1977 με Προεδρικό Διάταγμα θεσμοθετήθηκε επίσημα το Σχολείο Νέας Ελληνικής Γλώσσας ως ανεξάρτητος φορέας του πανεπιστημίου και λειτουργεί υπό την εποπτεία της Φιλοσοφικής Σχολής.

Έκτοτε η συνεχής και αδιάλειπτη προσφορά του στο χώρο συνετέλεσε στο να γίνουν διεθνώς γνωστά τα μαθήματα που προσφέρονται στο Α.Π.Θ. και να καταξιωθεί η προσφορά του στην προβολή και διάδοση της ελληνικής γλώσσας τόσο στο εσωτερικό, όσο και στο εξωτερικό.

Χιλιάδες αλλοδαποί και ομογενείς έχουν μαθητεύσει στις τάξεις του και πολλοί από αυτούς κατέχουν σήμερα σημαντικές θέσεις στον ακαδημαϊκό, διπλωματικό και επαγγελματικό τομέα στις χώρες τους.

Εκτός των παραπάνω σπουδαστών, το Σχολείο προσφέρει μαθήματα σε όλους τους αλλοδαπούς φοιτητές του Α.Π.Θ. οι οποίοι παρακολουθούν υποχρεωτικά το μάθημα της ελληνικής ως ξένης γλώσσας. Επιπλέον παρέχει μαθήματα ενισχυτικής διδασκαλίας στους αλλοδαπούς προπτυχιακούς και μεταπτυχιακούς υποτρόφους του Α.Π.Θ.

Διοργανώνει μαθήματα γλωσσικής προετοιμασίας για φοιτητές Erasmus όλου του ελλαδικού χώρου, προγράμματα επιμόρφωσης για διδάσκοντες την ελληνική γλώσσα ως ξένη / δεύτερη γλώσσα, καθώς και προγράμματα ακαδημαϊκής συνεργασίας «study - abroad» με αμερικανικά πανεπιστήμια με τη συμμετοχή διδασκόντων από διάφορα τμήματα του Α.Π.Θ. Όσον αφορά την εκμάθηση της ελληνικής συνεργάζεται με επίσημους φορείς της ελληνικής πολιτείας, με πανεπιστήμια του εξωτερικού καθώς και με ευρωπαϊκούς και διεθνείς οργανισμούς.

Συμμετέχει σε ευρωπαϊκά ερευνητικά προγράμματα και έχει αναλάβει τη διδασκαλία της ελληνικής γλώσσας στο πανεπιστήμιο του Canakkale της Τουρκίας στο πλαίσιο διαπανεπιστημιακής συνεργασίας του Α.Π.Θ.

Χορηγεί πιστοποιητικό επάρκειας ελληνομάθειας, το οποίο αποτελεί απαραίτητο δικαιολογητικό για την εγγραφή των αλλοδαπών στην τριτοβάθμια εκπαίδευση, πιστοποιητικά ελληνομάθειας για διορισμό στο δημόσιο μέσω των διαδικασιών του Α.Σ.Ε.Π. και είναι εξεταστικό κέντρο για τις εξετάσεις του πιστοποιητικού ελληνομάθειας του Κέντρου Ελληνικής Γλώσσας.

Συμμετέχει επίσης ενεργά σε επιστημονικά συνέδρια και σε εκθέσεις γλωσσών του εξωτερικού. Το διδακτικό προσωπικό του διαθέτει πολύχρονη πείρα και έχει αξιόλογο συγγραφικό έργο, το οποίο είναι γνωστό διεθνώς.

Χιλιάδες αλλοδαποί και ομογενείς έχουν μαθητεύσει στις τάξεις του και πολλοί από αυτούς κατέχουν σήμερα σημαντικές θέσεις στον ακαδημαϊκό, διπλωματικό και επαγγελματικό τομέα στις χώρες τους.

ΜΙΑ ΠΡΩΤΟΠΟΡΙΑΚΗ ΠΡΟΣΠΑΘΕΙΑ ΣΤΗΝ ΙΑΤΡΙΚΗ ΣΧΟΛΗ

Εκπαίδευση εκπαιδευτών

Η εκπαίδευση εκπαιδευτών αποτελεί πλέον αναγκαία προϋπόθεση για την αναβάθμιση της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης. Η αναγκαιότητά της πηγάζει από το γεγονός ότι τα μέλη Δ.Ε.Π., ενώ γνωρίζουν άριστα το γνωστικό τους επιστημονικό αντικείμενο, δεν έχουν δεχθεί συστηματική εκπαίδευση σχετικά με το αντικείμενο της διδακτικής επιστήμης. Έτσι, ο τρόπος με τον οποίο εφαρμόζεται η διδακτική επαφίεται συνήθως στην καλή πρόθεση, διάθεση και ίσως στην έμφυτη διδακτική ικανότητα που μπορεί να ενυπάρχει.

Η Ιατρική Σχολή του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης οργανώνει εντατικά σεμινάρια εκπαίδευσης εκπαιδευτών. Από το 2003 μέχρι σήμερα έχουν ολοκληρωθεί 7 εξαμηνιαία προγράμματα εκπαίδευσης εκπαιδευτών της Ιατρικής Σχολής, και 3 προγράμματα εκπαίδευσης εκπαιδευτών της Νοσηλευτικής Σχολής.

Στόχοι των προγραμμάτων είναι οι εκπαιδευόμενοι να έχουν μια συνολική εικόνα της εκπαιδευτικής διαδικασίας, να γνωρίζουν το πλαίσιο και τους στόχους των αλλαγών που έχουν γίνει διεθνώς, να κατανοούν τη μαθησιακή λειτουργία, να μπορούν να εφαρμόσουν στην πράξη μεθόδους της σύγχρονης εκπαιδευτικής τεχνολογίας, και να βελτιώσουν τόσο την εκπαιδευτική τους αυτοδυναμία, όσο και την εκπαιδευτική συνεργασία.

Στα προγράμματα δίδαξαν μέλη Δ.Ε.Π. των τμημάτων Ιατρικής, Φιλοσοφίας, Παιδαγωγικής, Ψυχολογίας, Νομικής τόσο του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης, όσο και άλλων πανεπιστημίων της χώρας.

Στο πλαίσιο του φετινού προγράμματος θα διοργανωθούν μία σειρά από διαλέξεις σε θέματα εκπαίδευσης. Οι διαλέξεις απευθύνονται σε όλα τα μέλη Δ.Ε.Π. του Α.Π.Θ. Στόχος των διαλέξεων είναι η παρουσίαση των νέων ερευνητικών δεδομένων, θεωριών και πρακτικών στο χώρο της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης.

Οι διαλέξεις πραγματοποιούνται την πρώτη Τετάρτη κάθε μήνα 19:00 - 21:00, και θα ξεκινήσουν την Τετάρτη 7 Νοεμβρίου.

της **Ευχάριτος Παναγοπούλου**

λέκτορα
της Ιατρικής Σχολής Α.Π.Θ.

Με στόχο την αναβάθμιση της εκπαιδευτικής διαδικασίας η Ιατρική Σχολή έχει υιοθετήσει ένα πρόγραμμα εκπαίδευσης του εκπαιδευτικού της προσωπικού, το οποίο καλείται έτσι να εφαρμόζει μεθόδους σύγχρονης εκπαιδευτικής τεχνολογίας και να βελτιώνει την εκπαιδευτική αυτοδυναμία και συνεργασία.

Αναβαθμισμένη και ανακαινισμένη ξεκίνησε τη λειτουργία της φέτος η λέσχη επεκτείνοντας και βελτιώνοντας τους χώρους σίτισης και παρασκευής του συσσιτίου και έχοντας πλέον στη διάθεσή της σύστημα ελέγχου επιμόλυνσης των τροφίμων.

ΦΟΙΤΗΤΙΚΗ ΛΕΣΧΗ: ΜΙΑ ΑΠΟ ΤΙΣ ΕΚΦΡΑΣΕΙΣ ΤΟΥ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟΥ ΠΡΟΣΩΠΟΥ ΤΟΥ Α.Π.Θ.

Εξέχουσα θέση μεταξύ των φορέων κοινωνικής δράσης και προσφοράς προς τους φοιτητές του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης κατέχει και η Πανεπιστημιακή Φοιτητική Λέσχη.

Η Πανεπιστημιακή Φοιτητική Λέσχη ιδρύθηκε με το Ν.Δ. 3974/1959 ως παράρτημα

του Α.Π.Θ. και αποτελεί αυτοτελές, σε σχέση με το τελευταίο, νομικό πρόσωπο δημοσίου δικαίου. Η λειτουργία της άρχισε το 1969, ενώ ο ισχύων οργανισμός της περιέχεται στο Π.Δ. 207/2005. Οι υπηρεσίες της αποτελούν ενιαία διεύθυνση, η οποία συγκροτείται από επιμέρους οργανικές μονάδες.

Η Φοιτητική Λέσχη σήμερα απασχολεί 46 άτομα ως μόνιμο προσωπικό, 7 άτομα με σχέση εργασίας αορίστου

χρόνου και 159 άτομα που υπάγονται στις διάφορες εργολαβίες. Διαθέτει, πέρα από τις αίθουσες σίτισης, υγειονομική υπηρεσία και κυλικείο. Είναι επιφορτισμένη με τη σίτιση των φοιτητών του Α.Π.Θ., καλύπτει ιατροφαρμακευτικά τους φοιτητές του Α.Π.Θ. και τους φοιτητές του Πανεπιστημίου Μακεδονίας και έχει υπό την πλήρη φροντίδα της το Παιδικό Κέντρο του Α.Π.Θ. Στηρίζει, τέλος, τη φοιτητική εβδομάδα, τη διοργάνωση καλλιτεχνικών, πολιτιστικών, αθλητικών και άλλων εκδηλώσεων και διατηρεί μουσικό τμήμα, χορωδία και φωτογραφικό όμιλο.

Σήμερα σιτίζονται στη Φοιτητική Λέσχη 12.000 φοιτητές, περίπου, αλλά και μέλη του προσωπικού του Α.Π.Θ. Σημειώνεται ότι δωρεάν σίτιση δικαιούνται όλοι οι προπτυχιακοί και μεταπτυχιακοί φοιτητές του Α.Π.Θ. που δεν είναι πτυχιούχοι άλλης σχολής Α.Ε.Ι. ή Τ.Ε.Ι. και δεν έχουν υψηλό εισόδημα.

Η Φοιτητική Λέσχη χρηματοδοτεί επίσης κάθε χρόνο την αγορά άνω των 80.000 δελτίων μειωμένου φοιτητικού εισιτηρίου για τα μέσα μαζικής μεταφοράς, τα οποία προωθεί στις γραμματείες των τμημάτων.

του **Ιωάννη Παπαδογιάννη**

κοσμήτορα της Σχολής Θετικών Επιστημών, αναπληρωτή προέδρου του διοικητικού συμβουλίου της Πανεπιστημιακής Φοιτητικής Λέσχης

Δωρεάν σίτιση και υγειονομική περίθαλψη στους φοιτητές

Δωρεάν σίτιση και υγειονομική περίθαλψη σε 12.000 φοιτητές

Υγειονομική περίθαλψη

Η Πανεπιστημιακή Φοιτητική Λέσχη έχοντας την ευθύνη για την υγειονομική περίθαλψη των φοιτητών διαθέτει ιατρείο που, προς το παρόν, στελεχώνεται από ένα γιατρό παθολόγο και από μια νοσηλεύτρια. Προτείνεται, πάντως, η αύξηση του αριθμού των γιατρών με πλήρωση των προβλεπόμενων από τον οργανισμό θέσεων, έτσι ώστε να επιτυγχάνεται ακόμη καλύτερη ιατρική περίθαλψη. Στη Φοιτητική Λέσχη λειτουργεί, επίσης, συμβουλευτικός ψυχιατρικός σταθμός, ο οποίος στελεχώνεται από δύο ειδικούς ψυχολόγους και ο οποίος προσφέρει δωρεάν στήριξη σε όλους ανεξαιρέτως τους φοιτητές. Ο σταθμός λειτουργεί με προγραμματισμένες επισκέψεις σε καθημερινή βάση. Εξάλλου, η Φοιτητική Λέσχη διαθέτει και σύγχρονο ακτινολογικό μηχάνημα, το οποίο αγοράστηκε με δαπάνες της και είναι εγκαταστημένο στο νοσοκομείο ΑΧΕΠΑ, σε συνεννόηση με το τελευταίο και με τον Τομέα Ακτινολογίας της Ιατρικής Σχολής του Α.Π.Θ.

Οι παραπάνω υποδομές εξασφαλίζουν στους φοιτητές δωρεάν κλινική εξέταση, έλεγχο παρακλινικών εξετάσεων και ψυχολογική στήριξη. Άλλωστε, διατίθενται δωρεάν στους φοιτητές και τα φάρμακα.

Σίτιση

Η Φοιτητική Λέσχη πρόσφατα αναβαθμίστηκε με την επέκταση των χώρων παρασκευής του φοιτητικού συσσιτίου, την ανακαίνιση - αναμόρφωση των υπαρχουσών εγκαταστάσεων και την εφαρμογή, από την προηγούμενη χρονιά, ενός συστήματος «ανάλυσης της επικινδυνότητας σε κρίσιμα σημεία ελέγχου» των τροφίμων και των πρώτων υλών. Με το σύστημα αυτό διασφαλίζεται η παραγωγή ασφαλούς ποιοτικά προϊόντος. Τούτο επιτυγχάνεται με τον εντοπισμό εκείνων των σημείων στα οποία μπορεί δυνητικά να εμφανιστεί φυσικός, χημικός ή βιολογικός κίνδυνος επιμόλυνσης των τροφίμων. Στη σχετική υπηρεσία προϊστάται ειδικός χημικός - τεχνολόγος τροφίμων. Με σκοπό την υψηλή ποιότητα υπηρεσιών σίτισης προς τους φοιτητές προκηρύχθηκαν, μάλιστα, φέτος, τέσσερις θέσεις ειδικού επιστημονικού προσωπικού πανεπιστημιακής εκπαίδευσης (χημικού - τεχνολόγου τροφίμων, γεωπόνου, κτηνιάτρου και μηχανολόγου).

Το προσωπικό της λέσχης, κατά τη διάρκεια του καλοκαιριού, προσφέρει τις υπηρεσίες του στους φοιτητές και στο κάθε κατηγορίας προσωπικό του Α.Π.Θ. στις κατασκηνώσεις της Καλάνδρας στη Χαλκιδική. Επίσης στους φοιτητές που πραγματοποιούν πρακτική άσκηση στα δάση του Ταξιάρχη Χαλκιδικής και στο Πετρούλι Τρικάλων.

Ανακαινισμένη και αναβαθμισμένη

Κατά τη διάρκεια του φετινού καλοκαιριού έγιναν οικοδομικές εργασίες εξωτερικών επιχρισμάτων στα νέα μαγειρεία. Επίσης, κατά την ίδια χρονική περίοδο, έγιναν εργασίες αναβάθμισης των χώρων των μαγειρείων, ενώ λίγο πριν από το καλοκαίρι είχε γίνει δοκιμαστική λειτουργία των σύγχρονων μηχανημάτων παρασκευής συσσιτίου, τα οποία είχαν αγοραστεί το 2004. Από τις εργασίες που έχουν γίνει, ενδεικτικά αναφέρονται η αναβάθμιση του χώρου μπροστά από τα νέα μαγειρεία, η κατασκευή νέου δαπέδου σε

Τα νέα μαγειρεία
της Φοιτητικής Λέσχης.

ΠΗΓΗ: ΦΩΤ. ΑΡΧΕΙΟ Ι. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΗ

ΠΗΓΗ: ΦΩΤ. ΑΡΧΕΙΟ Ι. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΗ

μέρος των παλιών μαγειρειών, οι οικοδομικές εργασίες για την άμεση πρόσβαση του συσσιτίου από τα νέα μαγειρεία στους ιμάντες διανομής των φοιτητών και η κατασκευή αίθουσας σίτισης των εργαζομένων της λέσχης. Τις ημέρες αυτές τοποθετούνται νέα πολύχρωμα τραπεζοκαθίσματα στη μεγάλη αίθουσα σίτισης των φοιτητών, καθώς και κουρτίνες στις τέσσερις αίθουσες σίτισης.

Πριν από την έναρξη της φετινής περιόδου έγιναν σεμινάρια επιμόρφωσης του προσωπικού για τη χρήση των νέων μηχανημάτων παρασκευής συσσιτίου.

Αξίζει να επισημανθεί ότι, από φέτος, οι φοιτητές έχουν τη δυνατότητα να ενημερώνονται ηλεκτρονικά, για τις προϋποθέσεις και τα δικαιολογητικά που απαιτούνται για τη δωρεάν σίτιση και για το επίδομα σίτισης που δικαιούνται για τα Σαββατοκύριακα. Επίσης για το εβδομαδιαίο πρόγραμμα σίτισης από τη διεύθυνση: http://www.auth.gr/students/services/board/index_el.html

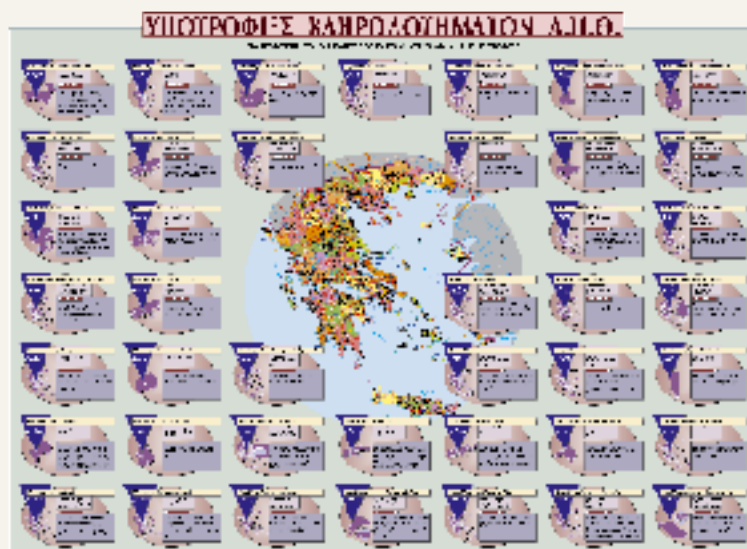
Η Φοιτητική Λέσχη διαθέτει επίσης εστιατόριο για το προσωπικό του Α.Π.Θ., το οποίο αναβαθμίστηκε με την τοποθέτηση κουρτινών και ειδών εστίασης. Εδώ το προσωπικό όλων των κατηγοριών του Α.Π.Θ. μπορεί να απολαμβάνει γεύμα και δείπνο με συμβολική οικονομική συμμετοχή που αντιστοιχεί στο κόστος των προσφερόμενων προϊόντων.

Το στολίδι της πανεπιστημιακής Φοιτητικής Λέσχης είναι η αίθουσα των προσκεκλημένων του Α.Π.Θ., η οποία μπορεί να φιλοξενήσει εξήντα έως εβδομήντα άτομα και η οποία διατίθεται με χαμηλή οικονομική επιβάρυνση για παροχή γευμάτων και δείπνων στους προσκεκλημένους του Α.Π.Θ., σε προσκεκλημένους συνεδρίων και σε όσους άλλους δίνεται σχετική έγκριση από το διοικητικό συμβούλιο της λέσχης.

Η αναβάθμιση της λέσχης ήταν επιβεβλημένη για το Α.Π.Θ. Η υψηλής ποιότητας σίτιση, η αναβάθμιση του περιβάλλοντος σίτισης και η βελτίωση των προσφερόμενων υπηρεσιών οφείλονται στους φοιτητές μας και επιβεβαιώνουν το κοινωνικό πρόσωπο του Α.Π.Θ.

*Η αίθουσα προσκεκλημένων
για παροχή γευμάτων και δείπνων
στους προσκεκλημένους
του πανεπιστημίου.*

ΜΕ ΥΠΟΤΡΟΦΙΕΣ, ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΕΝΙΣΧΥΣΕΙΣ, ΧΡΗΜΑΤΙΚΑ ΒΡΑΒΕΙΑ ΚΑΙ ΕΠΙΧΟΡΗΓΗΣΕΙΣ

Βοηθούν τους άπορους φοιτητές, επιβραβεύουν τους αριστούχους

της **Θεοδώρας Τσιουτσιουνάρα**
προϊσταμένης του Τμήματος
Κληροδοτημάτων Α.Π.Θ.

*Σημαντική η συμβολή των
κληροδοτημάτων, των
κληροδοσιών και των δωρεών
του Α.Π.Θ. στο εκπαιδευτικό
και κοινωνικό έργο του
πανεπιστημίου.*

Το Α.Π.Θ. διοικεί και διαχειρίζεται σήμερα μέσω του Τμήματος Κληροδοτημάτων της Διεύθυνσης Περιουσίας και Προμηθειών 34 κληρονομίες, κληροδοσίες και δωρεές, που αποτελούν για το ίδιο κεφάλαια αυτοτελούς διαχείρισης, δηλαδή χωριστές ομάδες κινητής ή ακίνητης περιουσίας του Α.Π.Θ., διακεκριμένες της λοιπής περιουσίας του.

Οι παραπάνω περιουσίες διατέθηκαν στο Α.Π.Θ. από ιδιώτες (γιατρούς, δικηγόρους μηχανικούς, ξενοδόχους, λογιστές, κρατικούς υπαλλήλους, βιομήχανους, καθηγητές κ.τ.λ.), που δεν είχαν απογόνους (τέκνα) και επιθυμούσαν, μετά το θάνατό τους (πλην βεβαίως των δωρητών εν ζωή) να βοηθηθούν μέσω του πανεπιστημίου κυρίως φοιτητές ή πτυχιούχοι του που στερούνται οικονομικών πόρων για τη συνέχιση των σπουδών τους, που είναι αριστούχοι, που κατάγονται από περιοχές της ιδιαίτερης πατρίδας τους ή που συμβάλλουν στην προώθηση ορισμένων τομέων της επιστήμης τους και κατ' επέκταση στην πνευματική ανάπτυξη του τόπου.

Από τα έσοδά τους χορηγούνται υποτροφίες, οικονομικές ενισχύσεις, χρηματικά βραβεία και επιχορηγήσεις σε προπτυχιακούς και μεταπτυχιακούς φοιτητές του Α.Π.Θ. καθώς και σε πτυχιούχους του, για μεταπτυχιακές σπουδές στο εξωτερικό.

Επίσης, επιχορηγούνται άποροι σπουδαστές της μέσης εκπαίδευσης, διδάκτορες της Φιλοσοφικής Σχολής για εκτύπωση της διατριβής τους, σχολές του Α.Π.Θ. για την ενίσχυση των σκοπών και των στόχων της επιστήμης την οποία υπηρετούν, καθώς και άλλα νομικά πρόσωπα (π.χ. Δήμος Αδριανής Δράμας, Θεαγένειο Νοσοκομείο Θεσσαλονίκης, Ιερός Ναός Αγίου Μηνά Θεσσαλονίκης).

Η συμβολή των κληροδοτημάτων, των κληροδοσιών και δωρεών του Α.Π.Θ. στο εκπαιδευτικό και κοινωνικό έργο του πανεπιστημίου είναι σημαντική, εφόσον με την εκτέλεση του σκοπού των διαθετών και δωρητών αναδεικνύονται και επιβραβεύονται οι επιμελείς και αριστούχοι φοιτητές και πτυχιούχοι του Α.Π.Θ., αλλά και ενισχύονται οικονομικά όσοι στερούνται εισοδημάτων για την αντιμετώπιση των σπουδών τους.

Κατά την τελευταία δεκαετία (1996 - 2006) ενισχύθηκαν από τα έσοδα των κληρονομιών, κληροδοσιών και δωρεών συνολικά 890 άτομα και διατέθηκε το ποσό των 4.707.716 € για τη χορήγηση υποτροφιών, οικονομικών ενισχύσεων και χρηματικών βραβείων (εξαιρουμένων των επιχορηγήσεων προς τις σχολές του Α.Π.Θ. και τα άλλα νομικά πρόσωπα).

ΜΕ ΤΗ ΧΟΡΗΓΗΣΗ ΥΠΟΤΡΟΦΙΩΝ ΣΕ ΑΛΛΟΔΑΠΟΥΣ ΦΟΙΤΗΤΕΣ

Απλώνουμε το χέρι στους ξένους φοιτητές

του **Εμμανουήλ Γεωργαράκη**
καθηγητή
του Τμήματος Φαρμακευτικής,
προέδρου Επιτροπής Σπουδών
του Α.Π.Θ.

Η προσέλκυση αλλοδαπών φοιτητών, τόσο σε μεταπτυχιακό, όσο και σε προπτυχιακό επίπεδο σπουδών, αποτελεί έναν από τους πλέον σημαντικούς στόχους για τις περισσότερες ευρωπαϊκές χώρες. Πρόκειται για μια πολιτική που αποσκοπεί στη διεύρυνση της επιστημονικής, πνευματικής, πολιτισμικής επιρροής της κάθε χώρας έξω από τα σύνορά της, στην προώθηση της επικοινωνίας και της κατανόησης μεταξύ νέων ανθρώπων με διαφορετικό υπόβαθρο παιδείας, ιστορίας και παράδοσης και στη μεταξύ τους αλληλεπίδραση.

Ο συνδυασμός των προαναφερθέντων μέτρων διαφάνειας και συγκρισιμότητας των σπουδών με μέτρα προσέλκυσης των αλλοδαπών φοιτητών (π.χ. ειδικά προγράμματα υποτροφιών) συμβάλλει στην ανάπτυξη μιας τέτοιας πολιτικής. Το Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο, το μεγαλύτερο ελληνικό πανεπιστήμιο, κάθε χρόνο διαθέτει κονδύλια αρκετών χιλιάδων ευρώ, στην προσπάθειά του να εφαρμόσει ανάλογη πολιτική· να γίνει, δηλαδή, τόπος φιλόξενος για όλους τους αλλοδαπούς, όπου γης, οι οποίοι ενδιαφέρονται να πραγματοποιήσουν τις σπουδές τους στο Α.Π.Θ.

Το Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης από το 1960 χορηγεί υποτροφίες σε αλλοδαπούς / αλλογενείς φοιτητές των σχολών και των τμημάτων του για προπτυχιακές και μεταπτυχιακές σπουδές, για έρευνα καθώς και για την εκμάθηση της νέας ελληνικής γλώσσας και του πολιτισμού. Με το πέρασμα των χρόνων, το έντονο ενδιαφέρον των αλλοδαπών φοιτητών για τα ελληνικά πανεπιστήμια είχε ως αποτέλεσμα τις συνεχείς τροποποιήσεις του θεσμού των υποτροφιών για να καταλήξουν στη σημερινή τους αναγνωμένη μορφή, προσαρμοσμένη πια στις πανεπιστημιακές και γενικά στις συνθήκες διαβίωσης των αλλοδαπών φοιτητών στη χώρα μας.

Από τη στιγμή που καθιερώθηκε ο θεσμός χορήγησης υποτροφιών του Α.Π.Θ., δηλαδή από το έτος 1960-'61, έχουν χορηγηθεί περίπου 1.100 υποτροφίες σε αλλοδαπούς φοιτητές των σχολών και των τμημάτων του, οι χώρες προέλευσης των οποίων υπερβαίνουν τις 70.

Για το έτος 2006-2007, κατατέθηκαν στην Επιτροπή Σπουδών 90 αιτήσεις για χορήγηση, ανανέωση, επαναχορήγηση ή παράταση των υποτροφιών. Το μηνιαίο ποσό των 345 € και των 450 €, το οποίο δίνεται σε όσους επιλέχθηκαν σύμφωνα με τον κανονισμό χορήγησης υποτροφιών, είναι ένα αξιοπρεπές βοήθημα, αν λάβουμε υπόψη το γεγονός ότι, εκτός των άλλων, στους αλλοδαπούς φοιτητές παρέχονται δωρεάν σίτιση, στέγαση στις φοιτητικές εστίες και ιατροφαρμακευτική περίθαλψη και χορηγούνται δωρεάν πανεπιστημιακά συγγράμματα.

Η Επιτροπή Σπουδών για το ακαδημαϊκό έτος 2007-2008 πρότεινε και έγινε δεκτό από την πρυτανεία να χορηγηθούν 245 συνολικά υποτροφίες σε αλλοδαπούς/αλλογενείς φοιτητές των σχολών και των τμημάτων του. Πιο συγκεκριμένα, θα χορηγηθούν υποτροφίες για προπτυχιακές και μεταπτυχιακές σπουδές, για εκπόνηση διδακτορικών διατριβών και για έρευνα στις σχολές και στα τμήματά του σε αποφοίτους ελληνικών και ξένων πανεπιστημίων. Επίσης παρέχονται υποτροφίες που αφορούν ειδικά προγράμματα υποτροφιών στο πλαίσιο συμφωνιών του Α.Π.Θ. με φοιτητές πανεπιστημίων του εξωτερικού, κυρίως για την εκμάθηση της ελληνικής γλώσσας και του πολιτισμού.

Τέλος, προβλέπεται και η παροχή έκτακτης οικονομικής ενίσχυσης σε αλλοδαπούς φοιτητές, υποτρόφους ή μη, καθώς και η ενίσχυση των υποψήφιων διδασκόντων για την προετοιμασία υποβολής της διδακτορικής τους διατριβής στην προσπάθεια να διευκολυνθούν οι φοιτητές στην ολοκλήρωση των σπουδών τους.

Ευελπιστούμε ότι με την οικονομική στήριξη του πανεπιστημίου τα επόμενα χρόνια, θα διευρύνουμε το θεσμό των υποτροφιών και θα επεκταθούμε σε περισσότερες χώρες, από τις οποίες περιμένουμε να έρθουν νέοι φοιτητές στο Α.Π.Θ.

*Το Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο
Θεσσαλονίκης από το 1960
χορηγεί υποτροφίες σε
αλλοδαπούς / αλλογενείς
φοιτητές των σχολών
και των τμημάτων του
για προπτυχιακές και
μεταπτυχιακές σπουδές, για
έρευνα καθώς και για την
εκμάθηση της νέας ελληνικής
γλώσσας και του πολιτισμού.*

ΠΗΓΗ: ΦΩΤ. ΑΡΧΕΙΟ «THEMA» (ΦΩΤ. Π. ΔΑΝΕΛΑΤΟΣ)

Η ΠΛΗΡΗΣ ΜΕΤΑΜΟΡΦΩΣΗ ΤΗΣ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗΣ ΤΟΥ Α.Π.Θ.

Σύγχρονες και αναβαθμισμένες βιβλιοθηκονομικές υπηρεσίες

του **Χρήστου Μπαμπατζιμόπουλου**
καθηγητή της Γεωπονικής Σχολής,
προέδρου της Επιτροπής Εποπτείας
της Πανεπιστημιακής Βιβλιοθήκης

Τα τελευταία 10 χρόνια οι υπηρεσίες που παρέχονται από τις βιβλιοθήκες του Α.Π.Θ. έχουν αναβαθμιστεί εντυπωσιακά. Πέρασαμε από την εποχή των δύσκολων δελτιοκαταλόγων και την αναζήτηση επιστημονικών άρθρων με κοπιαστικές και χρονοβόρες διαδικασίες στην ηλεκτρονική πληροφόρηση, στην απευθείας πρόσβαση στο πλήρες κείμενο περιοδικών και βιβλίων, στην ταχύτατη αναζήτηση και ανεύρεση βιβλίων και στην εύκολη απόκτηση βιβλιογραφίας από απομακρυσμένες βιβλιοθήκες.

Υπάρχουν επίσης πολλές υπηρεσίες που βοηθούν την πανεπιστημιακή κοινότητα στην εκτέλεση του ερευνητικού και εκπαιδευτικού έργου. Πολλές από αυτές τις υπηρεσίες είναι ήδη γνωστές και αξιοποιούνται σημαντικά. Σε ένα μεγάλο μέρος της πανεπιστημιακής κοινότητας όμως οι υπηρεσίες αυτές είναι άγνωστες.

Σκοπός αυτού του σημειώματος είναι:

- να παρουσιάσει συνοπτικά τις κυριότερες από τις νέες αυτές υπηρεσίες,
- να περιγράψει τα κυριότερα προβλήματα που αντιμετωπίζουν οι βιβλιοθήκες σήμερα,
- να προτείνει τρόπους αντιμετώπισης αυτών των προβλημάτων, που, αν δεν υιοθετηθούν αμέσως, υπάρχει ορατός κίνδυνος σημαντικής υποβάθμισης των παρεχόμενων σήμερα υπηρεσιών.

Το μεγάλο βήμα

Η λειτουργία μιας ακαδημαϊκής βιβλιοθήκης απαιτεί γενναία χρηματοδότηση. Μέχρι το 1997 η χρηματοδότηση αυτή προερχόταν σχεδόν αποκλειστικά από τις πιστώσεις του πανεπιστημίου και ήταν ιδιαίτερα χαμηλή. Ήταν ικανοποιητική για τη διατήρηση μιας περιορισμένης βιβλιακής συλλογής και ενός αριθμού επιστημονικών περιοδικών. Το πανεπιστήμιο ήταν συνδρομητής σε περίπου 2.500 ξενόγλωσσα περιοδικά με κύριο χαρακτηριστικό όμως την έντονη ανισοκατανομή μεταξύ των

διαφόρων γνωστικών αντικειμένων. Παλαιά τμήματα είχαν διαμορφώσει πλουσιότερες συλλογές σε σχέση με τα νεότερα τμήματα, που δεν μπορούσαν να προσθέσουν σχεδόν κανένα τίτλο λόγω του ήδη δυσβάστακτου για τα δεδομένα του πανεπιστημίου συνολικού κόστους των συνδρομών.

Με αλγόριθμο που επεξεργάστηκε η Επιτροπή Εποπτείας βιβλιοθηκών Α.Π.Θ. το 1997 και συνεχείς επικαιροποιήσεις του τα επόμενα χρόνια, έγινε ανακατανομή των πιστώσεων του πανεπιστημίου για περιοδικά μεταξύ όλων των τμημάτων του. Με τον τρόπο αυτό επιτεύχθηκε σε σημαντικό βαθμό η κάλυψη γνωστικών αντικειμένων που μέχρι τότε αντιπροσωπεύονταν ελάχιστα στις συλλογές περιοδικών του πανεπιστημίου. Παρενέργεια αυτού ήταν όμως ότι αρκετά παλαιά

τμήματα βρέθηκαν στη δυσάρεστη θέση να είναι αναγκασμένα να περικόψουν τις συνδρομές τους σε έναν αριθμό περιοδικών.

Το πρόβλημα αντιμετωπίστηκε με τη συμμετοχή του Α.Π.Θ. στο Σύνδεσμο Ακαδημαϊκών Βιβλιοθηκών (HEAL Link) και τη δέσμευση του Υπουργείου Παιδείας το 2002 να καλύπτει από τις δημόσιες επενδύσεις τις συνδρομές των περιοδικών για το σύνολο των ακαδημαϊκών ιδρυμάτων της χώρας. Μέσω του HEAL Link η πανεπιστημιακή κοινότητα έχει σήμερα ηλεκτρονική πρόσβαση στο πλήρες κείμενο 13.631 επιστημονικών περιοδικών. Προσθέτοντας σε αυτά τα περιοδικά που αγοράζει το Α.Π.Θ., ο συνολικός αριθμός ανέρχεται σε περίπου 17.000, αριθμός που αντιστοιχεί στο 72% του συνόλου της διεθνούς παραγωγής. Επίσης έχει ηλεκτρονική πρόσβαση σε περίπου 20.000 ηλεκτρονικά βιβλία, 58 ηλεκτρονικές εγκυκλοπαίδειες, 100 λεξικά και σε ένα μεγάλο αριθμό βιβλιογραφικών βάσεων δεδομένων.

Με χρηματοδοτήσεις του Α.Π.Θ. στα πλαίσια του Α' και Β' Ε.Π.Ε.Α.Ε.Κ. και της Κοινωνίας της Πληροφορίας επιτεύχθηκε μια σημαντική αναβάθμιση στις υποδομές, στον εξοπλισμό και κυρίως στις υπηρεσίες προς τους χρήστες της βιβλιοθήκης. Ειδικότερα:

- Έγινε προμήθεια σύγχρονου αυτοματοποιημένου συστήματος (HORIZON) για τη διαχείριση του συνόλου των βιβλιοθηκονομικών λειτουργιών.
- Μέσω του συστήματος αυτού καταχωρίστηκαν στον ενιαίο ηλεκτρονικό κατάλογο του Α.Π.Θ. περισσότερα από 1.000.000 τεκμήρια τμημάτων και βιβλιοθηκών του ιδρύματος.
- Ανακαινίστηκε το κτίριο της Κεντρικής Βιβλιοθήκης.
- Ενισχύθηκαν τα τμήματα οικονομικά για οργάνωση των βιβλιοθηκών τους.
- Αγοράστηκαν Η/Υ, φωτοτυπικά, αντικλεπτικά συστήματα για την Κεντρική και τις τμηματικές βιβλιοθήκες.
- Ψηφιοποιήθηκαν περισσότερες από 40.000 σελίδες 71.514 τεκμηρίων (εφημερίδων 19ου και 20ού αιώνα, έργων τέχνης της δωρεάς Τρικόγλου, αρχείων νεοελληνικής λογοτεχνίας και Ιδρύματος Τριανταφυλλίδη κ.τ.λ.).
- Οργανώθηκαν πολλά σεμινάρια και διαλέξεις για την εκπαίδευση των βιβλιοθηκονόμων του Α.Π.Θ. με πρόσκληση ειδικών από βιβλιοθήκες του εξωτερικού.

Πληθώρα υπηρεσιών

Σήμερα η πανεπιστημιακή κοινότητα έχει πρόσβαση σε μια πληθώρα υπηρεσιών. Οι περισσότερες από αυτές τις υπηρεσίες μπορούν να αξιοποιηθούν μέσω του δικτυακού τόπου του συστήματος βιβλιοθηκών του Α.Π.Θ., στη διεύθυνση <http://www.lib.auth.gr>. Μερικές από τις επιλογές που ο επισκέπτης της ιστοσελίδας έχει

ΠΗΓΗ: ΦΩΤ. ΑΡΧΕΙΟ Χ. ΜΠΑΜΠΑΤΖΙΜΟΠΟΥΛΟΥ

Το πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης εκμεταλλεύτηκε τις δυνατότητες της σύγχρονης τεχνολογίας και έχει αναβαθμίσει πλήρως το σύστημα βιβλιοθηκών του. Από την εποχή των δύσκλητων δελτιοκαταλόγων και την αναζήτηση επιστημονικών άρθρων με κοπιαστικές και χρονοβόρες διαδικασίες πέρασε στην ηλεκτρονική πληροφόρηση, στην απευθείας πρόσβαση στο πλήρες κείμενο περιοδικών και βιβλίων, στην ταχύτατη αναζήτηση και ανεύρεση βιβλίων και βιβλιογραφίας από απομακρυσμένες βιβλιοθήκες.

Από τις καλύτερες επιδόσεις
σε ανταλλαγές
φοιτητών και καθηγητών

ΠΗΓΗ: ΦΩΤ. ΑΡΧΕΙΟ Χ. ΜΠΑΜΠΑΤΖΙΜΟΠΟΥΛΟΥ

Βελτίωση των βιβλιοθηκονομικών
υπηρεσιών μπορεί να επιτευχθεί
ακόμη με την ενοποίηση
ομοειδών βιβλιοθηκών στις
οποίες θα ενσωματωθούν και
μικρές βιβλιοθήκες με φτωχές
συλλογές που υπολειτουργούν
σήμερα λόγω έλλειψης
προσωπικού.

στη διάθεσή του είναι οι παρακάτω:

- Κατάλογος όλων των βιβλίων του Α.Π.Θ. (OPAC) με πληροφορίες για την ακριβή τοποθεσία τους και το δανεισμό τους.
- Κατάλογος όλων των περιοδικών στα οποία υπάρχει δυνατότητα πρόσβασης στο πλήρες κείμενό τους.
- «Impact factors» περιοδικών.
- Εύρεση αναφορών (Citation Index).
- Πλήρες κείμενο διδακτορικών διατριβών που έχουν εκπονηθεί στο Α.Π.Θ. μετά από το 1997.
- Ηλεκτρονικά βιβλία.
- Εγκυκλοπαίδειες και λεξικά.
- Βιβλιογραφικές βάσεις και βάσεις πλήρους κειμένου.
- Πλήρες κείμενο αρχειακών συλλογών του Α.Π.Θ.
- Λογισμικό διαχείρισης βιβλιογραφικών αναφορών (Refworks).

Μέσω του δικτυακού τόπου μπορεί ο επισκέπτης να αποκτήσει πρόσβαση και στις παρακάτω υπηρεσίες:

- **Μονάδα ηλεκτρονικής πληροφόρησης και διαδανεισμού (Question point)**
Μέσω της μονάδας αυτής και ειδικά κατάρτισμένου προσωπικού, ο επισκέπτης μπορεί να βοηθηθεί με απευθείας επικοινωνία στην έρευνά του στις βάσεις δεδομένων και στο έντυπο κι ηλεκτρονικό υλικό που υπάρχει στο Α.Π.Θ., αλλά και σε καταλόγους άλλων ακαδημαϊκών βιβλιοθηκών της Ελλάδας και του εξωτερικού. Μπορεί επίσης να προμηθευτεί άρθρα περιοδικών και άλλο υλικό μέσω της υπηρεσίας του διαδανεισμού από βιβλιοθήκες της Ελλάδας και του εξωτερικού (πληροφορίες στο τηλέφωνο 2310/99-5388).
- **Μονάδα υποστήριξης ηλεκτρονικών μαθημάτων**
Μέσω της μονάδας αυτής δίνεται η δυνατότητα στο διδακτικό προσωπικό του Α.Π.Θ. να οργανώσει τα μαθήματά του ηλεκτρονικά. Στο λειτουργικό περιβάλλον του «Blackboard» οι διδάσκοντες μπορούν να «αναρτήσουν» ύλη μαθήματος, βιβλιογραφία, πίνακες, ασκήσεις, παρουσιάσεις, χρήσιμους συνδέσμους και πολλά άλλα (πληροφορίες στο τηλέφωνο 2310/99-5381).
- **Μονάδα δημιουργίας ψηφιακών βάσεων δεδομένων**
Στη βάση δεδομένων που έχει δημιουργηθεί (<http://cds.lib.auth.gr>), ο επισκέπτης μπορεί να βρει ψηφιοποιημένα κείμενα εφημερίδων από το 1800 μέχρι το 2000, παλαιύτητα και έργα τέχνης (χαρακτικά, φωτογραφίες, χάρτες, κειμήλια κ.τ.λ.) της συλλογής Τρικόνου, ψηφιοποιημένα χειρόγραφα, αυτογράφα, τυπογραφικά δοκίμια, επιστολές, φωτογραφίες και βιβλιοκριτικές από τα προσωπικά αρχεία του Μανόλη Τρανταφυλλίδη, ψηφιοποιημένο υλικό από προσωπικά αρχεία σημαντικών νεοελλήνων γλωσσολόγων και λογοτεχνών, δημοσιεύσεις μελών Δ.Ε.Π. του Α.Π.Θ., διδακτορικές διατριβές κ.ά. (πληροφορίες στο τηλέφωνο 2310/99-4211, και στο τηλέφωνο 2310/99-5379).

• Μονάδα εκπαίδευσης και επιμόρφωσης χρηστών

Η μονάδα αυτή παρέχει βοήθεια ομαδικά αλλά και σε προσωπικό επίπεδο στη χρήση όλων των υπηρεσιών που προσφέρονται από τις βιβλιοθήκες του Α.Π.Θ. (ηλεκτρονικός κατάλογος βιβλίων και περιοδικών, ηλεκτρονικά περιοδικά, βιβλιογραφικές βάσεις γενικής και ειδικής θεματολογίας όπως web of Science, Scopus, CSA, ηλεκτρονικά βιβλία κ.ά.) (πληροφορίες στο τηλέφωνο 2310/99-4216, και 2310/99-5378).

Μέσω του δικτυακού τόπου ο επισκέπτης μπορεί να έχει πρόσβαση σε ένα πλήθος υπηρεσιών ηλεκτρονικής πληροφόρησης και δανεισμού, υποστήριξης ηλεκτρονικών μαθημάτων και δημιουργίας ψηφιακών βάσεων δεδομένων.

Προβλήματα και προοπτικές

Τα τελευταία δέκα χρόνια υπήρξε μια πλήρης μεταμόρφωση της βιβλιοθήκης του πανεπιστημίου. Αντιμετωπίστηκαν σε σημαντικό βαθμό εμπεδωμένες νοοτροπίες, σύμφωνα με τις οποίες τα βιβλία θεωρούνταν «ιδιοκτησία» του καθηγητικού προσωπικού. Δημιουργήθηκαν πολλές νέες υπηρεσίες. Απομένει μεγάλος ακόμη δρόμος ώστε οι υπηρεσίες αυτές να βελτιωθούν αλλά και να αξιοποιούνται πλήρως από την πανεπιστημιακή κοινότητα. Η Επιτροπή Εποπτείας των βιβλιοθηκών του Α.Π.Θ. εργάζεται προς την κατεύθυνση αυτή, ώστε να καταρτιστεί ένα σύγχρονο οργανόγραμμα υπηρεσιών, κατάλληλα στελεχωμένων και να επιτελούνται με τον καλύτερο τρόπο όλες οι λειτουργίες μιας σύγχρονης βιβλιοθήκης.

Ο Ν. 3404/2005 προβλέπει τη δημιουργία μιας ενιαίας Κεντρικής Βιβλιοθήκης για τα πανεπιστήμια με διάφορα παραρτήματα, όπου κρίνεται απολύτως αναγκαίο, που θα καλύπτουν συμπαγή γνωστικά αντικείμενα. Η βιβλιοθήκη αυτή θα διευθύνεται, μετά από προκήρυξη, από πρόσωπο με εξειδικευμένα προσόντα. Η Επιτροπή Εποπτείας έχει προτείνει στο παρελθόν τα προσόντα που πρέπει να έχει το πρόσωπο αυτό. Είναι αναγκαία η άμεση έναρξη ισχύος της παραπάνω υπουργικής απόφασης.

Ενοποίηση ομοειδών βιβλιοθηκών

Ιδιαίτερο χαρακτηριστικό της βιβλιοθήκης του Α.Π.Θ. είναι η πολυδιάσπαση. Τη στιγμή αυτή βρίσκονται σε λειτουργία 50 (!) βιβλιοθήκες μέσα στο πανεπιστήμιο. Κάποιες από αυτές είναι στελεχωμένες ικανοποιητικά με έμπειρο προσωπικό, διαθέτουν πλούσιες συλλογές και προσφέρουν αξιόλογες υπηρεσίες. Κάποιες άλλες υπολειτουργούν λόγω ελλειπών προσωπικού και φτωχών συλλογών. Είναι βέβαιο ότι στο άμεσο μέλλον αρκετές ακόμη βιβλιοθήκες θα αρχίσουν να υπολειτουργούν λόγω έλλειψης προσωπικού. Η μόνη λύση είναι η ενοποίηση ομοειδών βιβλιοθηκών σε αξιοπρεπείς χώρους με επαρκές προσωπικό. Οι βιβλιοθήκες αυτές θα διαθέτουν μεγάλες συλλογές βιβλίων και περιοδικών και θα προσφέρουν υψηλού επιπέδου υπηρεσίες στην πανεπιστημιακή κοινότητα. Ιδανική λύση θα αποτελούσε η ανέγερση καινούργιων βιβλιοθηκών. Αυτό θα έπρεπε να ενθαρρυνθεί όπου είναι δυνατό. Το ιδανικό όμως δεν είναι πάντοτε εφικτό. Υπάρχουν λύσεις που θα μπορούσαν άμεσα να αμβλύνουν το πρόβλημα της πολυδιάσπασης. Οι λύσεις αυτές πρέπει να προκύψουν από τις ίδιες τις σχολές σε συνεργασία με τις πρυτανικές αρχές και με τη συνδρομή, όπου είναι επιθυμητή, της Επιτροπής Εποπτείας των βιβλιοθηκών. Απαιτούν ενοποιήσεις χώρων με μετακινήσεις γραφείων, αιθουσών διδασκαλίας και εργαστηρίων. Διαδικασίες επίπονες που αποτελούν όμως μονόδρομο. Διαφορετικά αντί της βελτίωσης θα γινόμαστε μάρτυρες μιας συνεχούς υποβάθμισης των βιβλιοθηκονομικών υπηρεσιών, που απολαμβάνουμε σήμερα στο Α.Π.Θ.

Στις σημερινές συνθήκες όπου η συνεργασία μεταξύ των ιδρυμάτων της Ε.Ε. αυξάνεται και η αξιολόγηση του έργου των πανεπιστημίων είναι ζητούμενο, η βιβλιοθήκη με τις υπηρεσίες που παρέχει μπορεί πάντοτε να αποτελεί αρωγό στους στόχους της ακαδημαϊκής κοινότητας.

ΠΗΓΗ: ΦΩΤ. ΑΡΧΕΙΟ Χ. ΜΠΑΜΠΑΤΖΙΜΟΠΟΥΛΟΥ

Το εικαστικό έργο κρύβει μέσα του την ερευνητική προσπάθεια

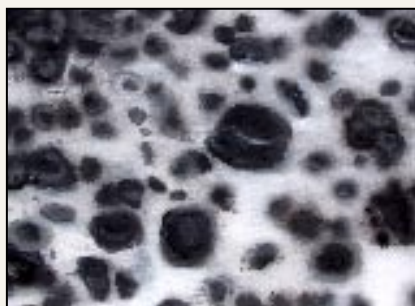

του **Κυριάκου Κατζουράκη**

καθηγητή ζωγραφικής,
διευθυντή του Γ' Εργαστηρίου,
προέδρου του Τμήματος Εικαστικών
και Εφαρμοσμένων Τεχνών του Α.Π.Θ.

*Το καλλιτεχνικό έργο δεν είναι
πια διακόσμηση σαλονιών
ούτε αποτελεί φυγή από την
πραγματικότητα. Εμπεριέχει
στοιχεία αναζήτησης στον τρόπο
κατασκευής και ολοκλήρωσής
του.*

Νίκος Βαρυτιμάδης «Αναμία», 2006.

ΠΗΓΗ: ΦΩΤ. ΑΡΧΕΙΟ Κ. ΚΑΤΖΟΥΡΑΚΗ

Η λειτουργία των καλλιτεχνικών πανεπιστημιακών σχολών και, παράλληλα, η ανάπτυξη της εικαστικής έρευνας στην τριτοβάθμια εκπαίδευση προστατεύεται με ειδικές διατάξεις (ν. 1268/1982, άρθρο 14, παρ. 1), που διατυπώνονται αναλυτικά στο Π.Δ. 123/1984 και ειδικότερα το άρθρο 1, παρ. 2. Συγκεκριμένα, για τις θέσεις Δ.Ε.Π. που ανήκουν σε τομείς των τμημάτων αρχιτεκτόνων μηχανικών και καλών τεχνών και οι οποίες προκηρύσσονται για ένα ή και περισσότερα από τα γνωστικά αντικείμενα της ζωγραφικής, της πλαστικής, της γλυπτικής, της χαρακτικής και των εφαρμοσμένων τεχνών, γνωστικά αντικείμενα, δηλαδή, στα οποία η συνήθης εκπόνηση διδακτορικής διατριβής δεν θεωρείται δυνατή, το καλλιτεχνικό έργο υψηλής στάθμης αντικαθιστά την προϋπόθεση κατοχής διδακτορικού διπλώματος.

Πώς ερμηνεύεται, όμως, με τις υπάρχουσες συνθήκες η έννοια της εικαστικής έρευνας; Με ποιο τρόπο διεκδικεί τη θέση της ισότιμα δίπλα στην ερευνητική δραστηριότητα άλλων γνωστικών αντικειμένων, παρουσιάζοντας συγκεκριμένα ερευνητικά αποτελέσματα; Πώς διασυνδέεται με το φορολογούμενο πολίτη, που χρηματοδοτεί έμμεσα την εκπαίδευση σε όλες τις βαθμίδες της; Και το σημαντικότερο. Ποιος είναι ο τρόπος μετάδοσης των μεθόδων της μέσα από ένα συγκεκριμένο πρόγραμμα σπουδών πενταετούς φοίτησης;

Ας μας επιτραπεί να προτάξουμε κάτι αυτονόητο. Το καλλιτεχνικό έργο δεν είναι πια διακόσμηση σαλονιών ούτε η υπενθύμιση στο σύγχρονο άνθρωπο της ρομαντικής του πλευράς –αυτή ήταν η αντίληψη του 19ου αιώνα, όταν από τον εικαστικό καλλιτέχνη και το έργο του αναμενόταν ένα είδος φυγής από την πραγματικότητα. Σήμερα είναι ευρέως γνωστό και παραδεκτό ότι το καλλιτεχνικό έργο κρύβει μέσα στον τρόπο κατασκευής και ολοκλήρωσής του μια μορφή ερευνητικής προσπάθειας που αναφέρεται πάντα στην εποχή του. Σε εξαιρετικές περιπτώσεις θέτει ερωτήματα που προηγούνται της εποχής του και σε ακόμη πιο εξαιρετικές περιπτώσεις δίνει απαντήσεις σε αυτά.

«Πάντα ανοιχτά, πάντ' άγρυπνα τα μάτια της ψυχής μου» αντιλαλεί εντός μας ο στίχος του ποιητή, διαχρονικά επίκαιρος ακόμη και στην εποχή της προγραμματικής «διά βίου κατάρτισης και εκπαίδευσης». Διότι εκτός από την ολοκληρωμένη γνώση των τεχνικών, η αυτογνωσία και η διάθεση διαλόγου, δεκτικότητας και επεξεργασίας των ερεθισμάτων του περιβάλλοντος –τοπικού και διεθνούς– αποτελούν τα βασικά εφόδια και εργαλεία του καλλιτεχνικού δημιουργού, απόφοιτου της ελληνικής τριτοβάθμιας εκπαίδευσης.

Στερημένο ακόμη από το δικό του εκθεσιακό χώρο και τη σταθερή χρηματοδότηση για το πεδίο της εικαστικής του έρευνας, το Τμήμα Εικαστικών και Εφαρμοσμένων Τεχνών του Α.Π.Θ. παρουσιάζει την καλλιτεχνική δραστηριότητα των φοιτητών και πτυχιούχων του μέσα από τις εκθεσιακές δυνατότητες που άρχιζαν να του δίδονται την τελευταία δεκαετία.

Η ετήσια έκθεση αποφοίτων του στο Μακεδονικό Μουσείο Σύγχρονης Τέχνης, η συμμετοχή στις τέσσερις ελληνικές φοιτητικές Μπιενάλε με πολλά βραβεία και διακρίσεις, η αυξανόμενη συμμετοχή στα εικαστικά δρώμενα του Στρατόπεδου Κόδρα κ.ά. είναι ορισμένες μόνον από τις εκδηλώσεις που αξίζει να αναφερθούν εδώ. Αναμένεται δε να καθιερωθούν ως θεσμοί σε μια πόλη, που, από φέτος χάρη στην 1η Μπιενάλε, διεκδικεί τη θέση της στο διεθνή εικαστικό χάρτη. Συνεπώς, μόνο με τα δύο αυτά βασικά προαπαιτούμενα –χώρος και σταθερή χρηματοδότηση– μπορεί να ξεκινήσει η συζήτηση με θέμα «εικαστικό έργο και έρευνα».

Το Α.Π.Θ. πέτυχε να δημιουργηθεί μια νέα γενιά επιστημόνων των παρευξείνων χωρών που στελεχώνουν επάξια τους πανεπιστημιακούς πυρήνες των ελληνικών σπουδών και να αναπτυχθεί ένα νέο φιλελληνικό ρεύμα με πολλαπλή αξία στη σύγχρονη ζωή.

ΜΕ ΤΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ «ΙΑΣΩΝ» ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΚΑΙ ΚΑΛΛΙΕΡΓΕΙΑ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΙΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ

Ο «Ιάσων» είναι ένα σταθερό πρόγραμμα του Α.Π.Θ. Πρόκειται για πρωτοβουλία των πρυτανικών αρχών και της συγκλήτου του ιδρύματος, που χρονολογείται από το 1994, λίγο μετά την κατάρρευση του Ανατολικού Συνασπισμού. Μέσα στις νέες τότε συνθήκες, παρουσιάστηκε μια πρώτη τάξεως ευκαιρία να αναβαθμιστούν συνολικά οι σχέσεις της χώρας μας με τις παρευξείνιες χώρες, την ώρα που αυτές η μία μετά την άλλη αποκτούσαν την ανεξαρτησία τους από τη Σοβιετική Ένωση. Ήταν χώρες με τις οποίες η Ελλάδα συνδεόταν με πατροπαράδοτες σχέσεις εμπορικές και επιχειρηματικές, σχέσεις που ανάγονταν στην εποχή που η Ρωσία συνάντησε το Βυζάντιο και εκχριστιανίστηκε.

Το Α.Π.Θ. στηρίζει τον παρευξείνιο ελληνισμό

του **Ιωάννη Καζάζη**
καθηγητή του Τμήματος
Φιλολογίας του Α.Π.Θ.

Αργότερα, ακολούθησαν κύματα μετανάστευσης ελλήνων ραγιάδων από την Οθωμανική Αυτοκρατορία προς την ίδια περιοχή, και σφραγίστηκαν από σημαντικά προνόμια, που παραχώρησε η Αικατερίνη η Μεγάλη. Με τον ελληνικό εμφύλιο, προστέθηκαν νέοι προσφυγικοί πληθυσμοί που προέρχονταν από την ηττημένη πλευρά. Ο ελληνισμός, παρά τις αντίξοες συνθήκες, κατάφερε να πολλαπλασιαστεί και πρόκοψε.

Πρωτοβουλία του Α.Π.Θ.

Μέσα στις σύγχρονες συνθήκες, αντίστροφης μετανάστευσης πια προς την πατρίδα (το φαινόμενο ονομάστηκε «παλιννόστηση»), η επιστημονική κοινότητα του Α.Π.Θ. αισθάνθηκε την υποχρέωση να ηγηθεί από ελληνικής πλευράς μιας προσπάθειας σύνδεσης των πανεπιστημιακών ιδρυμάτων των δύο πλευρών. Οι προσπάθειες αυτές, με την παρέμβαση της Φιλοσοφικής Σχολής επικεντρώθηκαν καταρχήν στην ενίσχυση των ελληνικών σπουδών στην κρίσιμη αυτή περιοχή. Ταυτόχρονα όμως, συνειδητά επιδιώχθηκε η διεύρυνσή τους με όλα, ει δυνατόν, τα πανεπιστημιακά τμή-

Το Α.Π.Θ. στηρίζει τον παρευξέινιο ελληνισμό

*Οι συμφωνίες με τις χώρες του
Εύξεινου Πόντου προβλέπουν
ένα δίκτυο χορήγησης
υποτροφιών σε αριστούχους
φοιτητές που έρχονται και
παρακολουθούν θερινά
μαθήματα ελληνικών στο Σχολείο
Ελληνικής Γλώσσας του Α.Π.Θ.,
την αποστολή βιβλιοθηκών
και τη χορήγηση ερευνητικών
υποτροφιών.*

ματα. Σήμερα μεταξύ 16 παρευξείνιων πανεπιστημίων και του Α.Π.Θ. έχουν συναφθεί επίσημες διμερείς συμφωνίες συνεργασίας.

Του προγράμματος προϊστάται διοικητικά ο πρύτανης ή η αρμόδια αντιπρύτανης, και επιστημονικά ο υπογραφόμενος με τη συντονιστική φροντίδα της καθηγήτριας Άρτεμης Ξανθοπούλου - Κυριακού (του Τμήματος Ιστορίας Αρχαιολογίας). Πλειάδα καθηγητών της Φιλοσοφικής Σχολής συμμετέχουν επιστημονικά, με μαθήματα και με παροχή συμβουλευτικής στήριξης.

Η προσπάθεια συνεχίζεται και διαρκώς διευρύνεται. Εκτός από τα κονδύλια που διατίθενται μέσω της Επιτροπής Ερευνών του Α.Π.Θ., οικονομικά συμβάλλουν με- ταξύ άλλων το Υπουργείο Παιδείας, η Γενική Γραμματεία Αποδήμου Ελληνισμού, οι δήμοι Νεάπολης και Καλαμαριάς. Συνεργάζεται επίσης επιστημονικά και το Κέντρο Ελληνικής Γλώσσας.

Οι ελληνικές σπουδές στα πανεπιστήμια του Πόντου

Όσον αφορά στις ελληνικές σπουδές, που συνιστούν τον κορμό της προσπάθειας, οι συμφωνίες προβλέπουν από πλευράς μας την ενίσχυση των ελληνικών σπουδών (αρχαίων, βυζαντινών και κυρίως νεοελληνικών) στα πανεπιστήμια αυτά με τρόπο καθαρώς πρακτικό:

- με ένα δίκτυο υποτροφιών προς αριστούχους προπτυχιακούς φοιτητές, που έρχο- νται να παρακολουθήσουν θερινά μαθήματα ελληνικών στο Σχολείο Ν. Ελληνικής του Α.Π.Θ.,
- με αποστολή βιβλιοθηκών (1.000 τόμοι νέας ελληνικής λογοτεχνίας και 250 τόμοι ιστορικής βιβλιογραφίας στα ελληνικά) για κάθε τμήμα και σε όλες αυτές τις «έδρες» ελληνικών σπουδών, και
- με οκτάμηνες ή μηνιαίες ερευνητικές υποτροφίες. Προϋπόθεση για την ενίσχυση αυτή αποτελεί η επίσημη δέσμευση του ξένου πανεπιστημίου ότι οι ελληνικές σπουδές εκεί οδηγούν σε επίσημο τίτλο σπουδών.

Έτσι ενσωματώνονται πλήρως οι ελληνικές σπουδές στα ιδρύματα αυτά, συχνά σε συνεργασία με τη διδασκαλία άλλων ξένων γλωσσών.

Με την ανάδειξη ντόπιων επιστημόνων

Θα σταθούμε λίγο στην τελευταία κατηγορία υποτροφιών. Στα 13 αυτά χρόνια χορηγήθηκαν δεκάδες ερευνητικές υποτροφίες σε πολλά υποσχόμενους νέους από- φοιτους προγραμμάτων ελληνικών σπουδών από τα συμβεβλημένα ξένα πανεπιστή- μια, με αποτέλεσμα σήμερα να έχει «παραχθεί» μια γενιά νεότερου Δ.Ε.Π. από τρεις δεκάδες ντόπιους επιστήμονες που έχουν αποκτήσει διδακτορικά και στελεχώνουν επάξια τους πανεπιστημιακούς αυτούς πυρήνες σπουδών (κυρίως ως λέκτορες και επίκουροι καθηγητές). Το Α.Π.Θ. μπορεί να αισθάνεται δίκαιη ικανοποίηση, διότι το μοντέλο αυτό ενίσχυσης των ελληνικών σπουδών αποφεύγει την αποστολή ελλήνων φιλόλογων (πρακτική συχνά ακολουθούμενη από την επίσημη ελληνική πολιτεία, αλλά φορτισμένη με πολλά ανεπιθύμητα χαρακτηριστικά). Ενισχύοντας πρακτικά και ηθικά νέους ξένους επιστήμονες, στεριώνει τις ελληνικές σπουδές στη ζωτική αυτή ζώνη για τα οικονομικά και πολιτιστικά συμφέροντα του ελληνισμού και δημιουργεί μια νέα γενιά φιλελληνικού ρεύματος με πολλαπλή αξία στη σύγχρονη ζωή.

Σήμερα πια οι έδρες αυτές έχουν συνδεθεί με το Κέντρο Ελληνικής Γλώσσας απαρτίζοντας μια κλειστή «κοινότητα πρακτικής», επωφελούνται των ηλεκτρονικών δυνατοτήτων και των πόρων που διαθέτει το Κέντρο Ελληνικής Γλώσσας μέσω του «Ηλεκτρονικού Κόμβου» και της «Πύλης για την ελληνική γλώσσα». Στο εσωτερικό της κοινότητας αυτής αναπτύσσεται έντονος επιστημονικός και εκπαιδευτικός διά- λογος για την προσφορότερη διδασκαλία της ελληνικής διαχρονικά, και εκπονούνται πρωτοποριακά πρότυπα διδασκαλίας της γλώσσας και της γραμματείας μας με δημιουργική χρήση των νέων τεχνολογιών.

Η γόνιμη παράδοση της Φιλοσοφικής Σχολής του Α.Π.Θ. συνεχίζεται πλέον με τα πιο σύγχρονα μέσα και ανανεώνει την ιδεολογική υπεροχή που αυτή διέθετε από της ιδρύσεώς της στο πλαίσιο του ελληνικού πανεπιστημιακού συστήματος. Ο «Ιάσων» έχει καταξιωθεί πλέον εντός και εκτός της Ελλάδος.

ΠΗΓΗ: ΦΩΤ. ΑΡΧΕΙΟ Ι. ΚΑΖΑΖΗ

ΤΟ ΤΕΛΛΟΓΛΕΙΟ ΙΔΡΥΜΑ ΑΠΟΤΕΛΕΙ ΠΡΟΚΛΗΣΗ ΓΙΑ ΔΙΑΡΚΩΣ ΝΕΕΣ ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ

Ανάδειξη της τέχνης και της πολιτιστικής κληρονομιάς

της **Αλεξάνδρας Γουλάκη-Βουτυρά**

καθηγήτριας του Τμήματος
Μουσικών Σπουδών του Α.Π.Θ.,
γενικής γραμματέα
του διοικητικού συμβουλίου
του Τελλόγλειου Ιδρύματος

*Το Τελλόγλειο Ίδρυμα
απευθύνεται σε ευρύτερα
κοινωνικά στρώματα και δεν
επενδύει στην εικόνα των
εγκαινίων, αλλά στην επαφή
με το κοινό του σε καθημερινή
βάση.*

Στιγμιότυπα από τις εκθέσεις
«Επαγγέλματα του χθες και του
σήμερα στο Τελλόγλειο» (αριστερά)
και «Έλληνες καλλιτέχνες στην
Ακαδημία του Μονάχου το 19ο και
20ό αιώνα» (δεξιά).

Το Τελλόγλειο Ίδρυμα ως κέντρο πολιτιστικών δράσεων σε στενή σχέση με το Α.Π.Θ. έχει κύριο στόχο την αισθητική παιδεία και την ανάδειξη της πολιτιστικής μας κληρονομιάς μέσα από διευρυμένους τρόπους επικοινωνίας με το κοινό. Τα τελευταία ιδίως χρόνια έχει προγραμματίσει εκθέσεις που αναδεικνύουν και αξιοποιούν όχι μόνον τμήματα των συλλογών του, αλλά που προωθούν κυρίως τη συνύπαρξη διαφόρων μορφών τέχνης, ζωγραφικής, γλυπτικής, χαρακτικής, φωτογραφίας αλλά και θεάτρου, κινηματογράφου, μουσικής, κίνησης, λόγου, ακόμη και γέυσης, βλ. π.χ. τις εκθέσεις «Γεύμα στο Τελλόγλειο», «Επαγγέλματα του χθες και του σήμερα στο Τελλόγλειο», «Ευρωπαϊκό παιχνίδι - Ελληνικό Θέατρο Σκιών», «Λαϊκές ζωγραφιές σε στημόνι», «Ρωμαϊκή Θεσσαλονίκη», «Το Νέο Μουσείο της Ακρόπολης, Η Αρχιτεκτονική και οι Συλλογές του» και πρόσφατα «Η Θεσσαλονίκη εκτέμπει: ραδιόφωνο - τηλεόραση - κινηματογράφος».

Οι εκθέσεις αυτές οργανώνονται με τρόπο που να επιτρέπουν την ανάπτυξη ειδικών προσεγγίσεων του κοινού μέσα από θεατρικά παιχνίδια, ξεναγήσεις, δρώμενα, προβολές, καθώς και εκπαιδευτικά προγράμματα που αξιοποιούν την αυτενέργεια εκπαιδευτών, διδασκόντων, μαθητών και γονιών, τη στενή συνεργασία μεταξύ τους, αλλά και μια μονιμότερη επαφή με το χώρο του μουσείου. Το Τελλόγλειο Ίδρυμα είναι ίσως ο μοναδικός χώρος στην Ελλάδα που απευθύνεται συστηματικά σε ομάδες κοινού, που δύσκολα περνούν το κατώφλι του μουσείου: ταξιτζήδες, ζαχαροπλάστες, αρτοποιοί, κομμωτές, ραφτάδες, οργανοποιοί κ.ά. έχουν συμπράξει δημιουργικά στους χώρους του.

Στο πλαίσιο του προγράμματος *Κοινωνία της Πληροφορίας* ομάδα εργασίας του Τελλόγλειου Ιδρύματος προετοιμάζει να κάνει προσιτά στο κοινό σημαντικά τμήματα του Αρχείου Σπητέρη (ενός πολύτιμου αρχείου για τη νεοελληνική τέχνη), κυρίως υλικό που αφορά σύγχρονους δημιουργούς και αξιοποιεί την αυθεντική προσωπική τους μαρτυρία. Στο πλαίσιο του ίδιου προγράμματος προετοιμάζεται ένα πρωτότυπο παιχνίδι - ξεναγήση με αινίγματα και γρίφους με στόχο την εξοικείωση και επαφή με ελκυστικό τρόπο νέων ανθρώπων με τον πολιτισμό.

Η διαρκής σχέση του Τελλόγλειου Ιδρύματος με διάφορους τομείς του Α.Π.Θ., με την έρευνα, τη δημιουργία, τους καλλιτέχνες, αντίστοιχους φορείς, αποτελούν πρόσκληση για διαρκώς νέες προτάσεις προσέγγισης αφομοίωσης ή παραγωγής πολιτισμού. Το Τελλόγλειο Ίδρυμα δεν επενδύει στην εικόνα των εγκαινίων, αλλά στην επαφή με το κοινό του σε καθημερινή βάση.

Μερικοί αριθμοί μιλούν πιο εύγλωττα για το είδος των δράσεων του τα τελευταία 7 χρόνια λειτουργίας (στην πραγματικότητα 6, μετά από μια πρώτη ατυχή χρονιά, λόγω έλλειψης οικονομικής στήριξης): 51 εκθέσεις, 28 διαλέξεις, 17 θεατρικές παραστάσεις, 22 συνέδρια, 32 μουσικές εκδηλώσεις, 2 ετήσιους κύκλους κινηματογραφικών αφιερωμάτων της Δευτέρας και σεμιναρίων (Π. Βούλγαρης), 21 εορταστικές / τιμητικές εκδηλώσεις, 58 εκπαιδευτικά προγράμματα, 26 γευστικά αφιερώματα.

ΠΗΓΗ: ΦΩΤ. ΑΡΧΕΙΟ Α. ΓΟΥΛΑΚΗ - ΒΟΥΤΥΡΑ

ΠΗΓΗ: ΦΩΤ. ΑΡΧΕΙΟ Α. ΓΟΥΛΑΚΗ - ΒΟΥΤΥΡΑ

ΠΗΓΗ: ΦΩΤ. ΑΡΧΕΙΟ Χ. ΑΝΤΩΝΟΠΟΥΛΟΥ

ΤΟ ΠΟΛΥΤΕΧΝΕΙΟ ΔΕΝ ΓΕΝΝΑ ΜΟΝΟ ΤΕΧΝΟΚΡΑΤΕΣ

Με τη δύναμη της μουσικής

του **Χρήστου Αντωνόπουλου**
 αναπληρωτή καθηγητή του Τμήματος
 Ηλεκτρολόγων Μηχανικών
 και Μηχανικών Υπολογιστών του Α.Π.Θ.

Η δημιουργία της Ορχήστρας του Α.Π.Θ. ήρθε το 1999 ως φυσική συνέχεια της πολύ πετυχημένης πορείας της Μουσικής Ομάδας της Πολυτεχνικής Σχολής. Η ομάδα αυτή είχε ήδη καταξιωθεί σαν ένα μουσικό εργαστήριο, από τη διέξοδο που έδινε στις καλλιτεχνικές ανησυχίες φοιτητών και διδασκόντων –και μάλιστα όχι μόνον της Πολυτεχνικής Σχολής–, αλλά και από την έντονη κοινωνική της προσφορά.

Χαρακτηριστικές ήταν οι συναυλίες για υποστήριξη του ιδρύματος Καβάφη στην Αλεξάνδρεια, των «Γιατρών χωρίς Σύνορα», του απόδημου ελληνισμού, της UNESCO, η εμφάνιση στην τιμητική εκδήλωση προς τιμή της χήρας του δολοφονηθέντος πρωθυπουργού της Σουηδίας Ούλαφ Πάλμε, στη σύνοδο των πρυτάνεων των ευρωπαϊκών πανεπιστημίων και πολλές άλλες.

Κυκλοφόρησε ένα δίσκο με το χαρακτηριστικό τίτλο «Οι δύο όψεις», για να τονίσει το διπλό της χαρακτήρα. Τον πανεπιστημιακό από την μία και τον πολιτιστικό από την άλλη. Επίσης ένα CD με τίτλο «*Ανάμεσα σε επτά αναπνοές: Τοπία στο βυθό της μουσικής*», που μεγάλος αριθμός του εστάλη στο σύλλογο Θεσσαλονικέων Τορόντο με σκοπό την αγορά ιδιόκτητου πολιτιστικού κέντρου. Αυτή τη στιγμή ετοιμάζεται το DVD με την εμφάνιση στο Μέγαρο Μουσικής στο πλαίσιο του εορτασμού των 50 ετών από την ίδρυση της Πολυτεχνικής Σχολής.

Η βία σίγησε τη Μουσική Ομάδα

Δυστυχώς η λειτουργία της ομάδας ανεστάλη βίαια πέρσι με την απόφαση του Συλλόγου Φοιτητών Ηλεκτρολόγων Μηχανολόγων να καταλάβουν το χώρο λειτουργίας της, να απομακρύνουν τα όργανα από το χώρο, με αποτέλεσμα την καταστροφή κάποιων από αυτά, και με την άρνησή τους να αποδώσουν το χώρο, τον οποίον και επίπλωσαν με επίπλα που κλάπηκαν από χώρους του Τμήματος Ηλεκτρολόγων Μηχανικών και Μηχανικών Υπολογιστών.

Η ενέργεια καταδικάστηκε από το σύνολο των θεσμικών οργάνων καθώς και από μερίδα φοιτητών, αλλά παρ' όλα αυτά ο χώρος δεν αποδίδεται, ενώ χαρακτηρίστηκε και σαν «παράπλευρη απώλεια», στην επίτευξη του στόχου των καταλήψεων. Νομίζω ότι η έννοια της λέξης βανδαλισμός αποδίδει την ενέργεια αυτή στο έπακρο.

*Από τη Μουσική Ομάδα της
 Πολυτεχνικής Σχολής στην
 Ορχήστρα του Αριστοτελείου
 Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης.
 Μια πορεία με εξωστρέφεια,
 προσφορά και δυναμική
 παρουσία.*

Και εγένετο ορχήστρα...

Στην πορεία της Μουσικής Ομάδας φάνηκε η ανάγκη για κάτι μεγαλύτερο, πιο οργανωμένο που θα αξιοποιούσε όλο το δυναμικό του πανεπιστημίου, αλλά στο οποίο η λέξη «μεράκι» θα ήταν κοινή. Έτσι το 1999 ιδρύθηκε η Ορχήστρα του Πανεπιστημίου με την υποστήριξη της Εταιρίας Διαχείρισης και Αξιοποίησης της Περιουσίας του Α.Π.Θ. Οι στόχοι ίδιοι. Να κάνουμε μουσική, γιατί πρώτα από όλα μας αρέσει, γιατί θέλουμε να εκφραστούμε, γιατί γεμίζουμε δημιουργικά το χρόνο, γιατί δίνουμε διέξοδο, γιατί εκπαιδεύομαστε, γιατί στήνουμε γέφυρες μεταξύ του πανεπιστημίου και του κοινωνικού ιστού της πόλης.

Η ορχήστρα αριθμεί εβδομήντα περίπου μέλη με αδιάλειπτη παρουσία στα μουσικά δρώμενα της πόλης, αλλά και στα ευρωπαϊκά. Δεν είναι μόνον η μουσική παρουσία που από τη φύση της είναι ιδιαίτερα σημαντική. Η ύπαρξη της ορχήστρας δίνει διέξοδο σε μια μεγάλη ομάδα φοιτητών με μουσική παιδεία να συνεχίζουν να υπηρετούν την τέχνη αυτή, να διδαχθούν, να κοινωνικοποιηθούν, να συνεργασθούν με άλλους, να συνυπάρξουν σε ένα οργανωμένο σύνολο, να προσφέρουν. Το αντίτιμο μεγάλο. Η ικανοποίηση της συμμετοχής, της επιτυχίας, της εμφάνισης σε χώρους που χαρακτηρίζονται ναοί της μουσικής σε διάφορα μέρη του κόσμου, αλλά και η γνώση που έρχεται κάποια φορά μετά από μία όχι και τόσο επιτυχημένη εμφάνιση.

Με διεθνή αναγνώριση

Η Ορχήστρα έχει εμφανίσεις στο Μέγαρο Μουσικής Θεσσαλονίκης, κυρίως μέσω του Θεσμού των Δημητρίων, στο φεστιβάλ Young-Euro-Classics τον Αύγουστο του 2002 στο Βερολίνο, με ζωντανή μετάδοση σε εθνικό δίκτυο από τη γερμανική ραδιοφωνία. Επίσης, εμφανίστηκε τον Ιούνιο του 2004 σε εκδήλωση που διοργανώθηκε από το Ευρωπαϊκό Δικαστήριο στο Λουξεμβούργο. Το 2005 και 2007 συμμετείχε στο διεθνές φεστιβάλ «International Festival of Youth Orchestras, Murcia Spain», δίνοντας συναυλίες σε διάφορες πόλεις της Ισπανίας. Τον Απρίλιο του 2006 και μετά από πρόσκληση αποτέλεσε τον πυρήνα, με αποστολή 30 μελών, μεγάλης ορχήστρας που απέδωσε το έργο «Πλανήτες» του Holst στην πόλη Bochum της Γερμανίας μετά από συστηματική διδασκαλία 9 ωρών ημερησίως επί μία εβδομάδα.

Αρκετές από τις παραπάνω συναυλίες έγιναν σε συνεργασία με άλλα ελληνικά μουσικά σύνολα και πιο συγκεκριμένα με τις χορωδίες «Τρισεύγενη Καλοκύρη» του Τμήματος Μουσικών Σπουδών και «Γιάννης Μάντακας» του Α.Π.Θ., «Φραγκίσκος Λεονταρίτης» του Πανεπιστημίου Κρήτης, του Δήμου Ηρακλείου, του Σύγχρονου Ωδείου Λάρισας, και με τη χορωδία «Coral Ars Nova de Cieza», της Ισπανίας.

Σήμερα το ρεπερτόριο της Ορχήστρας περιλαμβάνει έργα προκλασικά, κλασικά, σύγχρονα και ελληνών συνθετών. Η Ορχήστρα έχει ηχογραφήσει 2 CD με έργα Σκαλκώτα, Κωνσταντινίδη, Mozart, Haydn καθώς και το Πνευματικό Εμβατήριο του Μ. Θεοδωράκη, ο οποίος διηύθυνε και την Ορχήστρα, ενώ ετοιμάζεται και ένα τρίτο CD με το έργο «Requiem» του Mozart, από ζωντανή ηχογράφιση στο Μέγαρο Μουσικής Θεσσαλονίκης.

ΠΗΓΗ: ΦΩΤ. ΑΡΧΕΙΟ Χ. ΑΝΤΩΝΟΠΟΥΛΟΥ

Γέφυρα μεταξύ του πανεπιστημίου και του κοινωνικού ιστού της πόλης αποτελεί η εβδομηκονταμελής ορχήστρα του Α.Π.Θ., που με την αδιάλειπτη μουσική της παρουσία στα δρώμενα της πόλης συνυπάρχει και προσφέρει σε ένα οργανωμένο σύνολο.

ΠΗΓΗ: ΦΩΤ. ΑΡΧΕΙΟ Χ. ΑΝΤΩΝΟΠΟΥΛΟΥ

ΠΗΓΗ: ΦΩΤ. ΑΡΧΕΙΟ Χ. ΑΝΤΩΝΟΠΟΥΛΟΥ

Η ευημερία των αριθμών που μας τιμά και μας πληγώνει

του **Ηρακλή Κόλλια**
καθηγητή του Τ.Ε.Φ.Α.Α. Α.Π.Θ.,
προέδρου του Τμήματος

Το Τ.Ε.Φ.Α.Α. είναι 24 ετών, και είναι η πανεπιστημιακή συνέχεια της Ε.Α.Σ.Α. (πρώην Γυμναστικής Ακαδημίας). Έχει 400 και πλέον φοιτητές ανά έτος και έχουν αποφοιτήσει από αυτό περισσότεροι από 13.000 φοιτητές του.

Στο προσωπικό του περιλαμβάνει 53 μέλη Δ.Ε.Π. (ήταν 31 έως το 2003, πριν δηλαδή να «λεκτροποιηθούν» τα μέλη Ε.Ε.Δι.Π.), 27 μέλη Ε.Ε.Δι.Π. Ι, 3 μέλη Ε.Ε.Δι.Π. ΙΙ, 3 ΕΤΕΠ και 7 άτομα στη γραμματεία. Είναι επίσης αποσπασμένοι στο τμήμα 59 καθηγητές φυσικής αγωγής.

Αυτά που μας τιμούν

Στο τμήμα λειτουργούν σήμερα δύο μεταπτυχιακά προγράμματα. Έχουν δημοσιευθεί 220 και πλέον επιστημονικές εργασίες σε διεθνώς αναγνωρισμένα περιοδικά κατά την τελευταία πενταετία, με περισσότερες από 1.000 επιστημονικές αναφορές. Υπάρχει παρουσία σε πολλά διεθνή συνέδρια με εργασίες, σχετικά με την επιστημονική περιοχή του τμήματος.

Το τμήμα έχει ικανότητα επιτυχούς διοργάνωσης παγκοσμίων συνεδρίων, όπως ήταν το προ-Ολυμπιακό συνέδριο του 2004. Σε συνεργασία με το Α.Π.Θ. και το Υπουργείο Παιδείας κέρδισε για τη Θεσσαλονίκη τη διοργάνωση του Παγκοσμίου Φοιτητικού Πρωταθλήματος Πάλης για το 2008.

Στα εργαστήρια του τμήματος αξιολογείται η απόδοση εκατοντάδων νέων παιδιών και αθλητών με σκοπό την πρόληψη ατυχημάτων, αλλά και τη μεγάλη αθλητική επίδοση. Υποστηρίζει επίσης τους φορείς που ασχολούνται με Α.Μ.Ε.Α., διαθέτοντας ειδικό εργαστήριο γι' αυτόν το θεσμό.

Μέλη του τμήματος έχουν εργασθεί ως επιστημονικοί σύμβουλοι ή και προπονητές και έχουν αναδείξει και Ολυμπιονίκες. Το Τ.Ε.Φ.Α.Α. έχει φοιτητές Ολυμπιονίκες αλλά και μέλη των ομάδων του πανεπιστημίου (2η θέση στο φοιτητικό ευρωπαϊκό πρωτάθλημα καλαθοσφαίρισης 2007).

Σε συνεργασία με τη Νομαρχία Θεσσαλονίκης δημιούργησε δύο γήπεδα ποδοσφαίρου στις εγκαταστάσεις της Θέρμης, όπου διδάσκει τους φοιτητές του. Εκεί αθλούνται και αγωνίζονται καθημερινά εκατοντάδες νέοι από όλη τη Θεσσαλονίκη. Έτσι για το Τ.Ε.Φ.Α.Α., η διασύνδεση του πανεπιστημίου με την κοινωνία έχει γίνει καθημερινότητα.

Τι μας πληγώνει

Οι φοιτητές και οι διδάσκοντες διανύουν τουλάχιστον σαράντα χιλιόμετρα ημερησίως, από μάθημα σε μάθημα, από τη μία άκρη της πόλης (π.χ. Σταυρούπολη), στην άλλη (π.χ. Θέρμη). Ο πανέμορφος χώρος των 170 και πλέον στρεμμάτων στη Θέρμη, προϊόν της παλαιάς Ε.Α.Σ.Α., συνεχίζει κατά ένα μεγάλο μέρος να μένει ακάλυπτος. Το υπουργείο ολιγωρεί να ανταποκριθεί στα αιτήματα του τμήματος. Κάθε χρόνο πρώτα αρχίζουν τα μαθήματα και πάντα με καθυστέρηση έρχονται οι αποσπάσεις καθηγητών φυσικής αγωγής.

Το Τ.Ε.Φ.Α.Α. προσπαθεί συνεχώς για το καλύτερο με ομαδικό πνεύμα. Για τον αθλητισμό η αξιολόγηση είναι καθημερινή πρακτική και διδάσκουμε τους φοιτητές πώς να μάθουν να την εφαρμόζουν. Τους διδάσκουμε επίσης ότι κάθε άσκηση βαθμολογείται για την τελειότητα στην εκτέλεσή της αλλά και για το βαθμό δυσκολίας της. Η άσκηση, η άθληση και ο αθλητισμός είναι κοινωνικό αγαθό και θα πρέπει να αποφασίσει η πολιτεία αν θέλει να έχει ομάδα ανταγωνιστική.

Η Έδρα UNESCO είναι μία από τις 3 «Έδρες» στη νοτιοανατολική Ευρώπη και έχει ως σκοπό να προωθήσει σε όλες τις εκπαιδευτικές βαθμίδες τις αξίες του πολιτισμού ειρήνης και μη βίας και να ευαισθητοποιήσει στην κατεύθυνση αυτή εκπαιδευτές και εκπαιδευόμενους.

ΠΗΓΗ: ΦΩΤ. ΑΡΧΕΙΟ Δ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΥ

Η Έδρα UNESCO του Α.Π.Θ. σε σχολείο της Λάρισας το 2000.

ΔΕΚΑ ΧΡΟΝΙΑ ΣΥΜΠΛΗΡΩΝΕΙ Η ΕΔΡΑ UNESCO ΣΤΟ Α.Π.Θ.

Μια συμβολή στην ειρήνη και στον πολιτισμό

της **Δήμητρας Παπαδοπούλου**
ομότιμης καθηγήτριας του Α.Π.Θ.,
διευθύντριας της Έδρας UNESCO

«...Η Έδρα UNESCO του Α.Π.Θ. καταδεικνύει με τις δραστηριότητές της τη δύναμη των πανεπιστημίων να συμβάλουν ώστε να οικοδομηθεί η ειρήνη στη σκέψη των ανθρώπων...»

(UNESCO, απόσπ. Απόφ. βράβευσης της «Έδρας», 2002).

Η Έδρα UNESCO συνδέει το πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης με διεθνείς διακυβερνητικούς οργανισμούς (UNESCO, UNICEF κ.ά.), με το παγκόσμιο δίκτυο των 650 Εδρών UNESCO (σε 700 Α.Ε.Ι., σε 124 κράτη), με τις 87 Έδρες UNESCO με αντικείμενο τον πολιτισμό ειρήνης (σε Α.Ε.Ι. 60 κρατών), με το δίκτυο των 41 Α.Ε.Ι. από όλη την Ευρώπη (συνδιοργάνωση μεταπτυχιακού προγράμματος) και με πολλές διεθνείς και ελληνικές μη κυβερνητικές οργανώσεις.

Η «Έδρα» είναι ενεργό μέρος των ανωτέρω δικτύων. Εμφανίζεται σε πλήθος διεθνών δικτυακών τόπων.

Ως αντικείμενο έχει την εκπαίδευση για τα ανθρώπινα δικαιώματα, τη δημοκρατία και την ειρήνη. Είναι μία από τις τρεις «Έδρες» με αυτό το αντικείμενο στη νοτιοανατολική Ευρώπη.

Σκοπός της είναι να προωθήσει στο πανεπιστήμιο και στις άλλες βαθμίδες εκπαίδευσης τις αξίες του πολιτισμού ειρήνης και μη βίας και να ευαισθητοποιήσει σ' αυτές εκπαιδευτικούς, φοιτητές, μαθητές, την κοινή γνώμη.

Σταθμοί στην ιστορία της «Έδρας»

1994: έναρξη στο Α.Π.Θ. διατημηματικού προγράμματος εκπαίδευσης στα ανθρώπινα δικαιώματα και την ειρήνη, εξέλιξη προϋπάρχοντος από το 1986 σχετικού μαθήματος (προπτυχιακού, μεταπτυχιακού).

1997: το ανωτέρω θεσμοθετείται ως Έδρα UNESCO (Συμφωνία Α.Π.Θ. - UNESCO).

1998: η «Έδρα» εντάχθηκε στο «Ευρωπαϊκό Μεταπτυχιακό Πρόγραμμα Σπουδών για τα Ανθρώπινα Δικαιώματα και τον Εκδημοκρατισμό». Το Α.Π.Θ. / Έδρα UNESCO είναι το συντονίζον πανεπιστήμιο στην Ελλάδα.

Η αντιπρύτανης ακαδημαϊκών υποθέσεων και προσωπικού του Α.Π.Θ., καθ. Αθανασία Τσατσάκου και η υπεύνη της Έδρας UNESCO του Α.Π.Θ., καθ. Δήμητρα Παπαδοπούλου επιδίδουν τα διπλώματα στους μεταπτυχιακούς φοιτητές.

Στιγμιότυπο από έκθεση της UNICEF που πραγματοποιήθηκε το 2007 στο Α.Π.Θ. με τίτλο «Τα παιδιά ζωγραφίζουν τα δικαιώματά τους».

Ετοιμάζοντας τις γιορτές για τα 10 χρόνια της «Έδρας» το 2007.

Μια συμβολή στην ειρήνη και στον πολιτισμό

2001: δημιουργείται το «Πανελλήνιο Δίκτυο Εκπαιδευτικών για Έναν Πολιτισμό Ειρήνης και Μη Βίας», όργανο συνεργασίας της «Έδρας» με τους εκπαιδευτικούς των άλλων βαθμίδων.

2002: η «Έδρα» βραβεύτηκε από την UNESCO για το έργο της.

Δραστηριότητες

Η Έδρα UNESCO οργανώνει το αναφερθέν Διατμηματικό Πρόγραμμα Εκπαίδευσης για την Ειρήνη (προπτυχιακό). Προσφέρεται στους φοιτητές όλων σχεδόν των τμημάτων του Α.Π.Θ. Ενεγράφησαν ως τώρα περίπου 2500 φοιτητές.

Επίσης η «Έδρα» συμμετέχει στο προαναφερθέν ευρωπαϊκό μεταπτυχιακό πρόγραμμα. Στο πλαίσιο του προγράμματος, το Α.Π.Θ. / Έδρα UNESCO έστειλε σε άλλα ευρωπαϊκά Α.Ε.Ι. 42 έλληνες πτυχιούχους, δέχτηκε 18 μεταπτυχιακούς φοιτητές από 11 κράτη και εκπονήθηκαν ισάριθμες διατριβές με εποπτεία μελών Δ.Ε.Π. του Α.Π.Θ.

Στα μαθήματα της Έδρας UNESCO (προπτυχιακά, μεταπτυχιακά) δίδαξαν ως τώρα 100 περίπου μέλη Δ.Ε.Π. από 35 τμήματα του Α.Π.Θ. αλλά και των πανεπιστημίων Μακεδονίας, Θράκης, Θεσσαλίας, Ιωαννίνων. Το ακαδημαϊκό πρόγραμμά της έχει χαρακτήρα διεπιστημονικό.

Στο διάστημα 1998-2001 η Έδρα UNESCO πρόσφερε μαθήματα στο αντικείμενό της στην Ανωτάτη Σχολή Πολέμου και στη Σχολή Εθνικής Άμυνας. Επίσης οργάνωσε στο Α.Π.Θ. δύο διεθνή και δύο πανελλήνια συνέδρια, πέντε Ημερίδες και οκτώ Πολιτιστικές Εκδηλώσεις (εκθέσεις παιδικής ζωγραφικής, συναυλίες κ.ά.).

Τέλος η «Έδρα» εκδίδει βιβλία και εκπαιδευτικό υλικό στο αντικείμενό της.

Το εκπαιδευτικό έργο της Έδρας UNESCO και η διοίκησή της βασίζονται εξ ολοκλήρου στην εθελοντική αφιλοκερδή υπηρεσία μελών Δ.Ε.Π., φοιτητών και εκπαιδευτικών.

ΝΕΑ ΤΗΛΕΦΩΝΙΚΗ ΓΡΑΜΜΗ

Για την εξυπηρέτηση των φοιτητών

Με πρωτοβουλία της Επιτροπής Κοινωνικής Πολιτικής λειτουργεί από τον Ιούνιο του 2007 τηλεφωνική γραμμή εξυπηρέτησης φοιτητών. Ο αριθμός τηλεφώνου είναι 2310/99-1367 και οι ώρες λειτουργίας είναι από τις 8.00 - 16.00. Επίσης οι φοιτητές μπορούν να ζητούν πληροφορίες μέσω ηλεκτρονικού ταχυδρομείου στη διεύθυνση fititikiline@ad.auth.gr.

Η τηλεφωνική γραμμή δημιουργήθηκε με σκοπό να εξυπηρετεί πρωτοετείς φοιτητές, φοιτητές με αναπηρία, αλλοδαπούς φοιτητές καθώς επίσης και όλους τους φοιτητές του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης. Επιπλέον, παρέχει πληροφορίες για προγράμματα εξε-

ταστικής, μεταπτυχιακά προγράμματα, πληροφορίες σε ό,τι αφορά τη σίτιση και τη στέγαση και για εκδηλώσεις οι οποίες πραγματοποιούνται στο Α.Π.Θ.

Βέβαια, στην πραγματικότητα η τηλεφωνική γραμμή δέχτηκε τηλεφωνήματα με πολύ περισσότερα ζητήματα από τα παραπάνω. Έτσι, για παράδειγμα, υπήρξαν τηλεφωνήματα για υποτροφίες, για κατακτήριες εξετάσεις, για ορκωμοσίες, πληροφορίες για δωρεάν σύνδεση στο Διαδίκτυο κ.ά. Σε κάθε περίπτωση στόχος της τηλεφωνικής γραμμής είναι να ενημερώνει τους φοιτητές με τον καλύτερο δυνατό και γρήγορο τρόπο και να είναι κοντά τους σε ό,τι χρειαστούν.

ΤΟ ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΕΙΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΥΙΟΘΕΤΗΣΕ ΤΟΝ ΠΥΡΟΠΛΗΚΤΟ ΔΗΜΟ ΦΙΓΑΛΕΙΑΣ ΤΟΥ ΝΟΜΟΥ ΗΛΕΙΑΣ

Ο κοινωνικός ρόλος του δημόσιου πανεπιστημίου

Οι ευτυχείς την φύσιν βεβηλούσι. Της λύπης είναι τέμενος η γη.
Αγνώστου πόνου δάκρυ στάζει η αυγή
αι ορφαναί εσπέραι αι χλωμαί πενθούσι· και ψάλλει θλιβερά η εκλεκτή ψυχή.
Ακούω στεναγμούς εν τοις ζεφύροις. Βλέπω παράπονον επί των ίων.
Αισθάνομαι του ρόδου αλγεινόν τον βίον· μυστηριώδους λύπης τους λειμώνας πλήρεις
κ' εντός του δάσους του πυκνού λυγμός ηχεί.

Κ. Π. Καβάφης

του **Γιώργου Συνεφάκη**
επιστημονικού συνεργάτη
του Τμήματος Αρχιτεκτόνων του Α.Π.Θ.

Η πανεπιστημιακή κοινότητα του Αριστοτελείου, όπως και όλη η Ελλάδα, συγκλονίστηκε από τις φοβερές καταστροφές που προκάλεσαν οι πυρκαγιές το φετινό καλοκαίρι. Συνολικά 75 άνθρωποι έχασαν τη ζωή τους, ενώ 2.700.000 στρέμματα γης στην Πελοπόννησο, στην Εύβοια, στο Πήλιο, στην Κεφαλλονιά, στο Γράμμο, στα Πιέρια, στην Πάρνηθα, στην Πεντέλη, στον Υμηττό και σε άλλες περιοχές της χώρας έγιναν παρανάλωμα του πυρός, από το οποίο δεν γλίτωσε ούτε ο χώρος της Αρχαίας Ολυμπίας και το ιερό τοπίο της.

Το Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης, κλίνοντας το γόνυ με ευλάβεια στους νεκρούς και στα νεκρά τοπία και συμπάσχοντας μαζί με τους νέους μετανάστες και πρόσφυγες στην ίδια τους την πατρίδα, αντέδρασε αμέσως. Ξεκινώντας μία γιγαντιαία προσπάθεια για την επούλωση των πληγών που άφησε πίσω της η τεράστια αυτή καταστροφή, ενέκρινε με απόφαση της συγκλήτου καταρχάς ένα κονδύλιο της τάξης των 200.000 € (από τους λογαριασμούς της Επιτροπής Ερευνών και της Εταιρίας για την Αξιοποίηση και Διαχείριση της Περιουσίας του Α.Π.Θ.) και «υιοθέτησε» ένα δήμο του νομού Ηλείας, το Δήμο Φιγαλείας, με απώτερο στόχο να συμβάλει στην ανοικοδόμησή του, στην αποκατάσταση των παραγωγικών του υποδομών και στην επανάκτηση της συνοχής του βαριά τραυματισμένου κοινωνικού του ιστού.

Το πνεύμα της παρέμβασης του Α.Π.Θ. κινείται σε μία λογική όχι μόνον της αποκατάστασης και της επούλωσης των πληγών αλλά και της ταυτόχρονης εκπαίδευσης και επιμόρφωσης των κατοίκων επάνω στα ζητήματα των παραγωγικών τους δραστηριοτήτων. Ίσως αυτό να είναι και η σημαντικότερη παρακαταθήκη που θα μείνει για τις επερχόμενες γενεές και θα συμβάλει ενεργά στην αναστροφή των τάσεων μετανάστευσης που υπήρχε ήδη και ενδέχεται να αυξηθεί μετά τις καταστροφές του Αυγούστου.

Εικόνα γενικής φυσικής καταστροφής από τις πυρκαγιές στην Πελοπόννησο.

ΠΗΓΗ: ΑΡΧΕΙΟ Α.Π.Θ. (ΦΩΤ. Γ. ΣΥΝΕΦΑΚΗΣ)

Ο κοινωνικός ρόλος του δημόσιου πανεπιστημίου

*Με τις παρεμβάσεις του αυτές
στις πληγείσες περιοχές, το
Α.Π.Θ. δεν κάνει τίποτε άλλο από
το να πιστοποιεί ακόμη μία φορά
ότι έχει απόλυτη συναίσθηση του
ρόλου του ως του μεγαλύτερου
δημόσιου ακαδημαϊκού
ιδρύματος της Ελλάδας.*

ΠΗΓΗ: ΑΡΧΕΙΟ Α.Π.Θ. (ΦΩΤ. Γ. ΣΥΝΕΦΑΚΗΣ)

ΠΗΓΗ: ΑΡΧΕΙΟ Α.Π.Θ. (ΦΩΤ. Γ. ΣΥΝΕΦΑΚΗΣ)

*Η επιστημονική ομάδα του Α.Π.Θ. που
αναπτύσσει τις προτάσεις της στους
κατοίκους του Δήμου Φιγαλείας για
την αντιμετώπιση των προβλημάτων
που προέκυψαν από την καταστροφική
πυρκαγιά.*

Στο πνεύμα αυτό, κλιμάκιο πανεπιστημιακών δασκάλων με επικεφαλής τον αντιπρύτανη Στ. Πανά και μέλη τους Ι. Θεριό (Γεωπονική Σχολή), Π. Στεφανίδη (Σχολή Δασολογίας & Φυσικού Περιβάλλοντος), Γ. Αρσένο (Κτηνιατρική Σχολή), Χ. Αντωνόπουλο (Πολυτεχνική Σχολή - Τμήμα Ηλεκτρολόγων Μηχανικών & Μηχανικών Υπολογιστών) και Γ. Συνεφάκη (Πολυτεχνική Σχολή - Τμήμα Αρχιτεκτόνων), επισκέφθηκαν από τις 11 έως 13 Σεπτεμβρίου το Δήμο Φιγαλείας και τον όμορο Δήμο Ανδρίτσαινας, ώστε να έχουν μία πρώτη εικόνα των καταστροφών και να συντονιστούν με τις τοπικές αρχές για τις αναγκαίες πρωτοβουλίες και τις άμεσες παρεμβάσεις.

Ο σημερινός καποδιστριακός Δήμος Φιγαλείας έχει πληθυσμό περί τους 2.200 κατοίκους. Προέκυψε από συνένωση 8 οικισμών και έχει ως βασικές παραγωγικές πηγές τη γεωργία και την κτηνοτροφία. Έδρα του είναι η Φιγάλη, η οποία υπήρξε κατά την αρχαιότητα μία από τις ισχυρότερες αρκαδικές πόλεις. Στην πρόσφατη πυρκαγιά ο δήμος κατάφερε να μην έχει απώλειες ως προς το κτιριακό του δυναμικό, χάρη στην αυτοθυσία των κατοίκων του. Απώλεσε όμως όλο σχεδόν το παραγωγικό κεφάλαιό του, το οποίο μειώθηκε κατά 300.000 ελαιόδεντρα, ενώ σχεδόν όλες οι στάνες και πολλές αγροικίες καταστράφηκαν. Οι ήδη υποβαθμισμένοι οικιστικοί πυρήνες του δήμου περιβάλλονται πλέον από ένα δαντικό τοπίο, με ορίζοντα μόνον τεράστιες εκτάσεις καμένης γης.

*Εκεί που φύτευνε φλισκούνι και άγρια μέντα
και έβγαζε η γης το πρώτο της κυκλάμινο,
τώρα χωριάτες παζαρεύουνε τσιμέντα
και τα πουλιά πέφτουν νεκρά στην υψικάμινο.*

Ν. Γκάτσος

Οι άμεσες ενέργειες του Α.Π.Θ. για την αποκατάσταση της πληγείσας περιοχής, κινούνται σε 5 άξονες:

- ▶ Γεωτεχνικές παρεμβάσεις για τη στήριξη των εδαφών των καμένων δασών και ελαιώνων, ώστε να αποφευχθούν κατά το δυνατόν οι κατολισθήσεις από τις χειμερινές βροχοπτώσεις και να προστατευθούν οι οικισμοί και οι υποδομές τους.
- ▶ Παρεμβάσεις για την ανασυγκρότηση και αποκατάσταση του γεωργοκτηνοτροφικού παραγωγικού κεφαλαίου, με προσφορά εξειδικευμένης τεχνογνωσίας από τα αντίστοιχα τμήματα και τις σχολές του.
- ▶ Παρεμβάσεις για την ανασυγκρότηση και αποκατάσταση του κοινωνικού ιστού του δήμου, με αποστολή ειδικών καθηγητών, για την ψυχολογική στήριξη των κατοίκων και κυρίως των παιδιών.
- ▶ Παρεμβάσεις για την αποκατάσταση των εκπαιδευτικών, πολιτιστικών και μορφωτικών υποδομών, με την εξυγίανση και αναμόρφωση του τραγικά εγκαταλελειμμένου κτιρίου του γυμνασίου και λυκείου της Φιγαλείας.
- ▶ Συνολική θεώρηση των προβλημάτων της ευρύτερης περιοχής και αναπτυξιακές προτάσεις για την ανασυγκρότησή της και την ανάδειξη των φυσικών, ιστορικών και αρχαιολογικών της τόπων, με την εκπόνηση ειδικών χωροταξικών και περιβαλλοντικών μελετών από το αντίστοιχο τμήμα της Πολυτεχνικής Σχολής. Οι μελέτες αυτές θα έχουν ως στόχο, εκτός των άλλων, και τη μελλοντική αποφυγή της συγγραφής δραματικών στίχων, όπως αυτών του Ν. Γκάτσου.

Το πνεύμα της παρέμβασης του Α.Π.Θ. κινείται σε μία λογική όχι μόνον της αποκατάστασης και της επούλωσης των πληγών αλλά και της ταυτόχρονης εκπαίδευσης και επιμόρφωσης των κατοίκων επάνω στα ζητήματα της παραγωγικών τους δραστηριοτήτων. Ίσως αυτό να είναι και η σημαντικότερη παρακαταθήκη που θα μείνει για τις επερχόμενες γενεές και θα συμβάλει ενεργά στην αναστροφή των τάσεων μετανάστευσης που υπήρχε ήδη και ενδέχεται να αυξηθεί μετά τις καταστροφές του Αυγούστου. Ήδη αρκετές από τις παραπάνω παρεμβάσεις βρίσκονται σε εξέλιξη, χρηματοδοτούμενες από το Α.Π.Θ. και κινούνται σε αυτό το πνεύμα.

Εάν ο ρόλος ενός πανεπιστημίου είναι να παράγει γνώση και να προωθή την έρευνα και τις επιστήμες, ο ρόλος ενός δημόσιου πανεπιστημίου εμπεριέχει επιπλέον και μία ανεκτίμητη κοινωνική διάσταση: Να συμβάλλει στη διαρκή επαύξηση της κοινωνικής συνοχής, της κοινωνικής αρωγής και αλληλεγγύης και στην εξάλειψη των κοινωνικών, οικονομικών και μορφωτικών ανισοτήτων μεταξύ των πολιτών.

ΤΟ ΟΓΔΟΟ ΘΑΥΜΑ ΤΗΣ ΑΡΧΑΙΟΤΗΤΑΣ

Ο Μηχανισμός των Αντικυθήρων

του **Γιάννη Σειραδάκη**
καθηγητή του Τομέα
Αστροφυσικής, Αστρονομίας
και Μηχανικής,
του Τμήματος Φυσικής Α.Π.Θ.

Το Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης, αναγνωρίζοντας τη σημασία που έχει ο Μηχανισμός των Αντικυθήρων, αλλά και την ανάγκη για την πλήρη αποκρυπτογράφηση όλων των λειτουργιών του, θέσπισε μία υποτροφία για διδακτορική διατριβή στο Τμήμα Φυσικής.

Ο Μηχανισμός των Αντικυθήρων βρέθηκε τυχαίως το 1900 μ.Χ. σε ένα αρχαίο ναυάγιο κοντά στα Αντικύθηρα, από Σύμιους σφουγγαράδες που είχαν αγκυροβολήσει εκεί λόγω κακοκαιρίας. Από νομίσματα (της Περγάμου), το ναυάγιο χρονολογείται μεταξύ 85 και 67 π.Χ. Από γραφολογικές μελέτες υπολογίστηκε ότι ο Μηχανισμός είχε κατασκευαστεί πιο νωρίς, το 150 έως 100 π.Χ., τότε που ο μεγάλος αρχαίος αστρονόμος Ίππαρχος ζούσε στη Ρόδο. Ο Ίππαρχος πέθανε το 120 π.Χ.

Οι διαστάσεις του ήταν περίπου 30×20×10 (cm) –λίγο μεγαλύτερος από ένα σημερινό φορητό υπολογιστή– και περιείχε τουλάχιστον 30 γρανάζια, με τη βοήθεια των οποίων ήταν δυνατόν να υπολογισθεί, με μεγάλη ακρίβεια, η κίνηση του ήλιου και της σελήνης, οι φάσεις της σελήνης και να προβλεφθούν εκλείψεις (ηλιακές ή σεληνιακές). Είχε μια διπλή κυκλική κλίμακα έμπροσθεν και δύο σπειροειδείς κλίμακες όπισθεν. Ο χειριστής μπορούσε να επιλέξει (στην εμπρόσθια κυκλική κλίμακα) μια οποιαδήποτε ημερομηνία, χρησιμοποιώντας ένα στρόφαλο (μανιβέλα). Ο στρόφαλος εμπλεκόταν συγχρόνως με μία σειρά συνεργαζόμενων γραναζιών που κινούσαν διάφορους δείκτες που έδειχναν τα αστρονομικά φαινόμενα που αναφέρθηκαν παραπάνω, επάνω στις υπόλοιπες κλίμακες του οργάνου. Περιείχε επίσης ένα εκτεταμένο εγχειρίδιο χρήσης. Οι κύριες λειτουργίες του Μηχανισμού των Αντικυθήρων έχουν αποκρυπτογραφηθεί και περισσότερα από 2.000 γράμματα του εγχειριδίου χρήσεως έχουν διαβαστεί (μετά από 2.000 χρόνια!) με τη χρήση εξειδικευμένων καινοτόμων μεθόδων.

Ο Μηχανισμός των Αντικυθήρων είναι τόσο σημαντικός για την εξέλιξη της Τεχνολογίας, όσο και η Ακρόπολις για την Αρχιτεκτονική. Λαμβάνοντας υπόψη τις δυνατότητες της εποχής, θα μπορούσε εύκολα να καταταχθεί ισοδύναμα μεταξύ των επτά θαυμάτων της αρχαιότητας, δεδομένου ότι η γνώση που απαιτείται είναι ασφαλώς πολύ υψηλού επιπέδου και η κατασκευή του εξαιρετικά δύσκολη.

Το Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης, αναγνωρίζοντας τη σημασία που έχει ο Μηχανισμός των Αντικυθήρων στην αποκατάσταση της ιστορικής αλήθειας για τη συμβολή της αρχαίας Ελλάδας στην εξέλιξη της τεχνολογίας, αλλά και την ανάγκη για την πλήρη αποκρυπτογράφηση όλων των λειτουργιών του Μηχανισμού, θέσπισε μία υποτροφία για διδακτορική διατριβή, στο Τμήμα Φυσικής.

Ο υπολογιστής των Αντικυθήρων ξανά σε λειτουργία

Με επιτυχία πραγματοποιήθηκε η διάλεξη που οργάνωσε το Τμήμα Φυσικής του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης με τίτλο: «Η επανεκκίνηση του υπολογιστή των Αντικυθήρων». Η εκδήλωση έλαβε χώρα στην Αίθουσα Τελετών του ιδρύματος στις 15 Ιουνίου.

Κεντρικός ομιλητής ήταν ο καθηγητής του Τμήματος Φυσικής Ιωάννης Σειραδάκης, ο οποίος τονίζοντας όχι μόνο την ιστορική, αλλά και την επιστημονική και ερευνητική σημασία του μηχανισμού των Αντικυθήρων ανακοίνωσε, σε συνεργασία με τις πρυτανικές αρχές, τη χορήγηση υποτροφίας με σκοπό την εκπόνηση διδακτορικής διατριβής με θέμα: «Μελέτη και διερεύνηση του Μηχανισμού των Αντικυθήρων με σύγχρονες τεχνικές μεθόδους».

ΑΡΙΣΤΕΣ ΚΡΙΤΙΚΕΣ ΑΠΕΣΠΑΣΕ Η ΦΟΡΜΟΥΛΑ ΤΗΣ ΟΜΑΔΑΣ A.R.T. 7 ΣΕ ΔΙΕΘΝΗ ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΟ

Η ...ξέφρενη πορεία της φόρμουλας του Α.Π.Θ.

Με ιδιαίτερη επιτυχία και κατευόδιο επαίνων ολοκληρώθηκε η συμμετοχή του οχήματος τύπου φόρμουλας της ομάδας A.R.T. 7 (Aristotle Racing Team) του Τμήματος Μηχανολόγων Μηχανικών του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης σε διεθνή διαγωνισμό που πραγματοποιήθηκε στην πίστα της Ferrari στο Φιοράνο της Ιταλίας. Παρά το γεγονός ότι αυτή ήταν η πρώτη συμμετοχή του οχήματος σε διαγωνισμό τέτοιου υψηλού επιπέδου και είχε να συναγωνιστεί αντίστοιχα άλλες ευρωπαϊκές φοιτητικές ομάδες με μεγάλη εμπειρία, η προσπάθεια της A.R.T. 7 στέφθηκε με απόλυτη επιτυχία. Χαρακτηριστικό των θετικών σχολίων και κριτικών που εισέπραξε η ομάδα του Α.Π.Θ. αποτελεί η εκδήλωση ενδιαφέροντος από τον Riccardo Parenti, μηχανικό της Lamborghini, για μελλοντική συνεργασία με τα μέλη της ομάδας.

Με εξαιρετικές επιδόσεις

Η 9-μηνη σκληρή προσπάθεια των 3 υποψηφίων διδασκόντων και των 9 προπτυχιακών φοιτητών της ομάδας A.R.T. 7 επέφερε εξαιρετικές επιδόσεις. Ο πολύ καλός σχεδιασμός, η κατασκευαστική αρτιότητα και η αξιοπιστία του μονοθέσιου, είχαν ως αποτέλεσμα την κατάταξη του ανάμεσα σε ένα από τα 12 αυτοκίνητα που κατάφεραν να τερματίσουν στον κυρίως αγώνα σε σύνολο 24 διαγωνιζόμενων αυτοκινήτων.

Πολύ καλή εμφάνιση πραγματοποίησε και στο τεστ επιτάχυνσης των 75 μέτρων, συγκεντρώνοντας 62 βαθμούς (75 βαθμούς έλαβε το γρηγορότερο όχημα και 3,5 έλαβε το πιο αργό όχημα). Η φόρμουλα της A.R.T. 7 με ευκολία πέρασε όλους τους τεχνικούς ελέγχους στους οποίους υποβλήθηκε κατά τη διάρκεια του αγώνα (έλεγχος ασφάλειας 157 σημείων, φρένων, θορύβου, ευστάθειας οχήματος), τη στιγμή που ομάδες, όπως η νικήτρια του διαγωνισμού, αντιμετώπισαν προβλήματα έως την τελευταία στιγμή. Σε αντίθεση με οκτώ ομάδες –μερικές από πανεπιστήμια της Ευρώπης με μακρόχρονη εμπειρία σε τέτοιους αγώνες (ETH Zurich, University of Applied Sciences Graz, Bayreuth Universitaet, Coventry University)–, που εγκατέλειψαν τον κυρίως αγώνα λόγω τεχνικών προβλημάτων, όπως αστοχία του συστήματος πέδησης, του διαφορικού κ.ά., το αυτοκίνητο της A.R.T.7 δεν παρουσίασε κανένα τεχνικό πρόβλημα κατά τον αγώνα, γεγονός εξαιρετικά σπάνιο για μια πρωτοεμφανιζόμενη ομάδα.

Η ομάδα A.R.T.7 αποτελείται από του υποψήφιους διδασκότες Γ. Καραογλανίδη, Ι. Νεράντζη, Γ. Φονταρά, τους προπτυχιακούς φοιτητές Ι. Ασλανίδου, Λ. Κόζα, Β. Μπισάνη, Η. Μπόσδα, Η. Νασιόπουλο, Γ. Παππά, Δ. Περπερίδη, Γ. Σίμο, Ν. Τσουκαλά, ενώ επιστημονικός υπεύθυνος είναι ο αναπληρωτής καθηγητής του Τμήματος Ηλεκτρολόγων Μηχανικών και Μηχανικών Υπολογιστών Αθανάσιος Μιχαηλίδης.

ΠΑΓΚΟΣΜΙΑ ΔΙΑΚΡΙΣΗ ΓΙΑ ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΗ ΟΜΑΔΑ ΤΟΥ Α.Π.Θ.

Λογισμικό για την εκπαίδευση των αυτιστικών παιδιών

Την έβδομη θέση στον παγκόσμιο διαγωνισμό της Microsoft, Imagine Cup που διεξήχθη στη Σεούλ της Κορέας κατέκτησε το πρωτοποριακό λογισμικό «NOESIS» για την εκπαίδευση των αυτιστικών παιδιών.

Το συγκεκριμένο λογισμικό αποτελεί δημιούργημα μιας ομάδας τεσσάρων φοιτητών του Τμήματος Ηλεκτρολόγων Μηχανικών και Μηχανικών Υπολογιστών του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης, με αρμόδιο επιβλέποντα τον επίκουρο καθηγητή Λεόντιο Χατζηλεοντιάδη. Κινητήρια δύναμη για τη δημιουργία του «NOESIS» αποτέλεσε ο προσανατολισμός της ερευνητικής ομάδας στην ανάπτυξη τεχνολογίας για τον άνθρωπο και ειδικότερα η κατάργηση οποιουδήποτε αποκλεισμού στην εκπαίδευση.

Σημαντική στην προσπάθεια αυτή υπήρξε η συνδρομή παιδαγωγών και ψυχολόγων, καθώς και η επαφή με γονείς παιδιών με αυτισμό. Με τον τρόπο αυτό, εντοπίστηκαν τα κυριότερα προβλήματα που αντιμετωπίζουν τα παιδιά αυτά και οι ελλείψεις που υπάρχουν στη σημερινή κατάσταση της εκπαίδευσής τους.

Η λειτουργία του λογισμικού στηρίζεται στην καταγραφή κατάλληλων βιοαντιδράσεων μέσω ενός ασύρματου συστήματος (μικρό ρολόι χειρός), που επιτρέπουν την αξιολόγηση του επιπέδου του άγχους κατά τη διάρκεια της εκπαίδευσης. Έτσι, είναι δυνατή η προσαρμογή του εκπαιδευτικού υλικού και της διαδικασίας. Με τη βοήθεια του «NOESIS» ο εκπαιδευτικός έχει τη δυνατότητα παρατήρησης όλων των δεδομένων, ενώ ο γονέας είναι σε θέση να ενημερώνεται για την επίτευξη των στόχων του μαθήματος μέσω κινητού τηλεφώνου.

Επιπλέον, το λογισμικό παρέχει τη δυνατότητα καταγραφής των προτύπων που ακολουθούνται κατά το παιχνίδι ενός παιδιού και της δημιουργίας ερεθισμάτων επιβράβευσης και παρότρυνσης.

Η συνεισφορά του επίκουρου καθηγητή Λεοντίου Χατζηλεοντιάδη στην «Τεχνολογία για τον άνθρωπο» είναι δεδομένη, καθώς το λογισμικό «NOESIS» αποτελεί το τρίτο βήμα μετά τον οδηγό πλοήγησης για τυφλούς και τη συσκευή μετάφρασης της νοηματικής γλώσσας σε προφορικό λόγο και αντίστροφα.

Η ομάδα Noesis στην επιτυχημένη πορεία της στον παγκόσμιο διαγωνισμό ανάπτυξης λογισμικού της Microsoft Imagine Cup 2007, τον Αύγουστο στη Σεούλ της Ν. Κορέας.

ΣΗΜΑΝΤΙΚΗ ΔΙΑΚΡΙΣΗ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΟΛΥΤΕΧΝΙΚΗ ΣΧΟΛΗ ΤΟΥ Α.Π.Θ.

Πρωτιά σε διεθνές συνέδριο για μεταπτυχιακό φοιτητή

Το βραβείο της καλύτερης φοιτητικής εργασίας κέρδισε ο μεταπτυχιακός φοιτητής του Τμήματος Ηλεκτρολόγων Μηχανικών και Μηχανικών Υπολογιστών του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης Θεόφιλος Παπαδόπουλος στο διεθνές συνέδριο Power Tech 2007, που πραγματοποιήθηκε τον περασμένο Ιούλιο στη Λοζάννη της Ελβετίας.

Πρόκειται για το μεγαλύτερο διεθνές συνέδριο για τα συστήματα της ηλεκτρικής ενέργειας του διεθνούς Ινστιτούτου Ηλεκτρολόγων και Ηλεκτρονικών Μηχανικών στην Ευρώπη.

Στη διοργάνωση συμμετείχαν περίπου 580 σύνεδροι από 98 χώρες με περισσότερες από 550 εργασίες.

Η εργασία του κ. Παπαδόπουλου είχε ως θέμα την «Επίδραση της διηλεκτρικής σταθεράς της γης στις σύνθετες αντιστάσεις των εναέριων γραμμών μεταφοράς» και συν-συγγραφέα τον επίκουρο καθηγητή Γρηγόρη Παπαγιάννη. Στην εργασία προτείνεται ένα νέο αναλυτικό μοντέλο για την εναέρια γραμμή μεταφοράς ηλεκτρικής ενέργειας, το οποίο είναι σε θέση να οδηγήσει σε ασφαλή αποτελέσματα σε περιπτώσεις προσομοίωσης ταχέως μεταβαλλόμενων ηλεκτρομαγνητικών μεταβατικών φαινομένων, όπως ατμοσφαιρικές υπερτάσεις, διακοπτικά φαινόμενα και βραχυκυκλώματα.

Απονομή του βραβείου από τον πρόεδρο του Τμήματος Ισχύος της IEEE John Mc Donald στο μεταπτυχιακό φοιτητή Θεόφιλο Παπαδόπουλο, παρουσία του καθηγητή Κων/νου Βουρνά, προέδρου της διεθνούς επιτροπής βραβείου «B. Παπαδιά».

Η ΠΡΟΒΟΛΗ ΤΟΥ Α.Π.Θ. ΜΕ ΠΕΡΙΠΤΕΡΟ ΣΤΗ ΦΕΤΙΝΗ Δ.Ε.Θ.

Έδωσε το «παρών» με την ισότητα των φύλων

Για ακόμη μία φορά έδωσε το «παρών» το Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης στη Διεθνή Έκθεση που πραγματοποιήθηκε στα μέσα του Σεπτεμβρίου στην πόλη. Το θέμα που προβλήθηκε ήταν οι δράσεις και τα προγράμματα που αποσκοπούν στην προαγωγή της ισότητας των δύο φύλων. Τα συγκεκριμένα προγράμματα είναι ενταγμένα στο πλαίσιο της πανεπιστημιακής εκπαίδευσης και φέρουν τον τίτλο «Φύλο και ισότητα - Σπουδές και προγράμματα στο Α.Π.Θ.».

Η αφιετηρία τους βρίσκεται στο 2003 και πρότυπό τους

αποτελέσαν αντίστοιχες καινοτόμοι σπουδές φύλου, που έχουν ήδη υιοθετήσει και εντάξει στο πρόγραμμα σπουδών τους άλλα ευρωπαϊκά πανεπιστήμια. Μέχρι τώρα στο διατμηματικό προπτυχιακό πρόγραμμα συμμετέχουν 11 τμήματα του ιδρύματος. Στην ίδια κατεύθυνση λειτουργεί παράλληλα και ένα αντίστοιχο διατμηματικό μεταπτυχιακό πρόγραμμα στη Φιλοσοφική Σχολή. Η χρηματοδότηση των δράσεων πραγματοποιείται από την Ευρωπαϊκή Ένωση και το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο.

ΟΙ ΠΡΩΤΟΙ ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΟΙ ΤΙΤΛΟΙ ΣΠΟΥΔΩΝ ΤΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ «ERASMUS MUNDUS»

Φοιτητές του κόσμου

Οι πρώτοι μεταπτυχιακοί τίτλοι σπουδών του προγράμματος «ERASMUS MUNDUS», με αντικείμενο τη «Δικτυακή υπολογιστική επικεντρωμένη στις εφαρμογές του ηλεκτρονικού επιχειρείν», υπογράφηκαν στα τέλη της περασμένης ακαδημαϊκής χρονιάς από την αντιπρύτανη ακαδημαϊκών υποθέσεων καθηγήτρια Αθανασία Τσατσάκου. Η διαδικασία πραγματοποιήθηκε παρουσία του προέδρου της Επιτροπής Ευρωπαϊκών Εκπαιδευτικών Προγραμμάτων καθηγητή Άρη Αβδελά και του συντονιστή του προγράμματος για το Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης καθηγητή Γιώργου Χασάπη.

Η απονομή των μεταπτυχιακών τίτλων θα γίνει από κοινού με ακόμη δύο ευρωπαϊκά πανεπιστήμια που συμμετέχουν στο πρόγραμμα, το Πανεπιστήμιο του Reading του Ηνωμένου Βασιλείου και του Πανεπιστημίου Carlos III de Madrid της Ισπανίας.

Προκειμένου να αποκτήσουν το μεταπτυχιακό τίτλο, οι συμμετέχοντες στο πρόγραμμα φοιτητές, που προέρχονταν από τη Γουατεμάλα, την Ινδία, τον Καναδά, την Κίνα, τη Μαλαισία, τη Μολδαβία, το Μαυροβούνιο, τη Νιγηρία, το Πακιστάν, τη Ρωσία και την Ταϊλάνδη, παρακολούθησαν μαθήματα διάρκειας ενός τριμήνου σε κάθε ένα από τα συμμετέχοντα πανεπιστήμια και εξετάστηκαν επιτυχώς σε αυτά.

Το μεταπτυχιακό πρόγραμμα χρηματοδοτείται από τη δράση «ERASMUS MUNDUS» της Ευρωπαϊκής Ένωσης και αποσκοπεί στην αύξηση της ποιότητας και της ελκυστικότητας της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης, καθώς και στην προώθηση της διεθνούς κινητικότητας των φοιτητών. Απώτερο στόχο αποτελεί κυρίως η προσέλκυση φοιτητών που προέρχονται από χώρες εκτός της Ευρωπαϊκής Ένωσης και η προσφορά σε αυτούς μεταπτυχιακής εκπαίδευσης ανταγωνιστικής αυτής των Ηνωμένων Πολιτειών της Αμερικής σε τεχνολογικούς τομείς αιχμής, με την ταυτόχρονη διάδοση των ευρωπαϊκών πολιτισμικών αξιών.

ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΥΣΑ ΕΚΘΕΣΗ ΣΤΟ ΤΕΛΛΟΓΛΕΙΟ ΙΔΡΥΜΑ ΤΕΧΝΩΝ Α.Π.Θ.

Η Θεσσαλονίκη εκπέμπει ήχο και εικόνα

*Ντοκουμέντα από την ιστορία του
ραδιοφώνου, της τηλεόρασης
και του κινηματογράφου της
Θεσσαλονίκης μέσα από ένα
σπάνιο οπτικό, ηχητικό και
αρχαιακό υλικό.*

Μια σημαντική έκθεση, με πλούσιο αρχαιακό υλικό από τη Διεθνή Έκθεση Θεσσαλονίκης και το αρχείο της Ελληνικής Ραδιοφωνίας Τηλεόρασης, που ξαναζωντανεύει τις λαμπρές στιγμές του ραδιοφώνου, της τηλεόρασης και του κινηματογράφου της Θεσσαλονίκης έχει ήδη ανοίξει τις πύλες της στο κοινό στο Τελλόγλειο Ίδρυμα Τεχνών του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης.

Η έκθεση, που φέρει τον τίτλο: «Η Θεσσαλονίκη εκπέμπει: ραδιόφωνο, τηλεόραση, κινηματογράφος - Ο πρωτοποριακός ρόλος της Δ.Ε.Θ. και της Ε.Ρ.Τ.» και αποτελεί ένα ξεχωριστής σημασίας πολιτιστικό γεγονός για την πόλη, αποτελεί την έβδομη κατά σειρά συνεργασία του Τελλόγλειου Ιδρύματος με τη Δ.Ε.Θ., ενώ στη φετινή συμμετέχει και η Ε.Ρ.Τ. Στην έκθεση προβάλλονται ντοκουμέντα από την ιστορία του ραδιοφώνου και της τηλεόρασης και από το Μουσείο Κινηματογράφου με υλικό από την ιστορία του Φεστιβάλ Κινηματογράφου της Θεσσαλονίκης.

Μέσα από το οπτικό, ηχητικό και αρχαιακό υλικό ο επισκέπτης έχει τη δυνατότητα να παρατηρήσει την εξελικτική πορεία των μέσων αυτών στη Θεσσαλονίκη. Παράλληλα, παρουσιάζονται μηχανήματα του 20ού αιώνα και ενδιαφέρον φωτογραφικό υλικό από την Ε.Ρ.Τ. και την Ε.Τ.-3, καθώς και από τη «Συλλογή Μεγαλοκονόμου», στο οποίο εικονίζονται ηθοποιοί που συμμετείχαν στην ιστορική εκπομπή «Το θέατρο στο μικρόφωνο». Επιπλέον, εκτίθενται πορτρέτα ηθοποιών και τραγουδιστών που απεικονίζονταν στα εξώφυλλα του περιοδικού «Ραδιοπρόγραμμα» και πρωτότυπα τεύχη του. Δεν λείπουν σπάνια έγγραφα και αρχαιακό υλικό, χρονολόγια και σημαντικό οπτικοακουστικό υλικό, που θα προβληθεί στο πλαίσιο των αφιερωμάτων στη Δ.Ε.Θ. και στη Θεσσαλονίκη. Τέλος, ο επισκέπτης θα έχει την ευκαιρία να παρακολουθήσει ένα αφιέρωμα στην πρώτη απόπειρα λειτουργίας της τηλεόρασης στην Ελλάδα, σε μια συνεργασία της Δ.Ε.Θ. με τη Δ.Ε.Η. το Σεπτέμβριο του 1960.

Η έκθεση θα λειτουργήσει έως τις 13 Ιανουαρίου 2008 κατά τις ημέρες και ώρες: Δευτέρα, Τρίτη, Πέμπτη, Παρασκευή 09:00 - 14:00, Τετάρτη 09:00 - 21:00, Σάββατο, Κυριακή 10:00 - 18:00.

ΜΟΝΑΔΙΚΟ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ ΤΟ ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ ΠΕΙΡΑΜΑΤΙΚΗΣ ΟΦΘΑΛΜΟΛΟΓΙΑΣ ΤΟΥ Α.Π.Θ.

ΠΗΓΗ: ΑΡΧΕΙΟ Α.Π.Θ. (ΦΩΤ. Γ. ΤΣΟΥΦΛΙΔΗΣ)

ΠΗΓΗ: ΑΡΧΕΙΟ Α.Π.Θ. (ΦΩΤ. Γ. ΤΣΟΥΦΛΙΔΗΣ)

Σαν τα μάτια μας...

*Αποκλειστικά από το
Α.Π.Θ. η πειραματική
χειρουργική εκπαίδευση των
ειδικευόμενων ιατρών της
οφθαλμολογίας.*

Ολοκληρώθηκε με επιτυχία η 2η Ελληνική Θερινή Εκδήλωση Οφθαλμολογικών Πειραματικών Χειρουργειών (2nd Greek Summer Ophthalmic Wet Labs) στο Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης από το Εργαστήριο Πειραματικής Οφθαλμολογίας. Ειδικευόμενοι και ειδικοί ιατροί από την Ελλάδα και το εξωτερικό ασκήθηκαν, ώστε να βελτιώσουν τις χειρουργικές επιδόσεις τους.

Στη φετινή εκδήλωση, που πραγματοποιήθηκε στις αρχές Σεπτεμβρίου, οι ιατροί εκπαιδεύτηκαν στις τελευταίες χειρουργικές τεχνικές της οφθαλμολογίας, εναλλασσόμενοι στις θέσεις του πειραματικού χειρουργείου, ώστε να αποκτήσουν μια χειρουργική προ-παιδεία στα θέματα που τους ενδιαφέρουν. Η σημαντικότητα του έργου του βρίσκεται στο ότι το οφθαλμολογικό χειρουργείο έχει ιδιαιτερότητες που καθιστούν ιδιαίτερα δύσκολη την απευθείας και εξ αρχής εκπαίδευση των ιατρών στους ασθενείς. Η θεματολογία του πειραματικού σχολείου περιελάμβανε θέματα όπως χειρουργική του καταρράκτη, χειρουργική του γλαυκώματος, υαλοειδο-αμφιβληστροειδική χειρουργική, διαθλαστική χειρουργική, τραυματιολογία - ειδικά ράμματα, ενδοϋαλοειδικές εγχύσεις φαρμάκων.

Το Εργαστήριο Πειραματικής Οφθαλμολογίας του Α.Π.Θ. είναι ένα πρότυπο εργαστήριο, το μοναδικό στην Ελλάδα και από τα πρωτοπόρα διεθνώς. Καθ' όλη τη διάρκεια του ακαδημαϊκού έτους, το εργαστήριο προσφέρει χειρουργική προ-παιδεία στους ειδικευόμενους ιατρούς των πανεπιστημιακών κλινικών και των άλλων νοσοκομείων της Θεσσαλονίκης και όλης της Ελλάδας, καθώς και στους φοιτητές του προγράμματος «ERASMUS». Επίσης, έχει οργανώσει τα τελευταία έξι χρόνια πειραματικά χειρουργεία σε πολλά ελληνικά και διεθνή συνέδρια και μέχρι σήμερα έχουν εκπαιδευθεί περισσότεροι από χίλιοι Έλληνες και ξένοι οφθαλμίατροι.

ΗΜΕΡΙΔΑ ΓΙΑ ΤΗ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ Α.Π.Θ. ΚΑΙ Ε.Κ.Ε.Τ.Α.

Δημιουργία ζώνης καινοτομίας

Η δυνατότητα συνεργασίας του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης με το Εθνικό Κέντρο Έρευνας και Τεχνολογικής Ανάπτυξης εξετάστηκε σε ημερίδα που διοργάνωσε η Πολυτεχνική Σχολή και πραγματοποιήθηκε στις 14 Σεπτεμβρίου στο αμφιθέατρο Τοπογράφων. Απώτερο στόχο αποτελεί η δημιουργία ζώνης καινοτομίας στη Θεσσαλονίκη και ευρύτερα στη Βόρεια Ελλάδα με την ανάπτυξη της έρευνας, της τεχνολογίας και των καινοτόμων δράσεων.

Στην ημερίδα παρευρέθηκε ο πρόεδρος του Πανεπιστημίου της Καρλσρούης Horst Hippler, ο οποίος κατέθεσε την εμπειρία του από τη συνεργασία του πανεπιστημίου με το Ερευνητικό Κέντρο της Καρλσρούης και το μοντέλο λειτουργίας του Τεχνολογικού Ινστιτούτου που προέκυψε από αυτή.

Στην ανάγκη δημιουργίας ενός ανάλογου μοντέλου και στη Θεσσαλονίκη αναφέρθηκε ο κοσμήτορας της Πολυτεχνικής Σχολής Νίκος Μουσιόπουλος, εστιάζοντας την ομιλία του στην αλληλοσυμπληρούμενη δυναμική που μπορούν να προσφέρουν οι δύο φορείς της συνεργασίας, δηλαδή το πανεπιστήμιο και το ερευνητικό κέντρο.

Ο πρόεδρος του Εθνικού Κέντρου Έρευνας και Τεχνολογικής Ανάπτυξης Κώστας Κυπαρισσίδης, αφού επιδοκίμασε το εγχείρημα της συνεργασίας και τη δημιουργία κοινών ερευνητικών και τεχνολογικών πρωτοβουλιών, επεσήμανε στον αντίποδα την ανεπάρκεια εξοπλισμού των εργαστηρίων των ελληνικών πανεπιστημίων, καθώς και την έλλειψη νέου επιστημονικού προσωπικού και συντονισμού.

ΥΠΟ ΤΗΝ ΑΙΓΙΔΑ ΤΟΥ Α.Π.Θ. ΤΟ 42ο ΠΑΝΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΣΥΝΕΔΡΙΟ ΟΔΟΝΤΙΑΤΡΙΚΗΣ ΕΡΕΥΝΑΣ

Η πρόοδος στην οδοντιατρική έρευνα

Για πρώτη φορά φιλοξενήθηκε στην Ελλάδα το Πανευρωπαϊκό Συνέδριο της Διεθνούς Ομοσπονδίας για την οδοντιατρική έρευνα. Το συνέδριο, που τελούσε υπό την αιγίδα του Α.Π.Θ., πραγματοποιήθηκε στα τέλη Σεπτεμβρίου στο Συνεδριακό Κέντρο «Ιωάννης Βελλίδης».

Ξεχωριστό χαρακτήρα στο συνέδριο έδωσαν οι 32 ομιλίες των 7 συμποσίων και ειδικότερα οι 4 κεντρικές ομιλίες που παρουσίασαν μερικοί από τους πλέον γνωστούς στη διεθνή επιστημονική κοινότητα επιστήμονες και ερευνητές από την Ευρώπη και τις Ηνωμένες Πολιτείες της Αμερικής. Παράλληλα, πραγματοποιήθηκαν περίπου 600 ανακοινώσεις ερευνητικών αποτελεσμάτων από 45 χώρες.

Εισηγητές του 42ου Πανευρωπαϊκού

ΠΗΓΗ: ΑΡΧΕΙΟ Α.Π.Θ. (ΦΩΤ. Γ. ΤΣΟΥΦΛΗ)

Συνεδρίου για την οδοντιατρική έρευνα ήταν ερευνητές που έχουν συμβάλει στη διαμόρφωση της παγκόσμιας βιβλιογραφίας με θεματικές, όπως η σχέση μεταξύ της περιοδοντικής νόσου και των καρδιαγγειακών νοσημάτων, τις εφαρμογές της βιοτεχνολογίας στην αντιμετώπιση των οδοντιατρικών προβλημάτων, τις σύγχρονες τεχνικές ανίχνευσης και αντι-

μετώπισης της τερηδόνας κ.ά. Μεταξύ των εισηγητών ήταν, άλλωστε, και ο καθηγητής Paul Sharpe, υποστηρικτής της δυνατότητας διάπλασης νέων δοντιών με τη χρήση βλαστοκυττάρων, άποψη που αντιμετωπίστηκε με αρκετές επιφυλάξεις, καθώς και ο καθηγητής Josef Penninger, ο οποίος, παρά τη μικρή του ηλικία, συγκαταλέγεται ανάμεσα στους 10 κορυφαίους ερευνητές των Η.Π.Α.

Η τελετή έναρξης πραγματοποιήθηκε στην Αίθουσα Τελετών του Ιδρύματος και κατά τη διάρκεια της απηύθυναν χαιρετισμούς ο πρύτανης του Α.Π.Θ. Αναστάσιος Μάνθος, ο πρόεδρος της Διεθνούς Ομοσπονδίας Aaron Palmer και ο πρόεδρος του ευρωπαϊκού τμήματός της, καθηγητής της Οδοντιατρικής Σχολής του Α.Π.Θ. Δημήτρης Τζιαφάς.

ΤΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΣΥΝΑΝΤΗΣΗΣ ΓΙΑ ΤΙΣ ΙΑΤΡΙΚΕΣ ΚΑΙ ΒΙΟΛΟΓΙΚΕΣ ΕΠΙΣΤΗΜΕΣ

Στο Α.Π.Θ. φιλοξενήθηκε κατά το χρονικό διάστημα από 7 έως 9 Σεπτεμβρίου η 5η και προτελευταία συνάντηση για το «Μεσογειακό Ερευνητικό και Πανεπιστημιακό Εκπαιδευτικό Δίκτυο σε Ιατρικές και Βιολογικές Επιστήμες».

Φορείς του προγράμματος είναι το Σχολή Ιατρικής του Α.Π.Θ., το Τμήμα Ιατρικής του Δημοκρίτειου Πανεπιστημίου Θράκης, το Τμήμα Ιατρικής του Πανεπιστημίου Πατρών, το Νοσοκομείο Πάφου, το Πανεπιστήμιο Κύπρου και το Πανεπιστήμιο της Νάπολης.

Πρωταρχικός στόχος του προγράμματος, που εφαρμόζεται για πρώτη φορά στο μεσογειακό χώρο, είναι η έρευνα της εκπαιδευτικής μεθοδολογίας και η ανάπτυξη της απαραίτητης τεχνολογίας για την από απόσταση και μέσω Διαδικτύου ανταλλαγή εξειδικευμένου εκπαιδευτικού υλικού και δραστηριοτήτων. Η βασική επιδίωξη είναι να αντιμετωπιστεί το σύγχρονο πρόβλημα που αναδεικνύεται στην ιατρική εκπαίδευση και αφορά την ανάγκη για υπερ-εξειδικευμένη γνώση, η οποία πρέπει να αναπτυχθεί και να διδαχθεί από υπερ-εξειδικευμένους πανεπιστημιακούς δασκάλους και ερευνητές, που δεν είναι πάντα διαθέσιμοι κατά τόπους και κυρίως σε περιφερειακά πανεπιστημιακά ιδρύματα. Μεταξύ άλλων, μελετάται η δυνατότητα και η απαραίτητη στρατηγική για την κατανεμημένη ανάπτυξη εξειδικευμένου εκπαιδευτικού υλικού που θα μπορούσε να χρησιμοποιηθεί για διδασκαλία της ιατρικής με βάση τα περιστατικά και τα προβλήματα.

Στην ημερίδα πραγματοποιήσαν παρεμβάσεις ο καθηγητής Ιατρικής Πληροφορικής του Α.Π.Θ. και πρώην πρόεδρος Πε.Σ.Υ.Π. Δυτικής Μακεδονίας Κωνσταντίνος Παππάς, ο λέκτορας Ιατρικής Πληροφορικής του Α.Π.Θ. Παναγιώτης Μπαμίδης και ο καθηγητής μαιευτικής - γυναικολογίας του Α.Π.Θ. Θεόδωρος Αγοραστός. Όλοι τόνισαν τη συμβολή του προγράμματος στην ανάπτυξη μιας κοινής ερευνητικής και εκπαιδευτικής πλατφόρμας, εύκολα προσβάσιμης, που θα καλύπτει τις σύγχρονες προϋποθέσεις για τον εκσυγχρονισμό και την ανάπτυξη της ερευνητικής και εκπαιδευτικής διαδικασίας, και επεσήμαναν τη δυνατότητα δημιουργίας, με τη βοήθεια της τηλεματικής και της πληροφορικής, ενός νέου τρόπου εκπαίδευσης των φοιτητών ιατρικής στο Α.Π.Θ.

Η ιατρική εκπαίδευση μέσα από το Διαδίκτυο

ΠΗΓΗ: ΦΩΤΟΓΡΑΦΙΚΟ ΑΡΧΕΙΟ Α.Π.Θ.

Ένα πρωτοποριακό πρόγραμμα που εφαρμόζεται για πρώτη φορά στο μεσογειακό χώρο και ερευνά τη μετάδοση της εκπαιδευτικής μεθοδολογίας μέσω των δυνατοτήτων της σύγχρονης τεχνολογίας.

ΑΠΟΧΑΙΡΕΤΙΣΤΗΡΙΑ ΕΚΔΗΛΩΣΗ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΙΚ. ΔΟΥΚΑ - ΚΑΜΠΙΤΟΓΛΟΥ

Τίμησαν το ήθος και την ακαδημαϊκή ακεραιότητα

ΠΗΓΗ: ΑΡΧΕΙΟ Α.Π.Θ.

ΠΗΓΗ: ΑΡΧΕΙΟ Α.Π.Θ.

Αποχαιρετιστήρια εκδήλωση προς τιμήν της καθηγήτριας και πρώην αντιπρυτά-
νεως Αικατερίνης Δούκα - Καμπίτογλου οργάνωσε ο Τομέας Αγγλικής Λογοτε-
χνίας του Τμήματος Αγγλικής. Την εκδήλωση, που πραγματοποιήθηκε στην αίθουσα
τελετών της Φιλοσοφικής Σχολής στις 26 Σεπτεμβρίου, χαιρέτησαν ο κοσμήτορας
της Φιλοσοφικής Σχολής Φοίβος Γκικόπουλος, η πρόεδρος του Τμήματος Αγγλικής
Αγγελική Αθανασιάδου, ο τέως πρύτανης και ομότιμος καθηγητής του Τμήματος
Φυσικής Γίαννης Αντωνόπουλος, ο ομότιμος καθηγητής της Φιλοσοφικής Σχολής
Δημήτρης Λυπουρλής, η καθηγήτρια του Τμήματος Αγγλικής Έλση Σακελλαρίδου,
η γραμματέας αντιπρυτάνεως Ελένη Χρυσοβελίδου και οι πρώην διδακτορικές της
φοιτήτριες Μαρία Σχοινά και Παρασκευή Παπαλεωνίδα.

Η ανεκτίμητη και μακροχρόνια προσφορά στο Τμήμα Αγγλικής, η ακαδημαϊκή
ακεραιότητα και το ήθος της κ. Καμπίτογλου υπογραμμίστηκαν από όλους τους
ομιλητές, ενώ ξεχωριστή ήταν η αναφορά τους στη μοναδική ικανότητα της τι-
μώμενης να συνδυάζει την αποφασιστικότητα με τη σεμνότητα, την ευαισθησία
με τη λογική, τη δυναμικότητα με την πραότητα. Η πρώην αντιπρύτανης από την
πλευρά της, αφού πραγματοποίησε μια αναδρομή στη ζωή της στο πανεπιστήμιο
ως ακαδημαϊκή δασκάλα και ερευνήτρια, ευχαρίστησε τους συναδέλφους και
συνεργάτες της, αλλά και την «άγνωστη φοιτήτρια» –όπως είπε– που αποτέλεσε
όλα αυτά τα χρόνια πηγή έμπνευσης και δύναμης για την ίδια.

Κλείνοντας, οραματίστηκε μια εποχή στην οποία τα άτομα της τρίτης ηλικίας
θα είναι ενεργά μέλη της κοινωνίας και θα είναι σε θέση να συμβάλλουν ουσια-
στικά, προσφέροντας τις εμπειρίες τους, αλλά και την παρουσία τους. «Σε μια
τέτοια ουτοπία, φαντάζομαι τον εαυτό μου να είναι η μάγισσα της φυλής», είπε
χαρακτηριστικά η κ. Καμπίτογλου. Ευχή όλης της πανεπιστημιακής κοινότητας
είναι να συνεχίσει ακούραστα να «μαγεύει» και να εμπνέει τον κόσμο γύρω της.

«Αφιέρωμα στην Πελαγία Γέσιου - Φαλτσή»

*Τελετή επίδοσης της επιστημονικής
επετηρίδας του Τμήματος Νομικής του Α.Π.Θ.
προς τιμήν της ομότιμης καθηγήτριας.*

ΠΗΓΗ: ΑΡΧΕΙΟ Α.Π.Θ.

Σε μια πανηγυρική τελετή, που πραγματοποιήθηκε στην Αί-
θουσα Τελετών του Α.Π.Θ. στις 22 Ιουνίου, επιδόθηκε στην
ομότιμη καθηγήτρια Πελαγία Γέσιου - Φαλτσή η επιστημονική
επετηρίδα που εκδόθηκε προς τιμήν της. Η εκδήλωση διοργανώ-
θηκε με πρωτοβουλία του Τμήματος Νομικής, κατόπιν σχετικής
εισηγήσης του Τομέα Αστικού, Δικονομικού και Εργατικού Δικαί-
ου, σε συνεργασία με τις πρυτανικές αρχές του ιδρύματος.

Το τρίτομο έργο, που φέρει τον τίτλο «Αφιέρωμα στην
Πελαγία Γέσιου - Φαλτσή», αποτυπώνει με έκδηλο τρόπο την
ανταπόκριση της διεθνούς και της εγχώριας ακαδημαϊκής κοινό-
τητας στη διαχρονική ακαδημαϊκή και επιστημονική πορεία της
καθηγήτριας. Μια πορεία, κατά την οποία η ομότιμη καθηγήτρια
υπηρέτησε τον επιστημονικό κλάδο του αστικού δικονομικού
δικαίου, με τη διδασκαλία της και την ακούραστη συγγραφική
της παραγωγή, για περισσότερο από 40 χρόνια. Ενδεικτική

ήταν η συμμετοχή στην τελετή νομικών από το δικαστικό και
ακαδημαϊκό χώρο, αλλά και πλήθους φοιτητών, γεγονός που
αποτελέσε την καλύτερη απόδειξη για την αναγνώριση του
έργου της διακεκριμένης νομικού.

Χαρακτηριστικό της τελετής αποτέλεσε ο συνδυασμός του
επιστημονικού και του ακαδημαϊκού στοιχείου. Οι καθηγητές
Ν. Κλαμαρής και Κ. Καλαβρός, επωμίστηκαν με τις εισηγήσεις
τους το επιστημονικό μέρος της εκδήλωσης, ενώ οι καθηγητές
Π. Λαδάς και Αθ. Καΐσης με τον πανηγυρικό τους λόγο εξήραν
την επιστημονική και ακαδημαϊκή προσωπικότητα της τιμώμε-
νης καθηγήτριας. Την τελετή επιμελήθηκαν και συντόνισαν οι
καθηγήτριες του Νομικού Τμήματος Χαρ. Απαλαγάκη και Λήδα
Πίψου. Στην επιστημονική της αντιφώνηση η κυρία Γέσιου Φαλ-
τσή ανταπέδωσε τις ευχαριστίες της προς τους συναδέλφους
της, τους συνεργάτες και τους μαθητές της.

ΜΕ ΣΚΟΠΟ ΤΗ ΒΕΛΤΙΩΣΗ ΤΩΝ ΠΑΡΕΧΟΜΕΝΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΤΗΣ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ

Μια πρόταση για την αυτοαξιολόγηση των διοικητικών υπηρεσιών του Α.Π.Θ.

Από τις εξελίξεις που τρέχουν τόσο σε ευρωπαϊκό όσο και σε εθνικό επίπεδο προκύπτει ότι σήμερα συντελείται μία μετάβαση από τη διοίκηση των διαδικασιών στη διοίκηση των αποτελεσμάτων, σε εφαρμογή του συστήματος διοίκησης ολικής ποιότητας.

Σε εφαρμογή του νόμου 3374/05 για τη διασφάλιση της ποιότητας στην ανώτατη εκπαίδευση έχει ήδη συσταθεί σε εθνικό επίπεδο η ανεξάρτητη διοικητική αρχή με την ονομασία: **Αρχή Διασφάλισης Ποιότητας Ανωτάτης Εκπαίδευσης**, η οποία και απέστειλε αλληλογραφίες προς τις ακαδημαϊκές μονάδες (μονομηματικές σχολές - τμήματα) όλων των πανεπιστημίων.

Από το 2004 υπάρχει και ο ν. 3230, ο οποίος καθιερώνει σύστημα διοίκησης με στόχους, μέτρηση αποδοτικότητας, στρατηγική διοίκησης.

Σε εφαρμογή των διατάξεων του παραπάνω νόμου έχει καταρτιστεί από το Υπουργείο Εσωτερικών το «**κοινό πλαίσιο αξιολόγησης**» (Κ.Π.Α.), που αποτελεί την ελληνική έκδοση του «common assessment framework» (C.A.F.). Το τελευταίο είναι το αντίστοιχο κοινό πλαίσιο αξιολόγησης που λειτουργεί ήδη από το 2000 στις χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Στην ιστοσελίδα του Υπουργείου Εσωτερικών (www.gsra.gr) υπάρχει καταχωρημένος ο οδηγός εφαρμογής του κοινού πλαισίου αξιολόγησης.

Με το νέο νόμο - πλαίσιο επιβάλλεται η «**με κάθε πρόσφορο τρόπο βελτίωση της ποιότητας των προσφερομένων υπηρεσιών**» αλλά και «**η δημοσιοποίηση στο κοινωνικό σύνολο με κάθε δυνατή διαφάνεια της όλης δραστηριότητάς μας**» (άρ. 1 παρ.2ε, τελευταίο εδάφιο νέου νόμου-πλαισίου 3549/07).

της Παρασκευής Αναστασίου-Μόσχου

προϊσταμένης
Διεύθυνσης Διοικητικού του Α.Π.Θ.

Η έκθεση της Ένωσης Ευρωπαϊκών Πανεπιστημίων

Η Ένωση Ευρωπαϊκών Πανεπιστημίων (CRE/EUA) ήδη και πριν τη σύνοδο του Βερολίνου είχε προχωρήσει σε διαδικασίες αξιολόγησης μικρού αριθμού Α.Ε.Ι. και Τ.Ε.Ι. Μεταξύ αυτών ήταν και το Α.Π.Θ. Η έκθεση επισκόπησης του Α.Π.Θ. (Ιούλιος 2001) από τους κριτές της Ένωσης Ευρωπαϊκών Πανεπιστημίων παρουσιάζει μεγάλο ενδιαφέρον και είναι ενδεικτική της έλλειψης κεντρικού στρατηγικού σχεδιασμού ανάπτυξης του ιδρύματος. Ενδεικτικά παρατίθεται αυτούσιο κομμάτι της έκθεσης από το κεφάλαιο Η': «Διασφάλιση ποιότητας».

Παρατηρήσεις και προτάσεις: ...

«Εφιστούμε την προσοχή του πανεπιστημίου στη Διακήρυξη της Μπολόνια και στην πρόσφατη επιβεβαίωσή της από τους υπουργούς παιδείας στην Πράγα, όπου αποδίδεται δεσπόζων ρόλος στην έννοια της διασφάλισης ποιότητας. Έτσι, λοιπόν, παροτρύνουμε το πανεπιστήμιο να καθορίσει μια πολιτική αποτίμησης και διασφάλισης ποιότητας σε όλο το εύρος του ιδρύματος και να εξασφαλίσει τη υλοποίησή της θέτοντάς την υπό την ευθύνη ενός από τους αντιπρυτάνεις ή κάποιου άλλου ειδικά εντεταλμένου ατόμου ή οργάνου. Και πάλι, η εφαρμογή ενός σημαντικού μέτρου όπως η διασφάλιση ποιότητας είναι δύσκολο να εννοηθεί χωρίς μια πιο ισχυρή κεντρική διοίκηση.»

Το πιο σημαντικό ίσως στοιχείο της όλης διαδικασίας ήταν η σύνταξη μιας αναλυτικής έκθεσης αυτοαξιολόγησης από την ομάδα έργου - επιτροπής υποστήριξης.

Τα περιεχόμενα της έκθεσης αυτοαξιολόγησης είναι:

...

β) Στρατηγική διοίκηση (στρατηγικές του ιδρύματος, ειδικότερες πολιτικές, διασφάλιση ποιότητας, διοίκηση αλλαγών).

... Η μεθοδολογία σύνταξης της έκθεσης αυτοαξιολόγησης προσδιορίστηκε από τα εξής στρατηγικά ερωτήματα που η διαδικασία αξιολόγησης της Ένωσης Ευρωπαϊκών Πανεπιστημίων προβλέπει:

...

γ) Πώς γνωρίζει το πανεπιστήμιο αν ο τρόπος που επέλεξε είναι αποτελεσματικός; (μηχανισμοί πληροφόρησης και διασφάλισης ποιότητας).

δ) Πώς μετασχηματίζεται το πανεπιστήμιο με στόχο τη βελτίωσή του; (αξιοποίηση πληροφόρησης για στρατηγικό μετασχηματισμό).

*Το πανεπιστήμιο οφείλει
σταδιακά να υποχρεώσει
όλους τους υπαλλήλους
να παρακολουθήσουν
επιμορφωτικά σεμινάρια επάνω
σε διοίκηση δημόσιων υπηρεσιών
και να μεριμνήσει και για την
επιμόρφωση των υπαλλήλων με
σύμβαση εργολαβίας.*

**Μια πρόταση
για την αυτοαξιολόγηση
των διοικητικών υπηρεσιών
του Α.Π.Θ.**

Προτείνεται πιλοτική εφαρμογή του κοινού πλαισίου αξιολόγησης, σε δύο διευθύνσεις: Προσωπικού και Διοικητικού. Αφού εφαρμοστεί πιλοτικά το όλο εγχείρημα, θα μπορούν σταδιακά να ενταχθούν και άλλες διευθύνσεις.

Παρούσα κατάσταση - διαπιστώσεις

Από νομικής απόψεως υπάρχει υποχρέωση αξιολόγησης όλων των διοικητικών υπηρεσιών του πανεπιστημίου, η οποία προκύπτει από το συνδυασμό των παραπάνω διατάξεων.

Η αναγκαιότητα της αυτοαξιολόγησης έχει καταγραφεί ήδη από τη διαδικασία της Ένωσης Ευρωπαϊκών Πανεπιστημίων, που αναφέρθηκε προηγουμένως.

Η διοίκηση του Α.Π.Θ. προώθησε τα δύο σχετικά έγγραφα της Αρχής Διασφάλισης Ποιότητας αναφορικά με την αυτοαξιολόγηση των ακαδημαϊκών μονάδων, με ανάλυση κριτηρίων και συγκεκριμένα ερωτηματολόγια αναφορικά με τα προγράμματα σπουδών (προπτυχιακά, μεταπτυχιακά, για διδακτορικά), το διδακτικό έργο, το ερευνητικό έργο, τις σχέσεις με παραγωγικούς φορείς (στον «πρόλογο» η Αρχή Διασφάλισης Ποιότητας τονίζει ότι το κεφάλαιο αυτό έχει μεγαλύτερη σημασία για τα Α.Τ.Ε.Ι. απ' ό,τι για τα Α.Ε.Ι.), τη στρατηγική ακαδημαϊκής ανάπτυξης, τις διοικητικές υπηρεσίες και υποδομές.

Όσον αφορά το Υπουργείο Εσωτερικών, έχει αποστείλει προς όλα τα υπουργεία και τους φορείς (όχι όμως στο Α.Π.Θ.), το «κοινό πλαίσιο αξιολόγησης». Σύμφωνα με την εγκύκλιο, οι διευθύνσεις διοικητικού, έπρεπε μέχρι τις 30-4-07 να υποβάλουν σχέδιο δράσης εφαρμογής του κοινού πλαισίου αξιολόγησης.

Κύριοι άξονες δράσης του κοινού πλαισίου αξιολόγησης: Περιλαμβάνει εννέα κριτήρια που χωρίζονται σε δύο ομάδες: Τα πρώτα 5 κριτήρια σχετίζονται με τα χαρακτηριστικά της δημόσιας οργάνωσης και είναι ηγεσία, στρατηγική και προγραμματισμός, ανθρώπινο δυναμικό, συνεργασίες και πόροι, διαδικασίες.

Στα επόμενα κριτήρια η εστίαση της αξιολόγησης μετατοπίζεται από τις προϋποθέσεις στα αποτελέσματα. Τα τέσσερα αυτά κριτήρια είναι αποτελέσματα προσαρμοσμένα προς τον πολίτη / πελάτη, αποτελέσματα για το ανθρώπινο δυναμικό, αποτελέσματα σχετικά με την κοινωνία, κύρια αποτελέσματα επίδοσης.

Τα βήματα ενεργειών για την αυτοαξιολόγηση με το κοινό πλαίσιο αξιολόγησης είναι τα εξής:

- ▶ Προγραμματισμός - σχεδιασμός - οργάνωση της διαδικασίας αυτοαξιολόγησης, ορισμός υπηρεσιών που θα την εφαρμόσουν, ορισμός οργανωτικού υπευθύνου (σε επίπεδο ηγεσίας και αντιπρύτανη).
- ▶ Καθορισμός βελτιωτικών στόχων και γνωστοποίησή τους στις υπηρεσίες.
- ▶ Συγκρότηση επιτροπής ομάδας εργασίας (ενδείκνυται εννεαμελούς), ένα μέλος ανά κριτήριο.
- ▶ Οργάνωση επιμόρφωσης.
- ▶ Διενέργεια αυτοαξιολόγησης (διενέργεια ατομικής αξιολόγησης, επίτευξη συναίνεσης στην ομάδα, βαθμολόγηση, διάρκεια αυτοαξιολόγησης).
- ▶ Σύνταξη έκθεσης με τα αποτελέσματα της αυτοαξιολόγησης.
- ▶ Προσχέδιο ενός σχεδίου βελτίωσης.
- ▶ Διάδοση προγράμματος βελτίωσης.
- ▶ Εφαρμογή προγράμματος βελτίωσης.
- ▶ Προγραμματισμός της επόμενης αυτοαξιολόγησης.

Ο τρόπος εργασίας στις διοικητικές υπηρεσίες του πανεπιστημίου είναι λίγο πολύ γνωστός.

Συμπεράσματα

Το πανεπιστήμιο οφείλει να είναι πρωτοπόρο στις εξελίξεις και όχι ουραγός. Οι εξελίξεις διεθνώς και στην Ευρωπαϊκή Ένωση τρέχουν με ιλιγγιώδεις ρυθμούς.

Το διοικητικό προσωπικό του πανεπιστημίου είναι αυτό που υπάρχει και με αυτό είμαστε αναγκασμένοι να λειτουργήσουμε επιδιώκοντας το καλύτερο δυνατό αποτέλεσμα.

Για να επέλθει όμως μια διοίκηση αλλαγών και διοίκηση ολικής ποιότητας, χρειάζονται και κάποιες εξειδικευμένες γνώσεις. Το Εθνικό Κέντρο Δημόσιας Διοίκησης του Υπουργείου Εσωτερικών και συγκεκριμένα το Π.Ι.Ν.Ε.Π. Κεντρικής Μακεδονίας, οργανώνει επιμορφωτικά σεμινάρια, τα οποία οι διοικητικοί πρέπει να παρακολουθήσουν.

Από τις νομικές διατάξεις προκύπτει ότι υπάρχει υποχρέωση για αυτοαξιολόγηση και για εξωτερική αξιολόγηση του όλου παραγόμενου έργου, του όλου δημόσιου τομέα και ειδικότερα των Α.Ε.Ι.

Ομοίως υπάρχει υποχρέωση αξιολόγησης και του διοικητικού έργου των Α.Ε.Ι., τόσο από την Αρχή Διασφάλισης Ποιότητας, κυρίως για τις ακαδημαϊκές μονάδες (σχολές - τμήματα), όσο και από το κοινό πλαίσιο αξιολόγησης.

Πέρα από τις διοικητικές μονάδες των γραμματειών των τμημάτων, υπάρχουν και οι λοιπές διοικητικές μονάδες, της κεντρικής διοίκησης του Α.Π.Θ., για τις οποίες δεν προκύπτει εξαίρεση από την Αρχή Διασφάλισης Ποιότητας, ενώ επιβάλλεται εφαρμογή του κοινού πλαισίου αξιολόγησης.

Προτάσεις για την αυτοαξιολόγηση

Προτείνεται, στο βαθμό που δεν υπάρχει ακόμη, να συσταθεί με απόφαση συγκλήτου ή του πρυτανικού συμβουλίου μια διαρκής επιτροπή παιδείας, για θέματα ευρωπαϊκής εκπαίδευσης, ως συμβουλευτικό όργανο.

Κρίνεται εκ των ων ουκ άνευ η **επιμόρφωση των διοικητικών υπαλλήλων** (όλων των κατηγοριών, μονίμων, υπαλλήλων ιδιωτικού δικαίου αορίστου χρόνου, εργολαβικών) επάνω σε θέματα διοίκησης δημόσιων υπηρεσιών και διοίκησης ολικής ποιότητας.

Τη στιγμή που για τους μέσω Α.Σ.Ε.Π. διοριζόμενους με μονιμότητα στο δημόσιο έχει καθιερωθεί εκ του νόμου υποχρεωτική εισαγωγική εκπαίδευση, το πανεπιστήμιο οφείλει σταδιακά να υποχρεώσει όλους τους υπαλλήλους ιδιωτικού δικαίου αορίστου χρόνου που πρόσφατα υπέγραψαν συμβάσεις ως διοικητικοί υπάλληλοι να παρακολουθήσουν επιμορφωτικά σεμινάρια επάνω σε διοίκηση δημόσιων υπηρεσιών και, εάν το Π.ΙΝ.ΕΠ. το αποδέχεται, να εντάξει τους υπαλλήλους ιδιωτικού δικαίου αορίστου χρόνου στα προγράμματα εισαγωγικής εκπαίδευσης, δεδομένου ότι οι περισσότεροι από τους υπαλλήλους ιδιωτικού δικαίου αορίστου χρόνου είναι επιστήμονες - τεχνοκράτες αλλά καλούνται να προσφέρουν διοικητικό έργο το οποίο δεν γνωρίζουν.

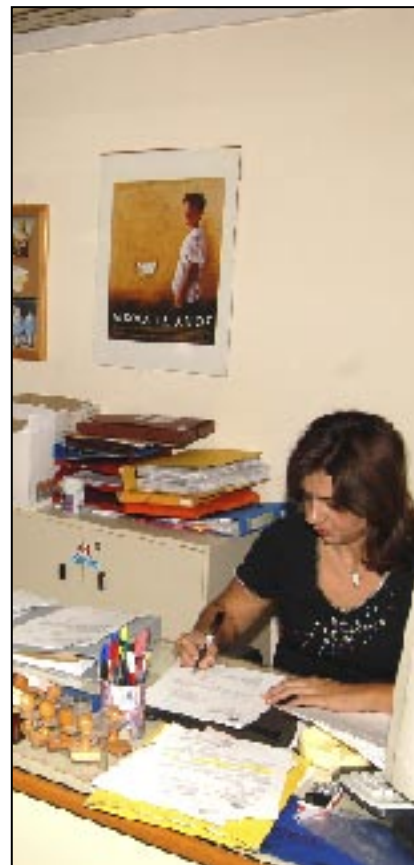
Ταυτόχρονα το Α.Π.Θ. οφείλει να μεριμνήσει και για την επιμόρφωση των υπαλλήλων με σύμβαση εργολαβίας και να διαπραγματευτεί με το Π.ΙΝ.ΕΠ. την πραγματοποίηση σεμιναρίων στο χώρο του πανεπιστημίου, όπου την επιλογή των συμμετεχόντων θα την κάνει το ίδιο το πανεπιστήμιο. Διαφορετικά, από μόνο του το πανεπιστήμιο οφείλει να διοργανώσει σεμινάρια επιμόρφωσης του προσωπικού εργολαβίας, δεδομένου ότι σε πολύ σύντομο χρονικό διάστημα, με τις συνταξιοδοτήσεις, η διοίκηση του Α.Π.Θ. θα στηρίζεται κατά κανόνα σε εργολαβικούς υπαλλήλους και υπαλλήλους ιδιωτικού δικαίου αορίστου χρόνου.

Τέλος, προτείνεται πιλοτική εφαρμογή, του κοινού πλαισίου αξιολόγησης, σε δύο διευθύνσεις: Προσωπικού και Διοικητικού. Αφού εφαρμοστεί πιλοτικά το όλο εγχείρημα, θα μπορούν σταδιακά να ενταχθούν και άλλες διευθύνσεις.

Στο πλαίσιο υλοποίησης των παραπάνω προτάσεων έχει συγκροτηθεί από το πρυτανικό συμβούλιο του ΑΠΘ (συνεδρία 1292/17-5-07) τριμελής επιτροπή για την άμεση διοργάνωση των σεμιναρίων εφαρμογής του κοινού πλαισίου αξιολόγησης από στελέχη του Υπουργείου Εσωτερικών.

Επειδή κάποια μέλη της πανεπιστημιακής κοινότητας είναι ιδεολογικά αντίθετα απέναντι στον όρο «αξιολόγηση», θα ήθελα να διευκρινίσω ότι την αυτοαξιολόγηση των διοικητικών υπηρεσιών του Α.Π.Θ. την προτείνω ως αναγκαίο εργαλείο για αυτοβελτίωση από άποψη χρόνου, ποσότητας και ποιότητας των παρεχόμενων διοικητικών υπηρεσιών, οι οποίες έχουν ως αποδέκτες κατά κανόνα εμάς τους ίδιους τους πανεπιστημιακούς. Την όλη διαδικασία του κοινού πλαισίου αξιολόγησης προσωπικά την αντιμετωπίζω όχι ως μία αναγκαία και εκ του νόμου επιβαλλόμενη συνθήκη, αλλά ως μία με συναινετικές διαδικασίες προσπάθεια αυτοβελτίωσης των υπηρεσιών, προς όφελος όλων ημών των ιδίων ως αποδεκτών, αλλά και των ιδίων των διοικητικών.

Η υπογράφουσα έχει καταθέσει ήδη στην πρυτανεία του πανεπιστημίου έκθεση - πρόταση για πιλοτική εφαρμογή συστήματος αυτοαξιολόγησης σε δύο διευθύνσεις της διεύθυνσης διοικητικών υπηρεσιών του Α.Π.Θ., για την αυτονόητη αλλά και εκ του νόμου πλέον επιβαλλόμενη «ανταπόκριση του ανθρώπινου δυναμικού στις σύγχρονες ανάγκες και στα νέα πρότυπα διοίκησης» (άρθρο 1 Ν.3230/04 ΦΕΚ 44 τ. Α').

Η δασολογία έχασε έναν άξιο επιστήμονα και εκπαιδευτικό

Νικόλαος Ι. Στάμου.

Στις 21 Αυγούστου του 2007, έφυγε από κοντά μας ο εν ενεργεία καθηγητής της Σχολής Δασολογίας και Φυσικού Περιβάλλοντος **Νικόλαος Ι. Στάμου**.

Γεννήθηκε στη Μαλεσίνα Φθιώτιδας στις 18 Ιανουαρίου του 1942. Απόφοιτος του τότε Τμήματος Δασολογίας του Α.Π.Θ. και υπότροφος του Ι.Κ.Υ. σε όλα τα έτη των πανεπιστημιακών του σπουδών. Το 1967 προσλήφθηκε από το «Ταμείο Διοίκησης και Διαχείρισης Πανεπιστημιακών Δασών» ως δασάρχης του Πανεπιστημιακού Δάσους Ταξιάρχης Χαλκιδικής, όπου και παρέμεινε μέχρι το 1971. Από το έτος 1971 μέχρι το 1974 πραγματοποίησε μεταπτυχιακές σπουδές στο Freiburg της Δυτικής Γερμανίας, απ' όπου και πήρε το διδακτορικό του δίπλωμα.

Το 1975 διορίστηκε επιμελητής στην τότε έδρα της Δασικής Οικονομικής του Τμήματος Δασολογίας του Α.Π.Θ. και το 1979 εκλέχτηκε έκτακτος καθηγητής με τριετή θητεία. Με το νόμο 1268/82 εντάχθηκε σε θέση καθηγητή όπου και υπηρέτησε μέχρι το θάνατό του.

Δημιούργησε μια ευτυχισμένη και αξιοζήλευτη οικογένεια με τη σύζυγό του Σύλβια, αποκτώντας μια κόρη, τη Λήδα, επίκουρη καθηγήτρια σήμερα στο Πανεπιστήμιο «Μακεδονίας», το Γιάννη, γιατρό, το Γιώργο, προγραμματιστή ηλεκτρονικών υπολογιστών και το Βασίλη, μουσικό.

Στην διάρκεια των 32 ετών πρόσφερε πολύτιμες υπηρεσίες με τη συμμετοχή του σε πανεπιστημιακά όργανα, στη διδασκαλία και στην έρευνα.

Οι φοιτητές του τόσο στο Α.Π.Θ. όσο και στο μεταπτυχιακό Τμήμα του Μεσογειακού Αγρονομικού Ινστιτούτου Χανίων όπου διδασκε, θα τον θυμούνται πάντα για τη μεγάλη εργατικότητα του και τη διάθεση να μεταφέρει γνώσεις και εμπειρίες, πάντα όμως στο πλαίσιο ανταλλαγής σκέψεων με τα νέα αυτά παιδιά, ενθαρρύνοντάς τα, παράλληλα σε κάθε δημιουργικό τους βήμα.

Όσοι έτυχε να τον παρακολουθήσουν σε συνέδρια, ημερίδες και άλλες επιστημονικές συναντήσεις θα τον διατηρήσουν στη μνήμη τους για την ευρύτητα γνώσεων, την ικανότητά του να συνθέτει, αλλά και να μεταδίδει αυτά που γνώριζε ή πίστευε. Χαρακτηριζόταν από τις ξεκάθαρες θέσεις του που συνοδεύονταν όμως και από ένα πλήθος επιχειρημάτων, τα οποία μετέφερε πάντα σε χαμηλούς τόνους και στο πλαίσιο δημοκρατικών και μόνο διαδικασιών.

Α. Σ. Χριστοδούλου

Η αρχαιολογία έχασε την αρχόντισσά της

Αγγελική
Πιλάλη - Παπαστερίου.

Έφυγε στις 11 του Σεπτεμβρίου μια από τις αρχόντισσες της πανεπιστημιακής κοινότητας.

Γεννημένη στην Πάτρα, η καθηγήτρια της προϊστορικής αρχαιολογίας **Αγγελική Πιλάλη**, μητέρα του Ηλία και της Τασίας Παπαστερίου, ενσωματώθηκε από τα φοιτητικά της χρόνια στη Θεσσαλονίκη και την κοινωνία της.

Η αρχική της ενασχόληση με τη μινωική Κρήτη, γρήγορα μεταλλάχθηκε σε επιστημονικό ενδιαφέρον για την προϊστορία της αρχαίας Μακεδονίας, στην οποία αφιέρωσε το μέγιστο της ανασκαφικής της δραστηριότητας και του συγγραφικού της έργου.

Ανοιχτή σε νέες ιδέες και θερμός υποστηρικτής της διεπιστημονικής συνεργασίας ανάμεσα στις ανθρωπιστικές και τις θετικές επιστήμες η Αγγελική Πιλάλη - Παπαστερίου υπήρξε ιδιαίτερα σεβαστή για τις απόψεις της στην ελληνική και στη διεθνή επιστημονική κοινότητα.

Ως διευθύντρια του Τομέα Αρχαιολογίας επιστράτευσε τις οργανωτικές και διοικητικές της ικανότητες για να αναβαθμίσει τις υποδομές του και να προβάλει το αρχαιολογικό έργο του πανεπιστημίου. Στη βαθιά της πεποίθηση για την αποτελεσματικότητα της συλλογικής δράσης, οφείλουμε τη συνεργασία ανάμεσα στους Τομείς Αρχαιολογίας των ελληνικών Α.Ε.Ι. και την πρωτοβουλία για την επικείμενη συγκρότηση σε σώμα των αρχαιολόγων των ελληνικών πανεπιστημίων.

Όσοι είχαμε την τύχη να μας χαρίσει την πολύτιμη φιλία της γευθήκαμε το επιστημονικό ήθος και την εντιμότητά της, τη φυσική ευγένεια και την αρχοντιά της, την επιμονή και την υπομονή της, την κοινωνική της ευαισθησία και τη βαθιά αγάπη της για τους άλλους.

Χ. Σ. - Π.

Εποχή σημαντικών και απότομων αλλαγών	1	Απλώνουμε το χέρι στους ξένους φοιτητές	37
Καινούργια χρονιά σε σκοτεινό τοπίο.....	2	Σύγχρονες και αναβαθμισμένες βιβλιοθηκονομικές υπηρεσίες.....	38
Το Α.Π.Θ. αγάλιασε το Δήμο Φιγαλείας	6	Το εικαστικό έργο κρύβει μέσα του την ερευνητική προσπάθεια.....	42
Έρευνα με σκοπό την ποιότητα και την αριστεία	8	Το Α.Π.Θ. στηρίζει τον παρευξέινιο ελληνισμό	43
Μπορείς και εσύ να διεκδικήσεις μια υποτροφία στις σπουδές σου	9	Ανάδειξη της τέχνης και της πολιτιστικής κληρονομιάς.....	45
Το διάβασμα περνάει απ' το στομάχι... ..	10	Με τη δύναμη της μουσικής.....	46
ΤΟ ΘΕΜΑ: ΤΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΜΑΣ	11-52	Η ευημερία των αριθμών που μας τιμά και μας πληγώνει.....	48
Με σεβασμό στις ανθρώπινες αξίες	12	Έδρα UNESCO: Μια συμβολή στην ειρήνη και στον πολιτισμό	49
Ανεβάζοντας διαρκώς ψηλότερα τον πήχη	14	Ο κοινωνικός ρόλος του δημόσιου πανεπιστημίου	51
Δυναμική παρουσία στο διεθνές περιβάλλον	16	Ο μηχανισμός των Αντικυθήρων	53
Το μεγάλο άλμα στην έρευνα	18	Η ...ξέφρενη πορεία της φόρμουλας του Α.Π.Θ.	54
Η καινοτομία στο πανεπιστήμιο: Αυτοφυής ή καλλιεργήσιμη διαδικασία;.....	21	Διακρίσεις φοιτητών.....	55
Τα είκοσι χρόνια του «ERASMUS» στο Αριστοτέλειο	23	Ειδήσεις από το Α.Π.Θ.	56
Με το άρωμα της γλώσσας.....	26	Η Θεσσαλονίκη εκπέμπει ήχο και εικόνα	57
Το άνοιγμα του πανεπιστημίου στη σχολική εκπαίδευση..	29	Συνέδρια - εκδηλώσεις	58
Προβάλλουμε και διαδίδουμε την ελληνική γλώσσα	31	Τιμητικές εκδηλώσεις	60
Εκπαίδευση εκπαιδευτών	32	Μια πρόταση για την αυτοαξιολόγηση των διοικητικών υπηρεσιών του Α.Π.Θ.	61
Δωρεάν σίτιση & υγειονομική περίθαλψη στους φοιτητές.....	33	Αυτοί που έφυγαν	64
Βοηθούν τους άπορους φοιτητές, επιβραβεύουν τους αριστούχους	36		

Περιοδική έκδοση του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης

Τεύχος 24^ο, Οκτώβριος 2007

- Το περιοδικό διευθύνεται από συντακτική επιτροπή

Πρόεδρος: **Αθανασία Τσατσάκου**, αντιπρύτανης, καθηγήτρια του Τμήματος Γαλλικής Γλώσσας & Φιλολογίας

Μέλη: **Άννα Αναστασιάδη-Συμεωνίδη**, καθηγήτρια του Τμήματος Φιλολογίας
Δημήτρης Αραβαντινός, αναπλ. καθηγητής του Τμήματος Πολιτικών Μηχανικών
Δέσποινα Βώκου, καθηγήτρια του Τμήματος Βιολογίας
Ηλίας Ελευθεροχωρινός, καθηγητής του Τμήματος Γεωπονίας
Βασιλική Κουζιώρη, διοικητική υπάλληλος Τμήματος Κληροδοτημάτων
Παναγιώτα Κραββαρίτου, καθηγήτρια του Τμήματος Νομικής
Στέλλα Λάββα, επίκ. καθηγήτρια του Τμήματος Εικαστικών και Εφαρμοσμένων Τεχνών
Άννα Παναγιωταρέα, αναπλ. καθηγήτρια του Τμήματος Δημοσιογραφίας και Μ.Μ.Ε.
Ευαγγελία Τρέσσου-Φατούρου, αναπλ. καθηγήτρια του Παιδαγωγικού Τμήματος Δημοτικής Εκπαίδευσης
Νικόλαος Τσινίκας, καθηγητής του Τμήματος Αρχιτεκτόνων
Ελένη Χοντολίδου, επίκ. καθηγήτρια του Τμήματος Φιλοσοφίας και Παιδαγωγικής
Δημήτριος Χριστοδούλου, αναπλ. καθηγητής της Ιατρικής Σχολής

Συντονιστής: **Νικόλαος Τσακίρης**, Ε.Ε.Δι.Π. ΙΙ του Τμήματος Πολιτικών Μηχανικών

Ρεπορτάζ: **Δημήτρης Κρασιώτης**, φοιτητής του Τμήματος Πολιτικών Μηχανικών

Φωτογραφίες: **Δημήτρης Τρωγαδής**, φοιτητής του Τμήματος Πολιτικών Μηχανικών

Σχεδιασμός εξωφύλλου: **Ελένη Μαραγκουδάκη**, φοιτήτρια του Τμήματος Εικαστικών και Εφαρμοσμένων Τεχνών

Ηλεκτρ. σελιδοποίηση-φίλμ: **θέμα**, Κων/νος Κωτούλας & Σία Ε.Ε., Κερασούντος 46, τηλ. 2310/421405

Εκτύπωση: ΧΡΩΜΟΤΥΠ Α.Ε., 17ης Νοέμβρη 73, τηλ. 2310/951620

Διεύθυνση επικοινωνίας: Γραφείο Τύπου Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης, Κτίριο Κ. Καραθεοδωρή (πρ. Διοίκησης)
 Πανεπιστημιούπολη Α.Π.Θ., 54124 Θεσσαλονίκη, τηλ. 2310/996778, φαξ: 2310/996730

- Κείμενα για δημοσίευση γίνονται δεκτά, εφόσον είναι ενυπόγραφα και εγκρίνονται από τη συντακτική επιτροπή. Τα κείμενα δεν επιστρέφονται.
- Επιτρέπεται κάθε αναδημοσίευση, με υποχρέωση αναφοράς του περιοδικού ως πηγής.

Πανεπιστημίου Ποδη

ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΕΙΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ
ΟΚΤΩΒΡΙΟΣ 2007 | ΤΕΥΧΟΣ 24

